

MEMORIU GENERAL

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA SURDILA-GĂISEANCA, JUDEȚ BRĂILA

ELABORATOR
S.C. ARIA 42 STUDIO S.R.L.

DATA
MAI 2025

FOAIE DE CAPĂT

DENUMIREA LUCRĂRII:

MEMORIU GENERAL

AFERENT PLANULUI URBANISTIC GENERAL, COMUNA
SURDILA-GĂISEANCA, JUDEȚUL BRĂILA

BENEFICIAR:

COMUNA SURDILA-GĂISEANCA

COMUNA SURDILA-GĂISEANCA | STR. BRĂILEI | NR. 14
| JUDEȚUL BRĂILA | TEL. 0239 650300

PROIECT NR.:

11/2024

DATA:

MAI 2025

ELABORATOR:

S.C. ARIA 42 STUDIO S.R.L.

București | Sector 2 | Strada Pictor Ștefan Luchian | Nr.
8

ÎNTOCMIT:

arh. urb. Timur MIHĂILESCU

urb. Ioana-Ramona ZANFIR

arh. urb. Andreea DALIMON-TUDOR

arh. Gabriela ȘOPTĂREANU

urb. Sergiu – Mihai BANCIU – CALU

urb. peis. Ionuț – Daniel STOICA

arh. Andrei Victor MOFLEA

arh. Ioana VELESCU

stud.urb. Anda Antonia ION

stud. urb. Daiana Valentina VOICU

CUPRINS

CAPITOL I	INTRODUCERE.....	6
1.1.	<i>DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI</i>	<i>6</i>
1.2.	<i>OBIECTUL LUCRĂRII.....</i>	<i>6</i>
1.3.	<i>CADRU LEGAL.....</i>	<i>7</i>
1.4.	<i>SURSE DOCUMENTARE</i>	<i>12</i>
1.4.1.	<i>STUDII ȘI PROIECTE ELABORATE ANTERIOR P.U.G.</i>	<i>12</i>
1.4.2.	<i>STUDII DE FUNDAMENTARE ÎNTOCMITE ÎN VEDEREA ELABORĂRII P.U.G.</i>	<i>12</i>
1.4.3.	<i>Date statistice.....</i>	<i>13</i>
CAPITOL II	STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII	13
2.1.	<i>EVOLUȚIE.....</i>	<i>13</i>
2.2.	<i>ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL</i>	<i>14</i>
2.2.1.	<i>AȘEZARE GEOGRAFICĂ ȘI RELIEF</i>	<i>14</i>
2.2.2.	<i>GEOLOGIE ȘI CONDITII GEOTEHNICE.....</i>	<i>14</i>
2.2.3.	<i>HIDROLOGIE SI HIDROGEOLOGIE</i>	<i>15</i>
2.2.4.	<i>CLIMA</i>	<i>15</i>
2.2.5.	<i>VEGETAȚIA.....</i>	<i>16</i>
2.2.6.	<i>FAUNA</i>	<i>16</i>
2.2.7.	<i>ZONE NATURALE PROTEJATE</i>	<i>17</i>
2.3.	<i>RELAȚII ÎN TERITORIU.....</i>	<i>17</i>
2.3.1.	<i>Strategia de dezvoltare a județului BRĂILA 2021 – 2027</i>	<i>17</i>
2.3.2.	<i>Planul de Dezvoltare Regională Sud-Est 2021-2027</i>	<i>19</i>
2.3.3.	<i>Strategia de dezvoltare teritorială a României România Policentrică 2035</i>	<i>21</i>
2.4.	<i>ACTIVITĂȚI ECONOMICE.....</i>	<i>22</i>
2.4.1.	<i>Agricultura și zonele agrozootehnice</i>	<i>24</i>
2.4.2.	<i>Industria</i>	<i>25</i>
2.4.3.	<i>Mediul de afaceri.....</i>	<i>26</i>
2.4.4.	<i>Turismul.....</i>	<i>26</i>
2.5.	<i>POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE.....</i>	<i>27</i>
2.5.1.	<i>EVOLUȚIA POPULAȚIEI</i>	<i>27</i>
2.5.2.	<i>BILANȚUL NATURAL.....</i>	<i>32</i>
2.5.3.	<i>INFRASTRUCTURĂ SOCIALĂ.....</i>	<i>33</i>
2.6.	<i>CIRCULAȚIA</i>	<i>33</i>
2.6.1.	<i>CARACTERISTICILE TRAMEI STRADALE EXISTENTE</i>	<i>34</i>
2.6.2.	<i>CIRCULAȚIA PIETONALĂ , CICLABILĂ ȘI TRANSPORTUL PUBLIC</i>	<i>34</i>
2.6.3.	<i>TRANSPORT DE PERSOANE PE CALE FERATĂ.....</i>	<i>34</i>
2.6.4.	<i>CONCLUZII</i>	<i>35</i>
2.7.	<i>INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL.....</i>	<i>35</i>
2.8.	<i>ZONE CU RISCURI NATURALE</i>	<i>37</i>
2.8.1.	<i>RISC SEISMIC, DE INSTABILITATE ȘI DE INUNDABILITATE</i>	<i>37</i>
2.8.2.	<i>RISCURI CLIMATICE.....</i>	<i>38</i>

2.8.3.	RISCURI ANTROPICE	38
2.9.	<i>ECHIPARE EDILITARĂ</i>	39
2.9.1.	ALIMENTAREA CU APĂ	39
2.9.2.	ALIMENTAREA CU ENERGIE TERMICĂ ȘI GAZE NATURALE.....	39
2.9.3.	ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ.....	40
2.9.4.	INSTALAȚII AFERENRE SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL PETROLULUI	40
2.10.	<i>ZONE PROTEJATE, PEISAJ CULTURAL NAȚIONAL</i>	41
2.11.	<i>PROBLEME DE MEDIU</i>	43
2.11.1.	RISCURI NATURALE.....	43
2.11.2.	SPAȚII PLANTATE ȘI BIODIVERSITATE	44
2.11.3.	POLUARE	44
2.11.4.	SPAȚII VERZI EXISTENTE.....	48
2.12.	<i>DIAGNOSTIC – DISFUNCTIONALITĂȚI LA NIVELUL TERITORIULUI ȘI LOCALITĂȚII</i>	48
CAPITOL III	PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ	49
3.1.	<i>STUDII DE FUNDAMENTARE</i>	49
3.2.	<i>EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI</i>	49
3.3.	<i>OPTIMIZAREA ÎN TERITORIU</i>	52
3.4.	<i>DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR</i>	52
3.5.	<i>EVOLUȚIA POPULAȚIEI</i>	54
3.6.	<i>ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI</i>	56
3.7.	<i>INTRAVILAN PROPUS. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL</i>	57
3.8.	<i>MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE ȘI ANTROPICE</i>	59
3.8.1.	Infrastructură edilitară și servicii publice	59
3.8.2.	Eficiență energetică și surse regenerabile.....	59
3.8.3.	Spații verzi și amenajare peisagistică	59
3.8.4.	Agricultură sustenabilă și adaptarea la schimbările climatice.....	59
3.8.5.	Cadru de reglementare și politici publice integrate	60
3.9.	<i>DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE</i>	60
3.9.1.	Alimentare cu apă	60
3.9.2.	Canalizarea	61
3.9.3.	Alimentarea cu energie electrică.....	62
3.9.4.	Telecomunicații	63
3.9.5.	Alimentare cu căldură	65
3.9.6.	Alimentarea cu gaze naturale.....	65
3.10.	<i>Protecția mediului</i>	66
3.10.1.	Depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale.....	66
3.10.2.	Recuperarea terenurilor degradate, consolidări de maluri și taluzuri, plantări de zone verzi ...	67
3.10.3.	Organizarea sistemelor de spații verzi	69
3.11.	<i>REGLEMENTĂRI URBANISTICE</i>	69
3.11.1.	Soluția generală de organizare și dezvoltare a localităților.....	69
3.11.2.	Destinația terenurilor. Zone funcționale rezultate.....	69
3.11.3.	Zone protejate și limite	70
3.12.	<i>OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ</i>	71

3.13.	VIZIUNEA SI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ	72
3.13.1.	Viziunea generală de dezvoltare spațială	72
3.13.2.	Obiective strategice.....	72
3.1.	<i>Politici publice, programe și proiecte de investiții publice necesare pentru implementarea obiectivelor</i>	73
3.2.	<i>Plan de acțiune</i>	74
CAPITOL IV	CONCLUZII	75

Figuri:

Figură 1. Dinamica numărului de salariați și șomeri în comuna Surdila-Găiseanca în perioada 2010-2022	23
Figură 2. Producția agricolă vegetală tone	25
Figură 3. Efectivele de bovine, porcine, ovine și păsări	25
Figură 4. Piramidele grupelor de vârstă 2023.....	29
Figură 5. Structura populației comunei Surdila-Găiseanca pe grupe mari de vârstă în 2023	30
Figură 6. Rata imigrației	30
Figură 7. Rata emigrației	31
Figură 8. Componenta etnică a comunei Surdila-Găiseanca	32
Figură 9. Raportul natalitate-mortalitate în comuna Surdila-Găiseanca în intervalul 1992-2023	33

Tabele:

Tabel 1. Populația activă a comunei Surdila-Găiseanca	23
Tabel 2. Evoluția șomerilor din comuna Surdila-Găiseanca.....	23
Tabel 3. Distribuția pe tipuri de culturi în anul 2003	24
Tabel 4. Evoluția populației comunei Surdila-Găiseanca raportată la populația județului Brăila	28
Tabel 5. Categoriile de folosință-teritorial administrativ-existent comuna. Surdila-Găiseanca.....	35
Tabel 6. Bilanț teritorial intravilan-existent com. Surdila-Găiseanca	36
Tabel 7. Repertoriul Arheologic Național	43
Tabel 8. Categoriile de folosință-teritorial administrativ-propus.....	57
Tabel 9. Bilanț teritorial intravilan-propus com. Surdila-Găiseanca	58
Tabel 10. Bilanțul Spațiilor verzi publice existente și propuse în raport cu cerințele și deficitul de spații verzi conform normelor UE și OMS.....	69
Tabel 11. Obiective de utilitate publică	72
Tabel 12. Plan de acțiune.....	75

CAPITOL I INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

DENUMIREA LUCRĂRII

Plan Urbanistic General și Regulament Local de Urbanism al Comunei Surdila-Găiseanca, județul Brăila

BENEFICIAR

Comuna Surdila-Găiseanca, județul Brăila

EXECUTANT

S.C. ARIA 42 STUDIO S.R.L. – șef proiect – arh. Timur Mihăilescu

DATA ELABORARE

MAI 2025

1.2. OBIECTUL LUCRĂRII

Primăria Comunei Surdila-Găiseanca a inițiat elaborarea prezentei documentații de urbanism, Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism având în vedere data de elaborare a documentației aflată în vigoare și faptul că reglementările existente și lista de investiții publice nu mai corespund cu tendințele de dezvoltare și nu sunt în acord total cu strategiile de dezvoltare locală și județeană.

Comuna Surdila-Găiseanca este situată în partea vestică a județului Brăila, la aproximativ 55 km de municipiul Brăila, reședința județului, și la circa 45 km de municipiul Buzău. Din punct de vedere administrativ, comuna este alcătuită din două sate: Surdila-Găiseanca, care are rol de reședință, și Filipești.

Planul Urbanistic General al Comunei ale cărei prevederi sunt aplicate în prezent a fost aprobat în anul 2013 conform HCL nr. 24 din 29.07.2013, iar perioada de valabilitate este de maxim 10 ani (respectiv până în anul 2023).

Obiectivul strategic al Planului Urbanistic General (P.U.G.) și al Regulamentului Local de Urbanism (R.L.U.) pentru comuna Surdila-Găiseanca, județul Brăila, constă în susținerea unei dezvoltări durabile și echilibrate a teritoriului și comunității locale. Acesta se bazează pe o viziune integrată care urmărește protejarea și valorificarea resurselor umane, naturale și culturale, precum și îmbunătățirea calității mediului. Totodată, documentația are în vedere sporirea atractivității localității pentru locuitori și investitori, prin măsuri urbanistice orientate spre asigurarea unei locuiri de calitate și stimularea activităților economice.

Obiectivele principale ale Planului Urbanistic General (P.U.G.) și ale Regulamentului Local de Urbanism (R.L.U.) pentru comuna Surdila-Găiseanca urmăresc configurarea unui cadru coerent pentru dezvoltarea teritoriului, prin:

- Susținerea dezvoltării economice locale, pe baza analizelor socio-economice și a valorificării durabile a resurselor umane și naturale, în acord cu specificul local și tendințele regionale;
- Reglementarea utilizărilor funcționale ale teritoriului administrativ al comunei;
- Amenajarea de spații verzi de interes public, inclusiv zone pentru sport și agrement;
- Conservarea și punerea în valoare a patrimoniului natural și cultural, în conformitate cu legislația în vigoare;
- Modernizarea și extinderea serviciilor sociale, în domeniile sănătății, educației, recreației și asistenței sociale;
- Implementarea unui sistem eficient de gestionare integrată a deșeurilor la nivelul comunei și al satelor aparținătoare;
- Dezvoltarea infrastructurii rutiere și optimizarea conexiunilor interne și externe ale localității;
- Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare (apă, canalizare, energie, comunicații);

- Identificarea obiectivelor de utilitate publică și clasificarea acestora în funcție de nivelul de interes: local, intercomunitar, județean sau național;
- Clarificarea regimului juridic al proprietăților și a reglementărilor privind circulația terenurilor.

Această abordare asigură condițiile necesare pentru o dezvoltare coerentă, durabilă și incluzivă a comunei.

1.3. CADRU LEGAL

Planul Urbanistic General are la baza prevederilor legale din domeniu în vigoare la momentul elaborării:

- Legea nr.350/2001 cu modificările și completările ulterioare, privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Norme Metodologice din 26 februarie 2016 de aplicare a Legii nr. 350 I 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și de actualizare a documentațiilor de urbanism. emitent Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Publicat în Monitorul Oficial nr. 199 din 17 martie 2016;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul - cadru al Planului urbanistic general, reglementare tehnică, indicativ GP038/99 aprobată prin Ordinul nr.13N/10.03.1999 al MLPAT;
- Toate actele normative din domeniul contractului, aflate în vigoare la data finalizării contractului;
- OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ;
- Legea 7/1996, privind cadastrul și publicitatea imobiliară, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 213/1998, privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu completările și modificările ulterioare;
- Legea 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor;
- Legea 219/1998, cu modificările și completările ulterioare, privind regimul juridic al concesiunilor;
- OUG nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică;
- Legea 18/1991, republicată, privind fondul funciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 84/1996, privind îmbunătățirile funciare;
- Legea 204/2008 privind protejarea exploatațiilor Agricole;
- Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, consolidată cu prevederile OUG nr. 39/2009;
- OUG nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 și Normele metodologice pentru aplicare aprobate prin HG nr. 1064/2013;
- Legea 255/2010, privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 53/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local;
- Legea 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente: circulația juridică a terenurilor;
- OM 700/2014 privind aprobarea Regulamentului de avizare, recepție și înscrierea în cartea funciară;
- Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu toate modificările și completările ulterioare;

- Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- Legea 213/2008 pentru modificarea Legii nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice;
- Legea 350/2001, privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- OM 233/2016, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism;
- HG 101/2010, pentru aprobarea regulamentului privind dreptul de semnătură pentru amenajarea teritoriului și urbanism și a regulamentului referitor la organizarea și funcționarea Registrului Urbiștilor din România;
- Ordinul ANCPI nr. 107/2010 de aprobare a Regulamentului privind autorizarea sau recunoașterea autorizării persoanelor fizice și juridice române, ale unui alt stat membru al Uniunii Europene sau ale unui stat care aparține Spațiului Economic European în vederea realizării și verificării lucrărilor de specialitate în domeniul cadastrului, al geodeziei și al cartografiei pe teritoriul României;
- HGR 525/1996, pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism republicat, cu completările și modificările ulterioare;
- OM 13/N/1999 al ministrului lucrărilor publice și amenajării teritoriului, aprobare "Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General"-Indicativ: GP0038/99;
- OM 21/N/10.04.2000 al ministrului lucrărilor publice și amenajării teritoriului, aprobare "Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism"- Indicativ: GM-007-2000;
- ORDIN nr. 80/N/1996 pentru aprobarea "Ghidului cuprinzând precizări, detalieri și exemplificări pentru elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism de către consiliile locale";
- Legea 71/1997 și 363/2006 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național-secțiunea I-rețele de transport;
- Legea 171/1997 și 20/2006 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național-secțiunea II- ape;
- Legea 5/2000 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național-secțiunea III-zone protejate;
- Legea 351/2001 și 100/2007 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național-secțiunea IV- rețeaua de localități;
- Legea 575/2001 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național-secțiunea V- zone de risc natural;
- Ordonanța de urgență 142/2008 și Legea 190/2009 de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național-secțiunea VIII-zone cu resurse turistice;
- Legea 315/2004 privind dezvoltarea regională în România;
- OM 562/2003, pentru aprobarea Reglementărilor tehnice "Metodologie de elaborare și conținutul cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate (ZCP)";
- HG 382/2003, pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru zonele de riscuri naturale;
- Ordinul M.D.R.T. 2701/2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism(MO 47/2011);
- Legea 50/1991, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991, privind autorizarea lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- OM 839/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții;
- Legea 10/1995, privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 114/1996 a locuinței, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 153/2011 privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor, cu modificările ulterioare;
- Legea nr. 6/2008 privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial;
- Ordinul nr. 34/N/M30/3422/4221 din 1995 al MLPAT, MI, MAPN, SRI, pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea construcțiilor.
- Legea nr. 287/2009 Noul Cod Civil actualizat cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MLPAT nr. 22/N/1996 privind aprobarea "Ghidului de proiectare a zonelor urbane din punct de vedere acustic" indicativ GP 0001-96;
- Legea 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe;
- Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea monumentelor de for public nr. 120/2006, actualizată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 41/1995, privind protejarea patrimoniului cultural național;
- OM 2.828 din 24 decembrie 2015 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice și a Listei monumentelor istorice dispărute;
- OG 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, aprobată cu modificări prin Legea 378/2001, modificată, republicată;
- Legea 451/2002, pentru ratificarea Convenției Europene a Peisajului, Florența 20 octombrie 2000;
- Legea 46/2008, privind Codul Silvic, cu modificările și completările ulterioare;
- HG 1076/2004, privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Ordin nr. 995/2006 pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Legea 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 289/2002, privind perdelele forestiere de protecție, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 230/2003 privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora;
- Ordin nr. 776/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare;
- OM 1964/2007 al Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile, privind instituirea regimului de Arie Naturală Protejată, a siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;
- OM 1184/2000 pentru aprobarea reglementării "Ghid privind elaborarea analizelor de evaluare a impactului asupra mediului ca parte integrantă a planurilor de urbanism";

- OM 125/1996, privind activitățile cu impact la mediu;
- Legea nr. 49/2011 pentru aprobarea OUG nr.57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice;
- OUG 195/2005, privind protecția mediului, aprobată prin Legea 265/2006 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 426/2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor;
- Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător;
- Legea nr. 139/2000, Legea meteorologiei cu modificările și completările ulterioare;
- Ordin nr. 117/2006 pentru aprobarea Manualului privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- HG 930/2005 pentru aprobarea Normale speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică, cu modificările și completările ulterioare;
- O.M.S. 119/2014 modificat prin O.M.S. 994/2018 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediului de viață al populației;
- Hotărârea de Guvern nr. 741/2016- pentru aprobarea Normelor tehnice și sanitare privind serviciile funerare, înhumarea, incinerarea, transportul, deshumarea și reînhumarea cadavrelor umane, cimitirele, crematoriile umane;
- Legea nr. 215/2001, Legea administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice;
- O.U.G. nr. 62/2004 privind regimul de organizare și funcționare a parcurilor turistice;
- HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România cu modificările ulterioare (HG 971/2011);
- HG 447/2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări și inundații;
- Legea nr. 203/2003 privind realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și european;
- Hotărârea nr. 817/2005 pentru aprobarea Planului privind strategia pe termen lung a sectorului feroviar în vederea restabilirii echilibrului financiar al administratorului infrastructurii și în vederea modernizării și reînnoirii infrastructurii;
- Ordinul MT nr. 158/1996 privind emiterea acordurilor Ministerului Transporturilor la documentațiile tehnico-economice ale investițiilor sau la documentațiile tehnice de sistematizare pentru terți;
- OUG nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, actualizată;
- Reglementarea M.T. 1/2015 privind stabilirea zonelor cu servituți aeronautice civile și a condițiilor de avizare a documentațiilor tehnice aferente obiectivelor din aceste zone sau alte zone în care pot constitui obstacole pentru navigația aeriană și/sau pot afecta siguranța zborului pe teritoriul și în spațiul aerian al României RACR-ZSAC;
- Legea nr. 45/1994, Legea apărării naționale a României;
- Legea nr. 85/2003, Legea Minelor, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor;
- Legea nr. 55/2006 privind siguranța feroviară;
- OG 43/1997, cu modificările și completările ulterioare, privind regimul juridic al drumurilor aprobată prin Legea nr. 82/1998, republicată, cu modificările ulterioare;

- OM 2264/2004, pentru aprobarea reglementării tehnice privind proiectarea și dotarea locurilor de parcare, oprire și staționare aferente drumurilor publice situate în extravilanul localităților;
- Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 43/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind încadrarea în categorii a drumurilor naționale;
- Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor;
- Ordinul Ministrului Transporturilor nr 46/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice;
- Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 47 /1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale;
- Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 49/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile urbane;
- Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 50/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale;
- Ordinul Ministerului Industriei și Comerțului nr. 1587/1996 privind Lista Categoriilor de construcții și instalații industriale generatoare de riscuri tehnologice din activitățile industriilor stabilite în conformitate cu prevederile Regulamentului General de Urbanism, art. 12, alin. 2, aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 525/1996;
- H.G. nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 123/2012, Legea energiei electrice și a gazelor naturale;
- Ordinul MLPAT nr. 10/N/1993 privind aprobarea "Normativului pentru proiectarea parcajelor de autoturisme în localitățile urbane" indicativ P 132-93 (înlocuit parțial NP24-97);
- Ordinul nr. 6/139/2003 al MLPTUMAP privind măsuri pentru respectarea disciplinei în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului în scopul asigurării fluidizării traficului și a siguranței circulației pe drumurile publice de interes național și județean;
- Legea 124/1995, privind apărarea împotriva dezastrelor;
- Legea 481/2004, privind protecția civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministrului de Interne nr. 163/2007 pentru aprobarea Normelor generale de apărare împotriva incendiilor;
- Legea 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, privind Legea Apelor;
- ORDIN nr. 828 din 04.07.2019 privind aprobarea Procedurii și competențelor de emitere, modificare și retragere a avizului de gospodărire a apelor, inclusiv procedură de evaluare a impactului asupra corpurilor de apă, a Normativului de conținut al documentației tehnice supuse avizării, precum și a Conținutului-cadru al Studiului de evaluare a impactului asupra corpurilor de apă;
- 122/1999- Normativ de proiectare și executare a lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare a localităților;
- SR 8591/1997- Rețele edilitare subterane. Condiții de amplasare;
- SR 1343-1/1995- Determinarea cantităților de apă potabilă pentru localități;
- STAS 10859- Canalizare. Stații de epurare a apelor uzate din centrele populate;
- STAS 1243/88- Clasificarea și identificarea pământurilor;

- STAS 6054/77- Adâncimea maximă de îngheț;
- STAS 3300/1-85- Principii generale de calcul;
- STAS 3300/2-85- Calculul terenului de fundare în cazul fundării directe;
- Normativ TS 1994- Normativ privind clasificarea pământurilor și rocilor după natura lor, după proprietățile coezive și modul de comportare la săpat;
- P100/1-2013- Cod de proiectare seismică- prevederi de proiectare pentru clădiri;
- HGR 447/10.04.2003- Norme metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații;
- NP 074/2007- Normativ privind principiile, exigențele și metodele cercetării geotehnice a terenului de fundare;
- PE 101A/1985- Instrucțiuni privind stabilirea distanțelor normate de amplasare a instalațiilor electrice cu tensiunea peste 1 KV în raport cu alte construcții(republicat în 1993);
- PE 104/1993-Normativ pentru construcția liniilor aeriene de energie electrică cu tensiuni peste 1000V;
- PE 106/1995- Normativ pentru construcția liniilor electrice de joasă tensiune;
- PE 124-Normativ privind alimentarea cu energie electrică a consumatorilor industriali și similari;
- PE 125/1995- Instrucțiuni privind coordonarea coexistenței instalațiilor electrice de 1-750 KV cu linii de telecomunicații;
- PE 132/1995- Normativ de proiectare a rețelelor electrice de distribuție publică;
- 1.RE-1p-3/1991- îndrumar de proiectare pentru instalațiile de iluminat public;
- 1.L1-1p-5/1989- Instrucțiuni de proiectare a încrucișărilor și apropiierilor LEA de MT și JT față de alte linii, instalații și obiective;
- Ordinul nr. 25/2016 privind aprobarea Metodologiei pentru emiterea avizelor de amplasament de către operatorii de rețea;
- Ordinul ANRE nr. 4/2007 modificat și completat de Ordinul ANRE nr. 49/2007 – ”Norma tehnică privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice – rev. 1”
- Ordinul M.T.I.C. nr. 2.031/05.11.2020 privind aprobarea Producției de emitere a avizului Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor pentru documentațiile tehnice, documentațiile tehnico-economice și documentațiile de urbanism, pentru obiectivele situate în zona infrastructurii de transport rutiere de interes național, feroviare și de metrou.

Regulamentul Local de Urbanism ține cont, în egală măsură, de toate prevederile legale în vigoare conținute în Constituția României și în Noul Cod Civil, adoptat prin Legea nr. 287/2009.

1.4. SURSE DOCUMENTARE

1.4.1. STUDII ȘI PROIECTE ELABORATE ANTERIOR P.U.G.

- Planul de Amenajare a Teritoriului Național (PATN)
- Strategia de dezvoltare teritorială a României România Policentrică 2035
- Planul de Dezvoltare Regională Sud-Est 2021-2027
- Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Brăila aprobat cf. HCJ 106/29.06.2023
- Strategia de dezvoltare a Brăila 2014-2020

1.4.2. STUDII DE FUNDAMENTARE ÎNTOCMITE ÎN VEDEREA ELABORĂRII P.U.G.

Studii analitice

- Actualizarea suportului topografic

- Studiu privind condiții geotehnice și hidrogeologice
- Studiu privind protecția mediului, riscuri naturale și antropice
- Studiu istoric
- Studiu privind tipuri de proprietate
- Studiu privind infrastructura tehnico-edilitară

Studii consultative

- Analiza factorilor interesați, anchetă socială

Studii prospective

- Evoluția activităților economice
- Evoluția socio-demografică
- Impactul schimbărilor climatice

1.4.3. Date statistice

- Institutul Național de Statistică, București: fișa localității, date generale;

CAPITOL II STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

2.1. EVOLUȚIE

Comuna Surdila-Găiseanca, situată în județul Brăila, Muntenia, are o istorie îndelungată, marcată de transformări semnificative în structura sa demografică, administrativă și culturală. Evoluția acestei așezări reflectă influențele istorice, economice și sociale care au modelat zona de vest a județului Brăila.

Așezările rurale din zona Câmpiei Brăilei, inclusiv Surdila-Găiseanca, s-au format sub influența condițiilor naturale și a contextului socio-economic, în special în urma reformei agrare din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Evoluția rețelei de localități a fost accelerată de apariția căii ferate și de modernizarea infrastructurii rutiere, care au dus la migrarea așezărilor din zonele izolate către spații mai accesibile, în apropierea drumurilor și a surselor de apă.

În 1785, pe hărțile vremii apare doar Făurei, semn că zona era în mare parte stepă nelocuită. Ocuparea teritoriilor a început în prima jumătate a secolului XIX, după desființarea raialei și integrarea zonei în județul Brăila. În această perioadă apar și primele mențiuni ale localității Surdila Voicului. În jurul anului 1854 se formează comuna Surdila (lui) Câță, alcătuită din cătunele Surdila-Găiseanca și Brateșu. La 1862, comuna avea 94 de familii, majoritatea clăcași, iar Surdila-Găiseanca era încă subordonată administrativ.

În timp, comuna evoluează administrativ, devenind comună de sine stătătoare în 1892, incluzând mai multe cătune numite după moșierii care le-au întemeiat: Stravolca, Mortu, Dăscălești, Mareșu. Aceste toponime sunt folosite și astăzi informal pentru a desemna zone agricole. În perioada interbelică și până în 1968, statutul administrativ al localității a oscilat între comună și sat în diferite raioane și regiuni. Din 1968, Surdila-Găiseanca revine la statutul de comună, incluzând satul Filipești, componentă care s-a păstrat până în prezent.

Din punct de vedere al patrimoniului, comuna nu are monumente istorice clasate, dar pe teritoriul său au fost identificate mai multe situri arheologice în extravilan. Intravilanul nu este afectat de zone de protecție. Satul este organizat liniar, cu o stradă principală și o rețea ortogonală de ulițe, indicând un plan de așezare conceput anterior dezvoltării efective.

Locuințele tradiționale aveau una-două camere și o tindă, cu prispă susținută de stâlpi, construite din paiantă și acoperite cu stuf sau țigla. În spatele casei se afla polata, un spațiu gospodăresc folosit pentru gătit. Elementele cu valoare culturală identificate includ siturile

arheologice, bisericile, clădirile administrative și școala, fondul de locuințe tradiționale și structura stradală. Deși nu sunt clasate oficial ca monumente, acestea contribuie la identitatea locală și ar putea fi protejate prin reglementările urbanistice ale PUG.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

2.2.1. AȘEZARE GEOGRAFICĂ ȘI RELIEF

Comuna Surdila-Găiseanca este situată în partea vestică a județului Brăila, pe teritoriul administrativ al acestuia, la o distanță de aproximativ 55 km de municipiul Brăila și la 45 km de municipiul Buzău. Este o comună de dimensiuni mici, cu o populație de aproximativ 2.267 de locuitori, și este alcătuită din două sate: Surdila-Găiseanca (sat reședință) și Filipești.

Ambele localități prezintă caracteristici tipice pentru zona de câmpie, având un relief plan care a permis dezvoltarea unei structuri urbanistice ordonate, cu o rețea stradală de tip rectangular și loturi individuale de dimensiuni regulate.

Vecinătățile comunei sunt următoarele:

- la nord și nord-vest: Orașul Făurei;
- la nord și est: Comuna Mircea Vodă;
- la sud-est: Comuna Cireșu;
- la sud: Comuna Ulmu;
- la vest: Comuna Surdila-Greci.

Comuna este traversată de drumul național DN 2B Brăila – Buzău, care desparte cele două sate componente. DN 2B trece pe la marginea nordică a satului Surdila-Găiseanca și traversează satul Filipești de la est la vest, divizându-l în două părți aproximativ egale.

Accesul către orașul Făurei se realizează prin DJ 203S, pe o distanță de 4 km, iar legătura cu comuna Cireșu se face prin DJ 203 și DJ 203R, traversând localitatea Brateșu Vechi, sau pe un drum natural ce urmează traseul căii ferate Făurei – Fetești – Constanța (14 km).

Teritoriul comunei este străbătut de linia feroviară Făurei – Brăila pe o distanță de aproximativ 13,28 km. În punctul în care această linie intersectează DN 2B se află halta Surdila-Găiseanca, care deservește localitatea.

Din punct de vedere geomorfologic, comuna Surdila-Găiseanca face parte din unitatea majoră a Câmpiei Brăilei, mai precis din subunitatea Câmpia Făurei. Aceasta se află în sud-estul României, în zona vestică a județului Brăila. Relieful este predominant uniform, format din câmpuri netede și întinse, slab drenate natural. Microrelieful este reprezentat de depresiunile de tasare – cele mai dezvoltate din întreaga Câmpie Română – și de câteva văi largi, lipsite de scurgere permanentă.

2.2.2. GEOLOGIE ȘI CONDITII GEOTEHNICE

În perimetrul comunei Surdila-Găiseanca, solurile sunt predominant de tip cernoziom, bogate în humus și cu un grad ridicat de fertilitate, ceea ce le conferă un potențial agricol deosebit. Aceste caracteristici pedologice susțin activitățile agricole locale și explică utilizarea extensivă a terenurilor pentru culturi.

Conform studiului geotehnic efectuat în zonă, terenul de fundare este alcătuit dintr-o alternanță de pământuri coezive și necoezive. Acestea includ prafuri argiloase, prafuri nisipoase-argiloase, argile prăfoase și nisipuri fine. Forajele executate au evidențiat un strat superficial de sol vegetal cu grosimi variabile între 0,5 și 0,9 metri, urmat de un orizont loessoid umezit la partea inferioară, constituit din praf argilos loessoid, cu consistență variabilă de la plastic vârtos la plastic moale, la adâncimi cuprinse între 4,2 și 5,9 metri. Sub acest nivel apare un strat de praf nisipos-argilos sau nisip argilos de culoare galbenă, cu o consistență care variază de la plastic consistent la plastic curgător, până la adâncimea maximă de investigare de 8 metri.

Din punct de vedere geologic, teritoriul comunei este situat în Câmpia Brăilei, parte a Platformei Moesice – sectorul Valah – și este supus influențelor seismice moderate. Conform Codului de proiectare seismică P100, zona se încadrează în categoria seismică „B”, cu un coeficient de calcul seismic $k_s = 0,25$ și o perioadă de colț $T_c = 1,5$ secunde, aspecte ce trebuie avute în vedere în proiectarea construcțiilor. Totodată, conform normativului STAS 6054-77, adâncimea maximă de îngheț în această zonă este de 0,9 metri, raportată la cota terenului natural.

În ceea ce privește protecția mediului, comuna Surdila-Găiseanca este monitorizată de APM Brăila și este inclusă în categoria „zonelor vulnerabile și potențial vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole”. Această clasificare impune măsuri de prevenție și gestionare atentă a activităților agricole pentru protejarea resurselor de apă și menținerea calității mediului.

2.2.3. HIDROLOGIE SI HIDROGEOLOGIE

Comuna Surdila-Găiseanca se încadrează, din punct de vedere hidrografic, în Bazinul Hidrografic Buzău (cod bazin hidrografic XII-1) și în Bazinul Hidrografic Mostistea cod bazin hidrografic XIV-1.

Un element hidrografic distinctiv al comunei este pârâul Buzoel, format în principal din revărsările Buzăului, dar alimentat și de apele de ploaie și de cele subterane. Acesta traversează comuna de la vest la est și are o pantă redusă, un traseu sinuos și o albie puternic colmatată, ceea ce favorizează uneori extinderea temporară a albiei majore. Nivelul freatic ridicat, situat la adâncimi cuprinse între 0 și 2 metri, sporește riscul de inundații, mai ales în perioadele de precipitații intense.

Transformările aduse mediului prin construirea de diguri de protecție pe râul Buzău, alături de efectele schimbărilor climatice recente – veri tot mai secetoase și o cantitate tot mai redusă de precipitații – au afectat semnificativ dinamica rețelei hidrografice. Astfel, în anul 2007, pârâul Buzoel a secat complet, însă a început să se realimenteze începând cu anul 2009, semn al unei reechilibrări hidrologice parțiale. Aceste schimbări reflectă sensibilitatea cursurilor de apă din zonă la variațiile climatice și la intervențiile antropice.

În ansamblu, rețeaua hidrografică a comunei Surdila-Găiseanca ilustrează un peisaj natural în continuă transformare, care îmbină trăsături geomorfologice specifice Câmpiei Brăilei cu influențe umane din ce în ce mai pregnante. Resursele de apă prezintă un potențial important pentru agricultură și pentru asigurarea unui habitat stabil, însă necesită o gestionare atentă, în contextul riscurilor hidrologice recurente. Astfel, este esențială aplicarea unor politici coerente de protecție și valorificare a resurselor hidrice, adaptate la realitățile geografice și climatice actuale.

2.2.4. CLIMA

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat scenarii climatice pentru perioadele 2011–2040 și 2021–2050, analizând efectele estimate asupra temperaturii medii multianuale și precipitațiilor în România. Conform acestor scenarii, se preconizează o creștere a temperaturii medii anuale cu valori cuprinse între 0,5°C și 1,5°C până în anul 2030 (pentru intervalul 2020–2029), iar pentru sfârșitul secolului (2090–2099), temperaturile ar putea crește între 2,0°C și 5,0°C, în funcție de modelul climatic utilizat.

Totodată, se prognozează o scădere generală a cantității anuale de precipitații la nivel național, cu un deficit accentuat în sudul și estul țării. Modelele climatice sugerează că, până la sfârșitul secolului, precipitațiile anuale ar putea scădea cu 10–30%, ceea ce ar putea afecta semnificativ regiunile agricole și ecosistemele locale.

Comuna Surdila-Găiseanca, situată în sud-estul României, se află într-o zonă de câmpie cu influențe climatice continentale. Clima este caracterizată prin ierni reci și veri calde.

Iernile sunt reci, cu o temperatură medie în luna ianuarie de aproximativ -2°C. În perioadele geroase, valorile pot coborî sub -10°C, fiind însoțite adesea de vânturi puternice dinspre nord-est (Crivățul), care accentuează senzația de frig. Verile sunt călduroase, cu o temperatură medie în luna

iulie de 22–23°C, iar în zilele caniculare temperaturile pot depăși frecvent 35°C. Primăvara și toamna sunt sezoane de tranziție, cu temperaturi moderate, în care valorile termice cresc sau scad treptat, în funcție de sezon.

Precipitațiile anuale se situează între 450 și 500 mm, având o distribuție neuniformă pe parcursul anului. Cele mai bogate luni în precipitații sunt mai și iunie, urmate de septembrie și octombrie. Lunile iulie și august sunt în mod obișnuit secetoase, caracterizate prin lipsa precipitațiilor și temperaturi ridicate.

Crivățul este un vânt rece și uscat, predominant în timpul iernii, care suflă dinspre nord-est, determinând scăderi bruște de temperatură și posibile viscole. Austrul, un vânt cald dinspre sud-vest, este prezent vara și contribuie la accentuarea perioadelor de arșiță.

Stratul de zăpadă din timpul iernii variază ca grosime și durată. În general, nu este consistent și nu persistă mult timp, însă în unele ierni, viscoalele pot aduce acumulări semnificative de zăpadă, afectând temporar circulația și activitățile agricole.

2.2.5. VEGETAȚIA

Vegetația din zona comunei Surdila-Găiseanca este specifică stepelor pontice și silvostepii panonice. Cu toate acestea, vegetația naturală de stepă a fost în mare parte înlocuită de culturile agricole, în proporție de aproximativ 90–95%.

Fragmente din vegetația stepică originală se mai păstrează în prezent pe versanții depresiunilor de tasare, în spațiile dintre terenurile agricole, pe marginea drumurilor sau în zonele temporar necultivate. Aceste areale sunt ocupate în special de pajiști xerofile, presărate pe alocuri cu tufărișuri formate din specii de arbuști specifici stepelor.

Pajiștile sunt compuse predominant din graminee precum colilia (*Stipa joannis*, *Stipa pulcherrima*, *Stipa lessingiana*, *Stipa stenophylla*), negara (*Stipa capillata*), diferite păiușuri stepice (*Festuca valesiaca*, *Festuca sulcata*, *Festuca pseudovina*), pir (*Agropyron repens*) și pir crestat (*Agropyron cristatum*). Acestea sunt însoțite de compozite (precum *Centaurea* și *Artemisia austriaca*), leguminoase (lucernă – *Medicago*, cosaci – *Astragalus*, mazăriche – *Vicia*, molotru – *Trigonella*), labiate (jaleș – *Salvia*, cimbru – *Thymus*, sovârv – *Phlomis*), ranunculacee (dediței – *Pulsatilla*, ruscuta – *Adonis*), liliacee (specii de ceapă – *Allium*, ceapa ciorii – *Gagea arvensis*) și iridacee (stânjenei – *Iris*).

Tufărișurile sunt reprezentate de specii precum porumbarul (*Prunus spinosa*), migdalul pitic (*Amygdalus nana*), vișinul pitic (*Cerasus fruticosa*) și diverse specii de măceș (*Rosa* spp.).

De asemenea, în zonele nisipoase apare vegetația psamofilă, alcătuită din specii adaptate solurilor sărace și uscate, precum ciuletele (*Ceratocarpus arenarius*), romanița de câmp (*Anthemis ruthenica*), laptele cucului (*Euphorbia gerardiana*) și salcia de nisip (*Salix rosmarinifolia*).

2.2.6. FAUNA

În microzona de vest a județului Brăila, fauna este caracterizată în principal de specii adaptate mediului de stepă transformat în teren agricol. Dintre mamifere, predomină rozătoarele, precum popândăul (*Citellus citellus*), șoarecele de câmp (*Microtus arvalis*), orbetele (*Spalax microphthalmus*), hârciogul (*Cricetus cricetus*), șobolanul de câmp (*Apodemus agrarius*), șoarecele de stepă (*Sicista subtilis*) și iepurele de câmp (*Lepus europaeus*).

Avifauna este reprezentată de numeroase specii specifice zonelor deschise, precum ciocârlia de Bărăgan (*Alauda arvensis*), fâsa de câmp, ciocârlanul (*Galerida cristata*), prepelița (*Coturnix coturnix*), potârnichea (*Perdix perdix*), presura de câmp (*Emberiza calandra*), pasărea ogorului, acvila sudică, șorecarul, precum și cioara de semănătură (*Corvus frugilegus*). În zonele cu vegetație joasă și boschete, pot fi întâlniți mărăcinarul (*Lanius collurio*), lăcustarul roz (*Sturnus roseus*) și coțofana (*Pica pica*).

Fauna herpetologică este reprezentată de specii precum șopârla de stepă (*Lacerta taurica*), șopârla de câmp (*Lacerta agilis chersonensis*), șarpele rău (*Coluber caspius*) – frecvent pe marginea tufărișurilor – și broasca de pământ (*Pelobates fuscus*), adaptată solurilor nisipoase și loessoide.

Specii mai rare, a căror prezență a fost semnalată ocazional, includ dihorul de stepă, șarpele de râu și termitelile. În pădurile de salcâm din zonă a fost introdus și s-a aclimatizat fazanul.

În ansamblu, fauna acestei regiuni este dominată de specii iubitoare de terenuri deschise, uscate și calde, caracteristice stepelor și silvostepii est-europene. De asemenea, sunt prezente și carnivore precum vulpea roșcată (*Vulpes vulpes*) și viezurele (*Meles meles*).

2.2.7. ZONE NATURALE PROTEJATE

Pe teritoriul comunei Surdila-Găiseanca din județul Brăila nu există arii naturale protejate de interes național sau european, conform celor mai recente date de la Ministerul Mediului și a Siturilor Natura 2000.

2.3. RELAȚII ÎN TERITORIU

2.3.1. Strategia de dezvoltare a județului BRĂILA 2021 – 2027

Viziune

Brăila - poartă către Europa, un important pol economic, medical, educațional, susținut de o infrastructură modernă și un mediu partenerial dezvoltat, cu o economie sustenabilă dezvoltată prin inovare, tradiție și valorificarea resurselor, atractiv pentru investitori, centru cultural și turistic, modern și cu o comunitate democratică multi-etnică.

Plan de măsuri și acțiuni

O.S.1. Dezvoltarea inteligenței județului Brăila prin susținerea cercetării-dezvoltării și inovării, digitalizării și creșterea competitivității economice și antreprenoriat

P1. Dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare și inovare a județului și adoptarea tehnologiilor avansate

Măsura 1.1. Dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare și inovare

Măsura 1.2. Susținerea activităților de inovare în IMM

P2. Creșterea capacității de digitalizare a instituțiilor și companiilor în beneficiul cetățenilor

Măsura 2.1. Digitalizare în Educație

Măsura 2.2. Digitalizare în Cultură

Măsura 2.3. Digitalizare în Sănătate

Măsura 2.4. Interoperabilitatea bazelor de date utilizate de către administrația publică

Măsura 2.5. Asigurarea securității cibernetice

Măsura 2.6. Digitalizarea în companii

Măsura 2.7. Digitalizarea în administrația publică locală

Măsura 2.8. Creșterea vitezei de conexiune la Internet în bandă largă cu capacități

P3. Creșterea competitivității economiei județului Brăila prin îmbunătățirea mediului de afaceri și susținerea firmelor

Măsura 3.1. Dezvoltarea sustenabilă a agriculturii

Măsura 3.2. Creșterea competitivității companiilor

Măsura 3.3. Sprijinirea creării de noi companii

Măsura 3.4. Dezvoltarea infrastructurii de sprijin a afacerilor

P4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

Măsura 4.1. Dezvoltarea competențelor profesionale pentru economia bazată pe cunoaștere

O.S.2. Dezvoltarea durabilă a județului Brăila prin promovarea eficienței energetice, promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor climatice și a adaptării la schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor

P5. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Măsura 5.1. Renovarea clădirilor publice, inclusiv a celor cu statut de monument istoric în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice

Măsura 5.2. Renovarea clădirilor rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice

Măsura 5.3. Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și întreprinderilor mari

Măsura 5.4. Investiții în domeniul infrastructurii de energie

P6. Promovarea energiei din surse regenerabile

Măsura 6.1. Creșterea ponderii de surse regenerabile utilizate la nivelul județului Brăila

P7. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Măsura 7.1. Prevenirea inundațiilor și reducerea efectelor secetei

Măsura 7.2. Creșterea capacității operaționale și de răspuns în situații de urgență

Măsura 7.3. Adaptarea la schimbările climatice

P8. Promovarea gestionării sustenabile a apei

Măsura 8.1. Dezvoltarea sistemelor de apă și apă uzată

P9. Promovarea tranziției către o economie circulară

Măsura 9.1. Dezvoltarea sistemelor de apă și apă uzată

P10. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Măsura 10.1. Regenerarea spațiilor urbane degradate și infrastructură verde

Măsura 10.2. Conservarea biodiversității și protecția naturii

Măsura 10.3. Îmbunătățirea calității aerului

P11. Susținerea mobilității urbane

Măsura 11.1. Reducerea emisiilor de carbon în mediul urban

O.S.3. Dezvoltarea mobilității și a conectivității județului Brăila și asigurarea unei infrastructuri de utilități, educaționale, de sănătate și sociale moderne

P12. Îmbunătățirea conectivității județului la rețeaua TEN-T

Măsura 12.1. Investiții în infrastructura rutieră pentru îmbunătățirea conectivității la rețeaua TEN-T

Măsura 12.2. Investiții în infrastructura feroviară

Măsura 12.3. Investiții în infrastructura de transport naval
Măsura 12.4. Dezvoltarea infrastructurii de transport aerian

P13. Îmbunătățirea infrastructurii de utilități, educaționale, de sănătate și servicii sociale și dotarea acestora

Măsura 13.1. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate
Măsura 13.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale
Măsura 13.1. Dezvoltarea infrastructurii educaționale
Măsura 13.1. Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare

O.S.4. Dezvoltarea resurselor umane prin creșterea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale

P14. Dezvoltarea resurselor umane prin creșterea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale

Măsura 14.1. Măsuri de educație și ocupare pentru populația școlară și forța de Muncă

P15. Îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă și combaterea excluziunii sociale

Măsura 15.1. Stimularea **antreprenoriatului** și economiei sociale
Măsura 15.2. Asigurarea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele
Măsura 15.3. Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate/supuse riscului de excluziune socială

P16. Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane și rurale

Măsura 16.1. Sprijinirea dezvoltării turismului
Măsura 16.2. Investiții în infrastructura din domeniul cultural
Măsura 16.3. Sprijinirea dezvoltării activităților sportive
Măsura 16.4. Sprijinirea mediului de afaceri local

O.S.6. Dezvoltarea unei administrații publice locale și județene moderne și eficiente

P17. Creșterea capacității administrative precum și a calității serviciilor publice

Măsura 17.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor
Măsura 17.2. Îmbunătățirea calității serviciilor publice
Măsura 17.3. Dezvoltarea parteneriatului public privat sau public-public

2.3.2. Planul de Dezvoltare Regională Sud-Est 2021-2027

Viziunea pentru anul 2027 are în vedere atât potențialul prezent al regiunii din punct de vedere social și economic, cât și oportunitățile oferite de cadrul natural și de poziționarea geografică aparte care caracterizează această zonă. În același timp, transportul maritim și fluvial

oferă un beneficiu din punctul de vedere al diversității mobilității în regiune, creând și un context cultural aparte, propice proiectelor transfrontaliere și interregionale.

Viziunea strategică pentru anul 2027

„Regiunea Sud-Est – o regiune atractivă, accesibilă, cu o economie inovativă, competitivă și durabilă, cu acces echitabil la servicii publice moderne”

Obiectivul General

„Îmbunătățirea competitivității și sustenabilității economice a Regiunii și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin promovarea tranziției către o regiune verde, dezvoltarea infrastructurii și serviciilor, valorificarea potențialului turistic, gestionarea eficientă a resurselor și reducerea disparităților intraregionale și interregionale”

Obiective specifice

- Îmbunătățirea competitivității regionale prin accentuarea importanței cercetării-dezvoltării, promovarea inovării, dezvoltarea specializării inteligente, digitalizarea și modernizarea infrastructurii;
- Promovarea dezvoltării resurselor umane, garantarea accesului la piața muncii, acces egal la servicii sociale și combaterea sărăciei și excluziunii sociale;
- Creșterea atractivității regionale și dezvoltarea durabilă a regiunii, valorificarea zonelor urbane, rurale și a potențialului turistic.

Priorități:

1. Regiune inovativă (dezvoltarea infrastructurii de CDI, sprijinirea adoptării tehnologiilor avansate, promovarea activităților de cercetare)
2. Regiune cu companii dinamice și competitive (creșterea competitivității mediului privat regional, în special al IMM-urilor)
3. Regiune digitalizată
4. Regiune prietenoasă cu mediul (creșterea calității vieții, protejarea biodiversității și protecția mediului)
5. Regiune mai rezilientă la schimbările climatice (prevenirea riscurilor și rezilienței la dezastre)
6. Promovarea tranziției către energie regenerabilă, economie circulară (sprijinirea managementului integrat al deșeurilor, reciclarea și valorificarea resurselor)
7. Regiune cu un nivel scăzut de emisii de carbon (modernizarea/ îmbunătățirea infrastructurii de transport urban)
8. Regiune conectată și accesibilă (creșterea mobilității intra/interregionale sigure, durabile și inteligente prin investiții în infrastructura de transport rutier, naval, feroviar și aerian)
9. Investiții în educație și formare profesională pentru îmbunătățirea calității învățământului și dezvoltarea infrastructurii, din mediul urban și rural
10. Investiții în sănătate pentru acces inclusiv la servicii medicale performante și inovative din mediul urban și rural
11. Asigurarea unor servicii sociale echitabile, reducerea excluziunii sociale și diminuarea riscului de sărăcie
12. Dezvoltarea unui turism durabil
13. Valorificarea patrimoniului cultural, istoric și natural și promovarea culturii în regiune

Conform Strategiei de Dezvoltare a Județului Brăila 2021 – 2027, **viziunea de dezvoltare** este „Brăila - poartă către Europa, un important pol economic, medical, educațional, susținut de o

infrastructură modernă și un mediu partenerial dezvoltat, cu o economie sustenabilă dezvoltată prin inovare, tradiție și valorificarea resurselor, atractiv pentru investitori, centru cultural și turistic, modern și cu o comunitate democratică multiethnică.”

Obiective strategice

1. Dezvoltarea inteligentă a județului Brăila prin susținerea cercetării dezvoltării și inovării, digitalizării și creșterea competitivității economice și antreprenoriat;
2. Dezvoltarea durabilă a județului Brăila prin promovarea eficienței energetice, a tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor climatice și a adaptării la schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor;
3. Dezvoltarea mobilității și a conectivității județului Brăila și asigurarea unei infrastructuri de utilități, educaționale, de sănătate și sociale moderne;
4. Dezvoltarea resurselor umane prin creșterea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale
5. Asigurarea unei dezvoltări integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității.

Prioritățile de dezvoltare specifice fiecărui obiectiv strategic sunt prezentate mai jos:

Prioritatea 1: Dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare și inovare a județului și adoptarea tehnologiilor avansate

Prioritatea 2: Creșterea capacității de digitalizare a instituțiilor și companiilor în beneficiul cetățenilor

Prioritatea 3: Creșterea competitivității economiei județului Brăila prin îmbunătățirea mediului de afaceri și susținerea firmelor

Prioritatea 4: Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Prioritatea 5: Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Prioritatea 6: Promovarea energiei din surse regenerabile

Prioritatea 7: Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Prioritatea 8: Promovarea gestionării sustenabile a apei

Prioritatea 9: Promovarea tranziției către o economie circulară

Prioritatea 10: Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Prioritatea 11: Susținerea mobilității urbane

Prioritatea 12: Îmbunătățirea conectivității județului la rețeaua TEN-T

Prioritatea 13: Îmbunătățirea infrastructurii de utilități, educaționale, de sănătate și servicii sociale și dotarea acestora

Prioritatea 14: Dezvoltarea capitalului uman prin îmbunătățirea sistemelor educaționale și de formare

Prioritatea 15: Îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă și combaterea excluziunii sociale

Prioritatea 16: Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane și rurale

Prioritatea 17: Creșterea capacității administrative precum și a calității serviciilor publice

2.3.3. Strategia de dezvoltare teritorială a României România Policentrică 2035

Viziunea de dezvoltare a teritoriului național

România 2035, o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud – est a Europei.

Direcții principale de acțiune care constituie repere în procesul de configurare a viziunii de dezvoltare:

Pe plan european:

- Intensificarea relațiilor cu Uniunea Europeană;
- Constituirea unei zone de creștere integrată sud – europeană;

Pe plan național:

- Sprijinirea dezvoltării cu prioritate a zonelor urbane cu potențial economic și conectarea acestora cu restul teritoriului;
- Asigurarea unei echipări complete a teritoriului cu infrastructură de bază, precum și a accesului tuturor cetățenilor la serviciile de interes general.

Fundamentarea viziunii este orientată în jurul a patru principii cheie, respectiv:

- Concentrarea: sprijinirea dezvoltării zonelor urbane cu o densitate mare de locuitori;
- Conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță;
- Cooperarea: depășirea factorilor de divizare;
- Coordonarea: eficientizarea proceselor de planificare;

Viziunea de dezvoltare a teritoriului național pentru orizontul de timp 2035 reprezintă suma aspirațiilor de dezvoltare, puternic ancorate în dinamica și potențialul teritoriului național. Astfel, viziunea de dezvoltare înglobează principalele direcții de dezvoltare teritorială, afirmând totodată rolul important al teritoriului național în spațiul european.

În acord cu viziunea de dezvoltare, pentru punerea în valoare și utilizarea potențialului semnificativ al României, Strategia de Dezvoltare Teritorială a României promovează:

- Asigurarea unei echipări adecvate a teritoriului capabilă să consolideze rolul României ca actor regional economic important în zona de sud – est a Europei;
- Creșterea calității vieții locuitorilor României prin asigurarea unor spații de calitate;
- Creșterea atractivității zonelor rurale și valorificarea potențialului unic și specific de dezvoltare;
- Protejarea patrimoniului natural și cultural și valorificarea identității teritoriale;
- Consolidarea rolului zonelor urbane funcționale ca centre de dezvoltare la nivelul teritoriului și conectarea acestora cu zonele de performanță economică europene și implicit cu zonele transfrontaliere;
- Conectarea României la rețeaua de transport trans-europeană și dezvoltarea de noduri logistice și terminale multinodale;
- Asigurarea unui cadru de cooperare și coordonare a strategiilor și politicilor sectoriale ancorat în dinamicele teritoriale naționale.

2.4. ACTIVITĂȚI ECONOMICE

În comuna Surdila-Găiseanca, agricultura are în prezent un caracter predominant de subzistență. Cu toate acestea, aplicarea unor strategii de modernizare și diversificare ar putea valorifica mai bine potențialul economic al zonei, contribuind semnificativ la dezvoltarea locală.

Restructurarea sectorului agricol, prin introducerea unor practici durabile și eficiente, poate duce la creșterea productivității și a rentabilității activităților agricole. Investițiile în tehnologie și infrastructură – în special în sisteme moderne de irigații – pot îmbunătăți considerabil randamentele culturilor și pot asigura o gestionare mai eficientă a resurselor de apă.

Totodată, diversificarea tipurilor de culturi și încurajarea agriculturii ecologice pot deschide noi nișe de piață, oferind oportunități suplimentare de venit pentru fermieri. Susținerea sectorului zootehnic, prin dezvoltarea creșterii animalelor și valorificarea produselor de origine animală, poate contribui la consolidarea economiei locale și la diversificarea surselor de venit ale gospodăriilor rurale.

Populație activă 2023 Total: 1995 pers.	Populație ocupată Total: 1946 pers.	din care: Salariați: 109 pers.
	Șomeri Total: 49 pers. din care:	Femei: 21 pers. Bărbați: 28 pers

Tabel 1. Populația activă a comunei Surdila-Găiseanca

Sursa: INS, baza de date TEMPO online

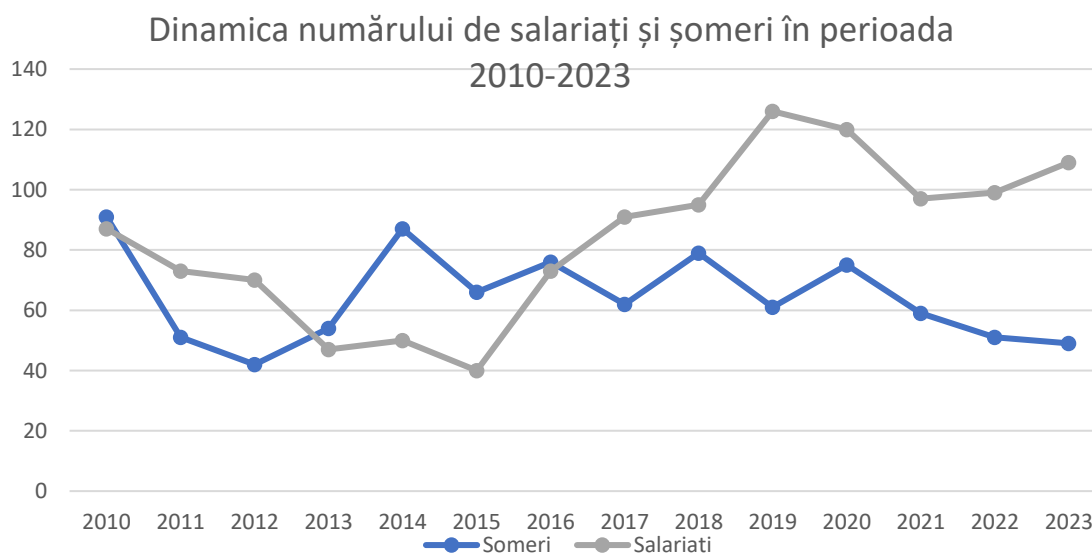
Populația activă totală este de 1.995 de persoane, dintre care 1.946 sunt încadrate ca populație ocupată. Dintre acestea, doar 109 persoane au statut de salariat, ceea ce indică faptul că majoritatea desfășoară alte forme de activitate, cel mai probabil în regim independent sau în sectorul agricol.

Numărul șomerilor înregistrați este relativ redus – 49 de persoane –, dintre care 21 sunt femei și 28 sunt bărbați. Aceste date reflectă un nivel scăzut al șomajului în comună și o implicare semnificativă a populației active în activități economice diverse, în special în afara relațiilor de muncă salariale clasice.

	Anul													
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Șomeri	91	51	42	54	87	66	76	62	79	61	75	59	51	49
Salariați	87	73	70	47	50	40	73	91	95	126	120	97	99	109

Tabel 2. Evoluția șomerilor din comuna Surdila-Găiseanca

Sursa: INS, baza de date TEMPO online

Figură 1. Dinamica numărului de salariați și șomeri în comuna Surdila-Găiseanca în perioada 2010-2022

Sursa: INS, baza de date TEMPO online

Datele referitoare la perioada 2010–2023 evidențiază o evoluție oscilantă atât în privința numărului de șomeri, cât și a salariaților din comuna Surdila-Găiseanca. În intervalul 2010–2012 se remarcă o scădere semnificativă a șomerilor, de la 91 la 42 de persoane, în paralel cu o diminuare treptată a salariaților, de la 87 la 70. Între 2013 și 2015, tendința se inversează: numărul șomerilor crește din nou, ajungând la 87, în timp ce numărul salariaților se menține redus, variind între 40 și 50 de persoane.

După 2016, are loc o schimbare favorabilă: numărul șomerilor începe să scadă, în timp ce numărul salariaților crește semnificativ, atingând un vârf de 126 în anul 2019. În 2020, se înregistrează o ușoară scădere a salariaților, până la 120, însă nivelul rămâne peste valorile din anii anteriori. Începând cu 2021, trendul pozitiv se accentuează: numărul șomerilor continuă să scadă, ajungând la 49 în 2023, iar cel al salariaților crește din nou, ajungând la 109 în același an.

Per ansamblu, deși evoluția este marcată de fluctuații anuale, se conturează o tendință generală de reducere a șomajului și de creștere a numărului de salariați față de începutul perioadei analizate. Aceste modificări pot fi interpretate ca semne ale unei dinamici moderate pe piața muncii locale, influențată atât de factori economici și politici locali, cât și de fenomene sociale precum migrația tinerilor spre alte zone mai ofertante din punct de vedere profesional.

2.4.1. Agricultură și zonele agrozootehnice

Datorită poziționării favorabile, comuna Surdila-Găiseanca beneficiază de o suprafață arabilă considerabilă și de condiții climatice propice pentru dezvoltarea sectorului agricol și zootehnic.

Distribuția pe categorii de folosință a terenului conform informațiilor din baza de date statistice Tempo (2014).

Total terenuri UAT	6164 ha
Proprietate privată	5688 ha
Proprietate publică	476 ha
Terenuri ocupate cu construcții	140 ha
Terenuri degradate și neproductive	184 ha
Arabil	4949 ha
Pășuni	507 ha
Vii și pepiniere viticole	109 ha
Bălți și heleșteie piscicole	97 ha
Păduri și altă vegetație forestieră	22 ha
Căi de comunicații	156 ha

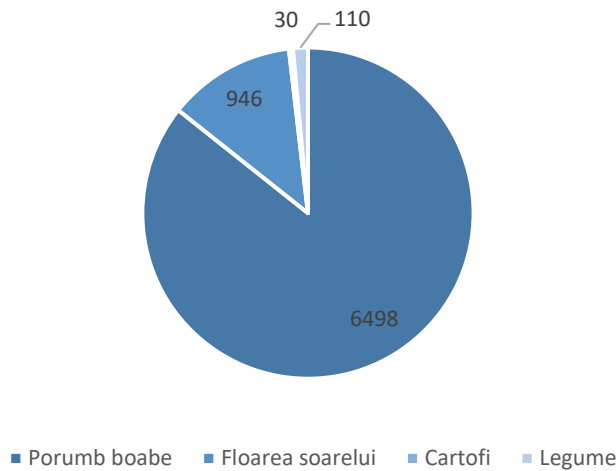
Distribuția pe tipuri de culturi în anul 2003

CATEGORIA	SUPRAFAȚA CULTIVATĂ HA	PRODUȚIA AGRICOLĂ VEGETALĂ TONE
Porumb boabe	1798	6498
Floarea soarelui	898	946
Cartofi	2	30
Legume	10	110

Tabel 3. Distribuția pe tipuri de culturi în anul 2003

Sursa: INS, baza de date TEMPO online

Producția agricolă vegetală tone

Figură 2. Producția agricolă vegetală tone

Sursă: INS România, Baza de date Tempo

În structura producției agricole a comunei Surdila-Găiseanca se evidențiază o predominanță clară a culturii de porumb boabe, cu o producție de 6.498 de tone, ceea ce îl consacră drept principalul produs agricol al zonei. Pe locul secund se situează floarea-soarelui, cu o producție de 946 de tone, având o contribuție semnificativă, deși mult mai redusă comparativ cu porumbul. Producțiile de cartofi (110 tone) și legume (30 de tone) sunt modeste, ceea ce indică o orientare agricolă limitată către aceste culturi.

Această distribuție a producției reflectă o specializare a agriculturii locale în cultivarea porumbului, susținută probabil atât de condițiile pedoclimatice favorabile, cât și de cererea pieței. Floarea-soarelui reprezintă o cultură complementară importantă, în timp ce cartofii și legumele joacă un rol marginal în economia agricolă a comunei.

În ceea ce privește producția pomicolă, datele furnizate de INS România indică un total de aproximativ 269 de tone de fructe.

Activitatea zootehnică se desfășoară în principal în cadrul gospodăriilor individuale, fiind axată pe creșterea bovinelor, porcinelor, ovinelor și a păsărilor, ceea ce reflectă un model tradițional de exploatare agricolă mixtă.

Categorie	Număr
Bovine	1006
Porcine	1083
Ovine	2249
Păsări	27480

Figură 3. Efectivele de bovine, porcine, ovine și păsări

Sursă: INS România, Baza de date Tempo

2.4.2. Industria

Comuna Surdila-Găiseanca se evidențiază printr-o economie agricolă solidă, care îmbină în mod echilibrat producția vegetală cu creșterea animalelor, reflectând atât tradițiile locale, cât și

adaptarea treptată la cerințele actuale ale pieței. Activitatea vegetală este dominantă, cu preponderență pentru culturi de porumb și floarea-soarelui, care ocupă cele mai mari suprafețe și asigură o productivitate ridicată. Pe lângă acestea, cartofii și legumele sunt cultivate pe suprafețe mai restrânse, completând paleta agricolă, dar indicând o diversificare încă modestă a culturilor.

Acest model agricol sugerează o orientare pragmatică către culturi cu valoare economică ridicată și utilizare versatilă, esențiale pentru securitatea alimentară locală și sustenabilitatea exploatațiilor. Pe lângă producția vegetală, sectorul zootehnic are un rol important în economia comunei. Creșterea păsărilor, ovinelor, porcinelor și bovinelor se realizează într-un sistem diversificat, adaptat atât consumului propriu, cât și valorificării pe piață. Această complementaritate între producția vegetală și animalieră reflectă o strategie agricolă echilibrată, care valorifică resursele locale și capacitățile gospodăriilor individuale.

Resursele naturale favorabile, cum sunt solurile fertile și clima propice culturilor, împreună cu experiența acumulată de agricultori, susțin performanțele economice ale comunei. Totuși, pentru menținerea competitivității și pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agricol, este esențială modernizarea infrastructurii – în special extinderea sistemelor de irigații, accesul la utilaje performante și integrarea tehnologiilor agricole moderne. Investițiile în aceste direcții pot contribui semnificativ la creșterea productivității, la diversificarea producției și, implicit, la consolidarea economiei locale.

Pe termen lung, sprijinirea agriculturii prin politici publice, facilitarea accesului la piețele de desfacere și încurajarea asocierii între producători ar putea conduce la o mai mare stabilitate economică, la creșterea veniturilor gospodăriilor și la îmbunătățirea calității vieții în comuna Surdila-Găiseanca.

2.4.3. Mediul de afaceri

Sectorul serviciilor este bine reprezentat în marile centre urbane ale județului Brăila, în special în municipiul Brăila, unde funcționează o varietate de afaceri din domenii precum comerțul, turismul, educația și sănătatea. Orașul dispune de o infrastructură dezvoltată și de instituții care susțin extinderea și diversificarea acestor activități economice.

Totodată, județul Brăila a cunoscut în ultimii ani o evoluție pozitivă în sectoarele industriale și de construcții, impulsivă de creșterea investițiilor și modernizarea infrastructurii la nivel regional. Industria locală este orientată către producția de utilaje pentru sectoarele alimentară și agricol, textile, fibre sintetice și materiale de construcții, contribuind la diversificarea bazei economice și la creșterea nivelului de trai.

În comuna Surdila-Găiseanca, activitatea industrială are un caracter restrâns, fiind reprezentată în principal de afaceri mici și activități tradiționale, adaptate specificului local și resurselor naturale disponibile. Întreprinderile Micro, Mici și Mijlocii (IMM) joacă un rol esențial în dinamica economică locală, oferind locuri de muncă și susținând dezvoltarea comunității.

2.4.4. Turismul

Județul Brăila oferă condiții excelente pentru dezvoltarea ecoturismului, datorită celor 26 de arii naturale protejate, celor două situri Ramsar de importanță internațională și celor 19 situri Natura 2000, unele dedicate protecției avifaunei. Relieful specific Câmpiei Române, influența Dunării și climatul temperat-continental favorizează turismul de natură, iar diversitatea ecosistemelor – de la păduri de luncă la lacuri și zone de baltă – susține activitățile recreative și de explorare. Oferta turistică este completată de patrimoniul cultural și istoric, marcat de tradițiile multiculturale și de rolul istoric al orașului-port Brăila.

Turismul are potențialul de a deveni un vector important de dezvoltare economică în comuna Surdila-Găiseanca, contribuind la diversificarea economiei locale și la creșterea calității vieții. Valorificarea acestui potențial necesită utilizarea eficientă a resurselor locale și implementarea unei strategii integrate de promovare a turismului rural și ecologic, axată pe autenticitate și patrimoniu.

Deși comuna nu are monumente istorice clasate în Lista Monumentelor Istorice (LMI) a județului Brăila, valoarea sa patrimonială este evidențiată prin cele 21 de situri arheologice înregistrate în Registrul Arheologic Național (RAN). Acestea includ:

- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Mandache
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T18
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T17
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T16
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T15
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T14
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T13
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T12
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T11
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T10
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Averească
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Neamțu
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T9
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T8
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Surdila-Găiseanca (T7)
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Arman
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T6
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Obeala
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Mare
- Castrul legionar de la Surdila-Găiseanca
- Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Găzdarului

Aceste vestigii arheologice pot constitui repere esențiale în conturarea unui traseu tematic cultural, atractiv pentru turiștii interesați de istorie, arheologie și patrimoniu local.

În prezent, lipsa structurilor de cazare și a serviciilor turistice limitează valorificarea acestor resurse. Totuși, prin sprijinirea inițiativelor antreprenoriale locale, amenajarea de puncte de informare turistică, promovarea identității culturale și includerea comunei în circuite regionale de ecoturism, Surdila-Găiseanca ar putea deveni o destinație relevantă în turismul rural românesc. Astfel, turismul poate fi transformat într-un pilon esențial al dezvoltării durabile a comunității.

2.5. POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

2.5.1. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

Analiza evoluției demografice din județul Brăila și din comuna Surdila-Găiseanca, în perioada 1992–2024, reflectă o tendință clară de declin al populației, înscrisă într-un context mai larg al scăderii demografice la nivel național. Înțelegerea dimensiunii și a cauzelor acestor schimbări – de la scăderea natalității și îmbătrânirea populației, până la migrația internă și internațională – este esențială pentru formularea unor politici publice menite să stabilizeze și să revitalizeze teritoriile afectate.

Analiza evoluției demografice din județul Brăila și din comuna Surdila-Găiseanca, în perioada 1992–2024, reflectă o tendință clară de declin al populației, înscrisă într-un context mai larg al scăderii demografice la nivel național. Înțelegerea dimensiunii și a cauzelor acestor schimbări – de la scăderea natalității și îmbătrânirea populației, până la migrația internă și internațională – este esențială pentru formularea unor politici publice menite să stabilizeze și să revitalizeze teritoriile afectate.

Anul	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Populația Județului Brăila	397569	397139	396817	396521	396155	395145	394709	394430	393011	391999	390803
Populația Comunei Surdila-Găiseanca	2960	2925	2852	2818	2795	2785	2755	2748	2774	2785	2772
Anul	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Populația Județului Brăila	389212	387105	385470	384135	381908	379622	377274	375170	372373	369551	366467
Populația Comunei Surdila-Găiseanca	2730	2707	2671	2645	2626	2613	2571	2540	2564	2535	2506
Anul	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Populația Județului Brăila	363235	360022	356503	352952	349053	345251	341088	336461	330816	325692	321481
Populația Comunei Surdila-Găiseanca	2470	2460	2459	2432	2401	2370	2333	2321	2289	2267	2268

Tabel 4. Evoluția populației comunei Surdila-Găiseanca raportată la populația județului Brăila

Sursă: INS, baza de date TEMPO online

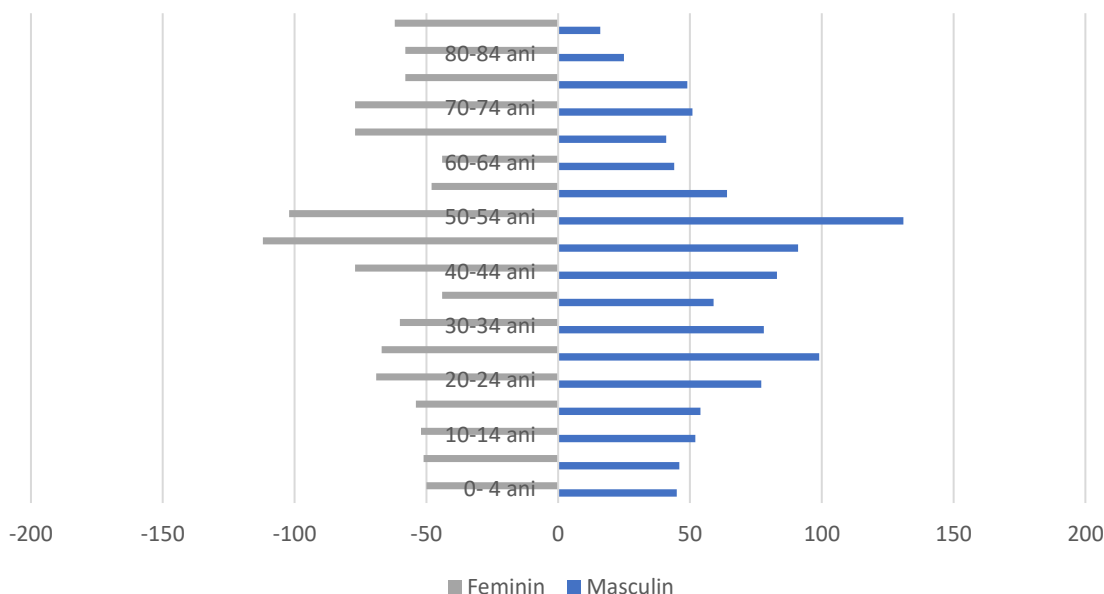
Datele relevă o scădere semnificativă a populației în județul Brăila, de la 397.569 locuitori în 1992 la 321.481 în 2024, echivalentul unei diminuări de aproximativ 19% (circa 76.000 persoane). Ritmul anual al declinului s-a intensificat în timp: de la o pierdere cumulată de 1,7% în primul deceniu (1992–2002), la peste 6% în perioada 2002–2013, urmată de o scădere de circa 11% între 2013 și 2023.

Comuna Surdila-Găiseanca a cunoscut un declin proporțional mai accentuat. Populația a scăzut de la 2.960 locuitori în 1992 la 2.268 în 2024, ceea ce reprezintă o diminuare de aproximativ 23–24%. După un recul de 6% în primul deceniu, rata anuală a scăderii s-a menținut constantă, la aproximativ 0,9–1% până în prezent. În 1992, populația comunei reprezenta 0,74% din totalul județului, iar în 2024 acest procent a coborât la 0,70%, ceea ce indică o scădere ușor mai accentuată față de media județeană.

Această evoluție comparativă evidențiază vulnerabilitatea sporită a zonelor rurale în fața proceselor demografice negative, în special în absența unor perspective economice și sociale atractive pentru populația activă.

Densitatea populației în comuna Surdila-Găiseanca, calculată în raport cu întreaga suprafață administrativă (inclusiv terenurile agricole și silvice), era de 36,7 locuitori/km² în 2023, semnificativ mai redusă decât media județeană de 71,5 locuitori/km², care reflectă și influența mediului urban. Acest indicator confirmă caracterul rural pronunțat al comunei și presiunea scăzută asupra teritoriului, dar și nevoia unor politici adaptate de repopulare și dezvoltare locală.

Piramidele grupelor de vârstă și sexelor 2023

Figură 4. Piramidele grupelor de vârstă 2023
Sursă INS, baza de date TEMPO online

Graficul privind piramida vârstelor și a sexelor pentru anul 2023 în comuna Surdila-Găiseanca reflectă dezechilibre demografice semnificative, specifice multor comunități rurale din România aflate în declin. Se observă o predominanță clară a populației masculine în majoritatea categoriilor de vârstă activă, în special între 20 și 54 de ani, cu un vârf evident în grupa 50–54 de ani, unde numărul bărbaților depășește cu mult pe cel al femeilor. Această disproporție poate fi explicată fie prin migrarea femeilor în căutare de oportunități economice și sociale în alte zone, fie prin diferențe de mortalitate între sexe. În paralel, prezența redusă a femeilor în grupele 40–54 de ani accentuează dezechilibrul de gen în segmentul populației adulte.

În ceea ce privește populația tânără, grupele de vârstă 0–19 ani sunt slab reprezentate, dar relativ echilibrate între sexe. Această situație reflectă o natalitate scăzută în ultimele două decenii, ceea ce afectează capacitatea comunei de a-și reînnoi generațiile. La polul opus, populația vârstnică (persoanele peste 65 de ani) este mai puțin numeroasă, dar prezintă o ușoară majoritate feminină, aspect care corespunde tendinței generale privind speranța de viață mai ridicată în rândul femeilor.

Forma generală a piramidei indică o structură demografică dezechilibrată, cu o bază îngustă, un corp dezechilibrat în favoarea populației masculine și un vârf relativ slab reprezentat. Aceste caracteristici semnaleză un proces de îmbătrânire demografică, asociat cu migrație, natalitate scăzută și o presiune crescândă asupra serviciilor sociale în viitor. Astfel, interpretarea acestui grafic scoate în evidență necesitatea unor politici publice orientate spre sprijinirea familiilor tinere, stimularea natalității, atragerea de populație activă și consolidarea infrastructurii socio-economice locale, pentru a preveni agravarea fenomenului de depopulare și îmbătrânire în comuna Surdila-Găiseanca.

Grupe mari de vârstă	Total		Masculin	Feminin
	nr. pers	%din total	nr. pers	nr. pers
Toate grupele	2925	100	796	762
Tineri (0-14 ani)	408	13,95	218	190

Adulți (15-64 ani)	1995	68,21	242	250
Vârstnici (peste 65 ani)	522	17,85	336	322

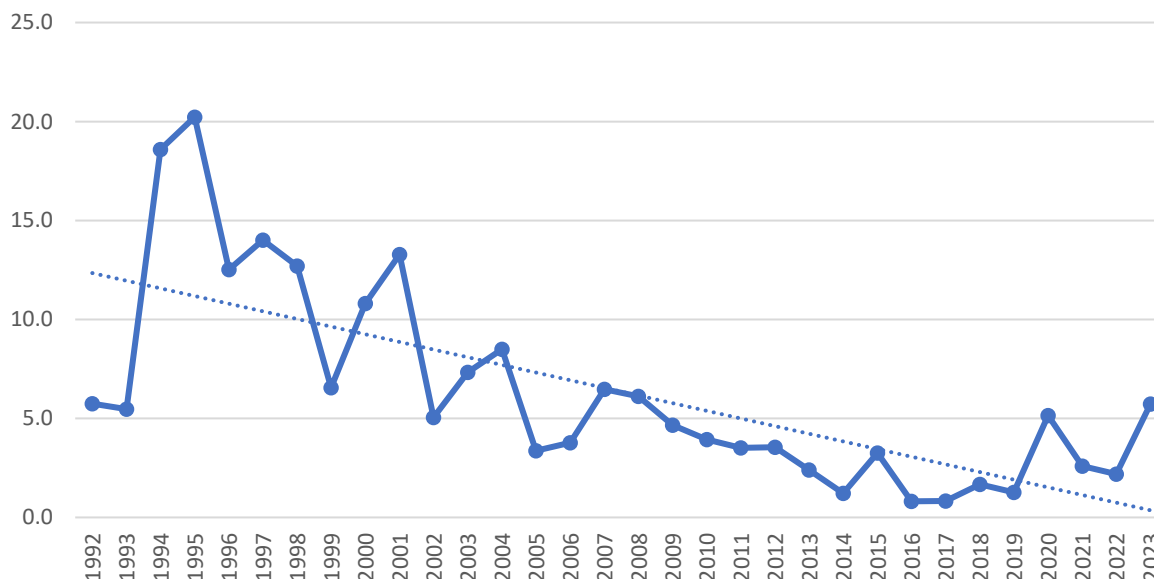
Figură 5. Structura populației comunei Surdila-Găiseanca pe grupe mari de vârstă în 2023
Sursa: INS, baza de date TEMPO online

Grupa de vârstă 15–64 de ani, care reprezintă 68,2% din populația comunei Surdila-Găiseanca (1.995 persoane), constituie segmentul activ al comunității, susținând economia locală prin forță de muncă și contribuții sociale. Distribuția echilibrată între bărbați și femei în această categorie indică un potențial economic diversificat. În schimb, populația tânără (0–14 ani) reprezintă doar 13,95%, sugerând un ritm scăzut de reînnoire demografică, în timp ce persoanele peste 65 de ani formează 17,85% din total, semnalând o tendință de îmbătrânire.

Un segment cheie este cel al femeilor între 15–49 de ani, responsabile de dinamica natalității. În 2023, acestea însumau aproximativ 483 de persoane (21,3% din total), dintre care doar 136 se află în intervalul de fertilitate maximă (20–29 de ani), ceea ce indică un potențial reproductiv moderat. În perspectivă, populația vârstnică este așteptată să crească, pe măsură ce segmentul 45–64 de ani îmbătrânește. În paralel, dacă migrația tinerilor continuă, scăderea forței de muncă și presiunea asupra serviciilor sociale vor deveni tot mai accentuate.

Persoanele vârstnice, majoritar femei, rămân o categorie vulnerabilă, dependentă de pensii, activități agricole și sprijin familial. În acest context, stimularea natalității, reducerea migrației și incluziunea socială a seniorilor devin priorități esențiale pentru menținerea echilibrului demografic și economic în comuna Surdila-Găiseanca.

Rata imigrării

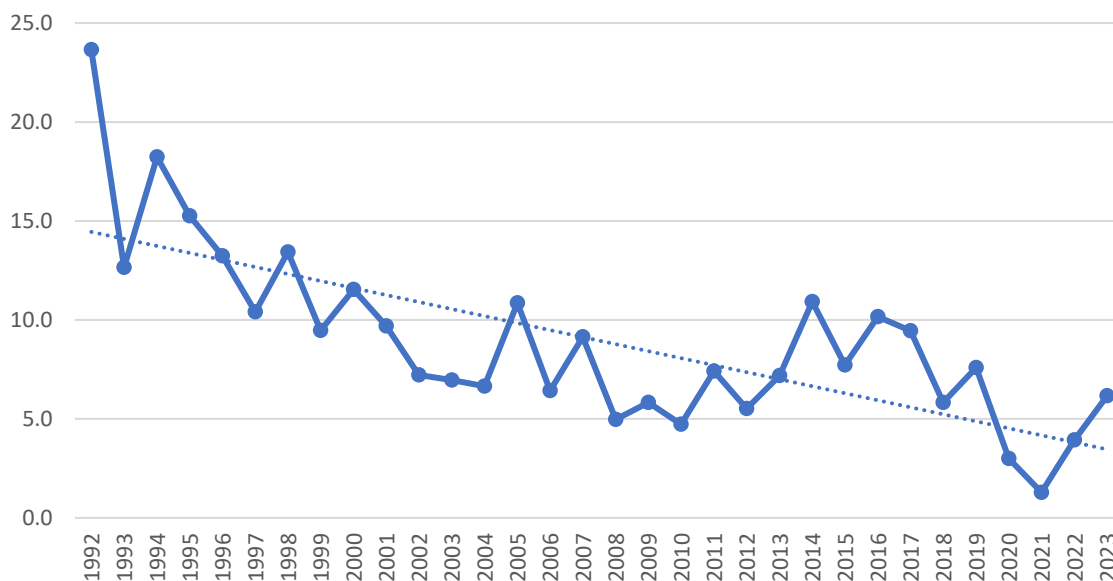
Figură 6. Rata imigrației
Sursa: prelucrare date INS, baza de date TEMPO online

Graficul ilustrează o tendință generală de scădere a ratei imigrației începând cu anii 2000, după valorile ridicate din anii '90, când vârfurile atinse în 1994 și 1995 depășeau 20‰. Deși au existat perioade de revenire punctuală – precum în 2000–2001, 2015 sau 2023 – trendul pe termen lung rămâne descendent.

Anul 2020 a marcat o creștere neașteptată a ratei imigrației, ajungând la 5,1‰, probabil ca efect al pandemiei COVID-19. Revenirea unor persoane din diaspora, relocarea din mediul urban spre rural, precum și extinderea muncii la distanță au făcut din zonele mai izolate opțiuni atractive în contextul restricțiilor sanitare. Totuși, această dinamică nu s-a menținut: în 2021 și 2022, rata a scăzut din nou la 2,6‰ și 2,2‰.

În 2023, se observă o nouă creștere a imigrației (5,7‰), posibil legată de continuarea muncii remote și de atractivitatea economică a zonei prin prețuri încă accesibile la terenuri și locuințe. Rămâne, însă, incert dacă această evoluție va deveni o tendință stabilă sau reprezintă doar o fluctuație conjuncturală.

Rata emigrării

Figură 7. Rata emigrației

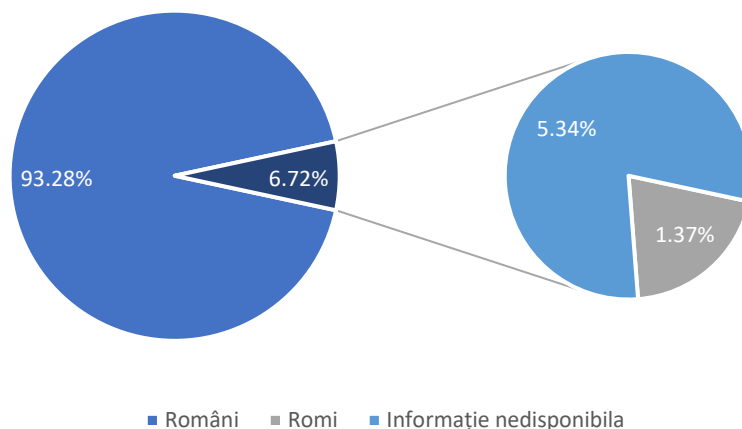
Sursa: prelucrare date INS, baza de date TEMPO online

Graficul evidențiază un declin semnificativ al ratei emigrării din comuna Surdila-Găiseanca, în special după valorile foarte ridicate din anii '90, când s-au înregistrat vârfuri de peste 20%. Tendința generală pe termen lung este descendentă, chiar dacă au existat fluctuații notabile – cu creșteri în anii 2005 și 2014–2015 și scăderi accentuate în jurul anilor 2007–2008 și 2021.

În perioada recentă, după o scădere pronunțată în 2021, se observă o ușoară revenire a ratei emigrării în 2023. Această evoluție indică o dinamică încă instabilă, dar menținută la niveluri semnificativ mai reduse comparativ cu începutul perioadei analizate.

Datele privind structura etnică a județului Brăila evidențiază o diversitate mai pronunțată, incluzând comunități de maghiari, romi, ucraineni, germani, turci, ruși-lipoveni, tătari, bulgari, greci, italieni, evrei, armeni, albanezi și alte etnii. În contrast, comuna Surdila-Găiseanca are o populație preponderent românească, numărând 2.042 de persoane, alături de un grup restrâns de romi (30 de persoane). Pentru celelalte minorități, fie nu există locuitori care să se fi declarat ca aparținând acestor grupuri, fie informațiile nu sunt disponibile.

Conenta etnică a comunei Surdila-Găiseanca

Figură 8. Componenta etnică a comunei Surdila-Găiseanca

Sursa: <https://www.recensamantromania.ro/recenzare-on-line/>

2.5.2. BILANȚUL NATURAL

Dinamica naturală a populației din comuna Surdila-Găiseanca, analizată pe intervalul 1992–2023, evidențiază o tendință clară de dezechilibru între natalitate și mortalitate, cu un spor natural negativ aproape constant.

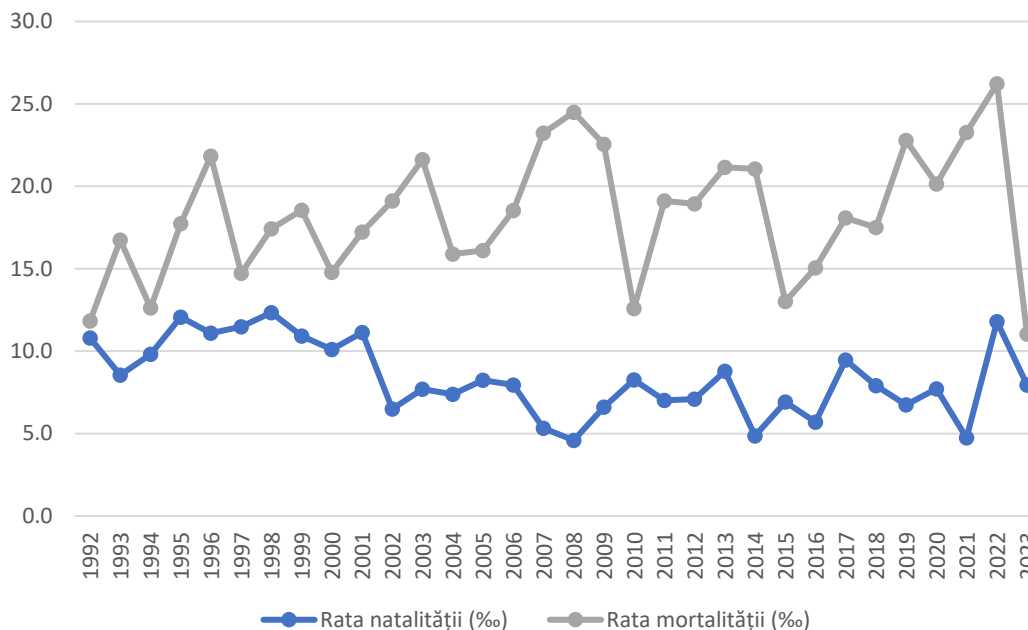
Natalitatea a înregistrat o scădere semnificativă de-a lungul perioadei analizate. Dacă în anii '90 rata natalității depășea frecvent 10–12‰, ulterior valorile s-au redus treptat, atingând un minim în 2009 (4,6‰). Au existat episoade de redresare (2010, 2013, 2021), dar acestea nu au reușit să inverseze trendul general descendent. În ultimul deceniu, natalitatea s-a menținut între 5 și 8‰, cu sub 20 de nașteri anual în majoritatea anilor, reflectând o capacitate redusă de regenerare demografică.

Mortalitatea, în schimb, a rămas ridicată, cu o evoluție oscilantă dar o tendință de creștere pe termen lung. De la valori de 12–15‰ în anii '90, s-a ajuns la peste 20‰ în mai mulți ani după 2000, cu vârfuri notabile în 2008 (24,5‰) și 2022 (26,2‰). Aceste creșteri sunt asociate cu îmbătrânirea populației și, mai recent, cu efectele pandemiei de COVID-19. Scăderile abrupte în 2010 și 2023 (sub 13‰ și, respectiv, 11‰) pot reflecta variații contextuale legate de dimensiunea generațiilor vârstnice sau de factori favorabili temporari.

Comparând cele două serii de date, devine evident că mortalitatea a depășit aproape constant natalitatea, în special după anul 2000. În timp ce natalitatea s-a stabilizat la niveluri joase, mortalitatea s-a menținut ridicată, ceea ce a generat un spor natural negativ accentuat. Acest dezechilibru a contribuit la scăderea populației comunei de la peste 2.900 de locuitori în 1992 la aproximativ 2.267 în 2023.

Fenomenul este amplificat de migrația tinerilor și de lipsa unor oportunități economice locale. În absența unor măsuri de sprijin pentru familii și atragere a populației active, se conturează un risc crescut de depopulare accelerată. Revitalizarea demografică a comunei depinde, așadar, de politici susținute care să încurajeze natalitatea și să reducă migrația, în paralel cu îmbunătățirea serviciilor și condițiilor de trai.

Raportul natalitate-mortalitate în intervalul 1992-2023

Figură 9. Raportul natalitate-mortalitate în comuna Surdila-Găiseanca în intervalul 1992-2023
Sursa: prelucrare date INS, baza de date TEMPO online

2.5.3. INFRASTRUCTURĂ SOCIALĂ

Pe raza comunei Surdila-Găiseanca, activitățile de servicii se diversifică în diferite domenii, incluzând educația, sănătatea, comerțul și furnizarea diverselor servicii.

Învățământul

În ceea ce privește unitățile de învățământ, în comuna Surdila-Găiseanca funcționează o școală.

Sistemul sanitar

În comuna Surdila-Găiseanca exista un cabinet medical, un dispensar și un punct farmaceutic.

Activități comerciale și de servicii

Activitatea comercială are loc, în principal, în unități comerciale cu profil mixt, majoritatea fiind deținute privat. Acestea sunt situate în special în zona centrală a comunei, dar și de-a lungul principalelor străzi din satele componente.

Cultural, Culte, Servicii Administrative

Comuna Surdila-Găiseanca se remarcă prin patrimoniul său cultural și religios, evidențiat de prezența unei biserici reprezentative pentru comunitate. Aceste instituții nu doar că îmbogățesc peisajul local, dar și joacă roluri importante în viața comunității. Biserica reprezintă pilon al vieții spirituale în Surdila-Găiseanca, adăpostind încredințări religioase, ceremonii și tradiții care întăresc coeziunea comunitară și identitatea culturală. Prin această instituție culturală și religioasă, comuna Surdila-Găiseanca își păstrează și promovează valorile și moștenirea sa culturală într-un mod care îmbogățește viața locuitorilor săi.

2.6. CIRCULAȚIA

Comuna Surdila-Găiseanca beneficiază de o infrastructură rutieră organizată în jurul drumului național DN 2B, care traversează partea nordică a teritoriului administrativ și asigură legătura directă

între municipiile Buzău și Brăila. Acesta este principalul ax de tranzit din zonă și facilitează accesul către rețeaua națională de transport. Pe lângă DN 2B, comuna este deservită de drumurile județene DJ 203S, care leagă localitatea de orașul Făurei (4 km), și DJ 203 și DJ203R, care asigură conexiunea cu Cireșu prin Brateșu Vechi. Existența unei rute naturale neamenajate, paralelă cu linia de cale ferată Făurei–Fetești–Constanța, oferă o variantă secundară de deplasare. În ansamblu, rețeaua rutieră oferă un potențial bun de mobilitate regională, deși necesită investiții pentru modernizarea drumurilor comunale și îmbunătățirea conexiunilor locale.

2.6.1. CARACTERISTICILE TRAMEI STRADALE EXISTENTE

Trama stradală a comunei este compusă din drumuri naționale, județene, comunale și străzi sătești, cu o dezvoltare preponderent radială, organizată în jurul arterei principale DN 2B. Profilul acestui drum este de 7,0 m, cu câte o bandă pe sens, acostamente de 1,0 m și șanțuri de colectare a apelor pluviale. În interiorul comunei, trama stradală variază ca nivel de amenajare – unele sectoare sunt asfaltate, iar altele necesită intervenții de reabilitare. Satul Filipești este traversat longitudinal de DN 2B, ceea ce generează o divizare a localității și impune necesitatea unor măsuri suplimentare de organizare a traficului și siguranță rutieră. În schimb, în satul Surdila-Găiseanca, drumul național trece tangential, reducând impactul asupra coeziunii spațiale a localității.

2.6.2. CIRCULAȚIA PIETONALĂ, CICLABILĂ ȘI TRANSPORTUL PUBLIC

Infrastructura pietonală în comuna Surdila-Găiseanca este insuficient dezvoltată, existând trotuare doar pe anumite segmente ale străzilor locale, în special în proximitatea arterei principale, fără continuitate și deseori pe un singur sens de mers. Pe DN 2B lipsesc trotuarele, iar circulația pietonilor se desfășoară direct pe carosabil, fapt ce generează riscuri semnificative pentru siguranța acestora, în special în zonele cu trafic intens. În ceea ce privește circulația velo, aceasta nu este organizată, iar infrastructura specifică – piste pentru biciclete sau marcaje – lipsește complet. Astfel, utilizatorii de biciclete sunt nevoiți să circule pe carosabil, în condiții nesigure. Lipsa acestor amenajări reduce gradul de accesibilitate și confort pentru moduri alternative de deplasare, în special în rândul copiilor, vârstnicilor și persoanelor vulnerabile.

2.6.3. TRANSPORT DE PERSOANE PE CALE FERATĂ

Unitatea Administrativ Teritorială **Surdila-Găiseanca** este străbătută de următoarele linii de cale ferată:

- **Linia CF 700 Făurei – Galați, între pozițiile km CF 171+201 – 174+918;**
- **Linia CF 702 Buzău – Făurei – Țândărei, între pozițiile km CF 4+915 – 10+066.**

Aceste linii de cale ferată fac parte din **infrastructura publică interoperabilă**.

Infrastructura feroviară

Limita terenurilor infrastructurii feroviare administrate de **C.N.C.F. CFR S.A. – S.R.C.F. Galați**, din cadrul U.A.T.-ului **Surdila-Găiseanca**, însumează o suprafață totală de **218.157,00 mp**, conform evidențelor tehnico-operative din cadastrul feroviar.¹ Această suprafață reprezintă terenurile aflate în **proprietatea publică a statului**, aparținând **infrastructurii feroviare publice**, aflate în administrarea **Ministerului Transporturilor** și în concesiunea **C.N.C.F. CFR S.A.**

¹ Diferențele între suprafețele din cadastrul ferovial și bilanțul teritorial sunt cauzate de lipsa suprapunerii între cartile funciare deschise și limita UAT-ului

Treceri la nivel cu calea ferată

Pe raza U.A.T.-ului **Surdila-Găiseanca** există următoarele treceri la nivel cu calea ferată:

- pe linia 700, fir I + II:
 - la **km CF 172+294**, intersecție cu **DN2**, echipată cu **instalație de semnalizare BAT**;
 - la **km CF 174+209**, intersecție cu **drum agricol**, semnalizată cu **indicatoare rutiere de prioritate IR**.
- pe linia 702, fir I + II:
 - la **km CF 6+322**, intersecție cu **drum agricol**, semnalizată cu **indicatoare rutiere de prioritate IR**.

Lucrări de artă

- Pe **linia 702, fir I + II**, între **km CF 7+745 fir I+II**, se află un **pod metalic** cu deschiderea de **22 m**.

2.6.4. CONCLUZII

În comuna Surdila-Găiseanca au fost identificate mai multe disfuncționalități în infrastructura de transport, care afectează siguranța circulației și accesul locuitorilor. Principalele probleme sunt:

- **Lipsa trotuarelor pe DN 2B și circulație pietonală nesigură** – pietonii sunt nevoiți să circule pe carosabil, ceea ce generează un risc major de accidente.
- **Absența infrastructurii velo** – nu există piste pentru biciclete sau amenajări dedicate, ceea ce limitează utilizarea în siguranță a acestui mod de transport.
- **Tronsonul DN 2B fragmentează satul Filipești** – drumul traversează longitudinal localitatea, împărțind-o în două și afectând coeziunea spațială și mobilitatea locală.
- **Rețea rutieră locală parțial degradată** – o parte dintre drumurile comunale și străzile satești necesită modernizare și întreținere.
- **Frecvență redusă a transportului feroviar de persoane** – deși există linie și haltă, trenurile circulă rar, limitând opțiunile de deplasare ale locuitorilor.

2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZĂ	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ - TERITORIAL ADMINISTRATIV - EXISTENT										TOTAL
	AGRICOL				NEAGRICOL						
	ARABIL	PĂȘUNI FÂNEȚE	VII	LIVEZI	PĂDURI	APE	CĂI FERATE	DRUMURI	CURȚI CONSTR.	NEPROD.	
EXTRAVILAN	5039,00	490,74	21,35	0,00	21,86	102,93	22,45	105,13	1,28	14,31	5819,05
INTRAVILAN	94,21	15,93	0,82	0,00	0,00	2,52	1,15	43,44	185,36	1,34	344,77
TOTAL	5133,21	506,68	22,17	0,00	21,86	105,45	23,59	148,58	186,64	15,65	6163,82
% DIN TOTAL	83,28%	8,22%	0,36%	0,00%	0,35%	1,71%	0,38%	2,41%	3,03%	0,25%	100,00%

Tabel 5. Categorii de folosință-teritorial administrativ-existent comuna. Surdila-Găiseanca

BILANȚ INTRAVILAN-EXISTENT COMUNA SURDILA - GĂISEANCA
SUPRAFAȚA (ha)

ZONE FUNCȚIONALE	Localitate principala SURDILA - GĂISEANCA										Localitate componenta										Trupuri				TOTAL	PROCENT % DIN TOTAL INTRAVILAN						
	Trupuri										Trupuri										Trupuri											
	TRUP S01	TRUP S02	TRUP S03	TRUP S04	TRUP S05	TRUP S06	TRUP S07	TRUP S08	TRUP S09	FLUPEȘTI	TRUP F1	TRUP F2	TRUP F3	TRUP F4	TRUP F5	TRUP F1	TRUP F2	TRUP F3	TRUP F4	TRUP F5												
ZONĂ AȘTĂLĂ PERMANENT SUB APE	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.52	0.73%
TERENURI AGRICOLE	44.49	1.35	0.54	0.36	0.15	0.15	0.15	0.38	0.15	0.15	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.24	0.32	0.15	0.15	0.15	0.16	0.43	0.00	0.00	0.00	101.55	29.45%
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	1.86	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.45	7.38%
ECHIPARE TEHNICO-EDUCATIVĂ	0.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.64	0.18%
CALE DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	26.34	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	43.54	12.63%
CALE DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT FEROVIARE	1.15	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.15	0.33%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE	1.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.60	0.76%
ZONĂ COMERȚ ȘI SERVICII	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.46	0.42%
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	9613	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	58.42	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	155.55	45.12%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE CIMITIRE	0.00	0.00	1.42	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.71	1.08%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	3.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.91	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.20	1.51%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	0.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.08	0.02%
ZONĂ TERENURI NEPRODUCTIVE	0.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.47	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.34	0.39%
TOTAL INTRAVILAN EXISTENT	185.21	1.93	2.86	0.54	0.15	0.15	0.15	0.38	0.15	0.15	0.51	0.15	0.15	0.38	0.15	0.15	0.32	0.15	0.15	0.16	10.34	0.32	0.15	0.16	0.16	0.43	0.18	0.00	0.00	0.00	344.77	100.00%

Tabla 6. Bilanț teritorial intravilan-existent com. Surdila-Găiseanca

2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

2.8.1. RISC SEISMIC, DE INSTABILITATE ȘI DE INUNDABILITATE

Riscul seismic

Comuna Surdila-Găiseanca este situată în zona seismică activă Vrancea, ceea ce determină un nivel ridicat de expunere la riscuri seismice pentru toate imobilele de pe teritoriul său administrativ. Conform normativului P 100-1/2006, localitatea este încadrată în zona seismică „C” de calcul, caracterizată printr-o accelerație orizontală de proiectare $a_g = 0,24g$, pentru un interval mediu de recurență (IMR) de 100 de ani. Perioada de control a spectrului de răspuns, specifică pentru această zonă, este $T_c = 1,0$ secunde. Cutremurele care afectează comuna sunt generate la adâncimi cuprinse între 50 și 250 km și pot avea magnitudini de până la 7 grade pe scara Richter, corespunzătoare unei intensități de VII–VIII pe scara M.S.K., cu potențial de producere a avariilor semnificative în special la construcțiile neconforme.

Harta zonării seismice a României plasează teritoriul comunei în zona a II-a de risc seismic, cu o intensitate estimată de cel puțin VII pe scara MM, ceea ce implică un risc crescut de avarii structurale și funcționale în cazul unui eveniment seismic major. Consecințele pot include avarii ușoare până la moderate la clădirile proiectate corespunzător, dar și avarii severe la construcțiile slab executate sau neconforme, inclusiv prăbușirea coșurilor de fum și deteriorarea elementelor nestructurale.

Din punct de vedere geotehnic, comuna se află în zona orientală a Câmpiei Române, pe un strat de sol prăfos-nisipos-argilos, de culoare cafeniu-gălbuie, cu textură macroporică și sensibilitate la umezire. Acest tip de sol este clasificat în categoria A conform normativului P7/2000, dar prezintă caracteristici modeste pentru fundarea construcțiilor, fiind sub limita condițiilor etalon — adâncimea de fundare este de circa 2 m, iar presiunea convențională admisibilă este de aproximativ 200 kPa. În acest context, studiile geotehnice indică existența unui risc geotehnic important la realizarea construcțiilor, impunând aplicarea unor măsuri tehnice adecvate în proiectare și execuție pentru a garanta siguranța și stabilitatea clădirilor.

Riscul de inundabilitate

Comuna Surdila-Găiseanca se confruntă cu un risc moderat de inundații, în principal determinat de caracteristicile climatice și geomorfologice ale zonei, în contextul absenței unor cursuri de apă permanente pe teritoriul administrativ. Cel mai apropiat râu este Buzăul, situat la aproximativ 4 km de comună, iar pârâul Buzoiel se află la circa 1,4 km de intravilanul localității, neavând însă un impact direct în regimul de inundații al localității. Riscurile reale de inundabilitate sunt asociate precipitațiilor abundente cu intensitate mare pe intervale scurte de timp, care generează scurgeri de torenți și acumulări temporare de apă în zonele joase și în apropierea celor două bălți naturale aflate pe teritoriul comunei.

Aceste acumulări pot depăși capacitatea de reținere a bălților și se pot revărsa pe terenurile agricole adiacente. Deși până în prezent nu au fost raportate afectări directe ale gospodăriilor, riscul de băltire și inundație locală rămâne prezent în lipsa unor lucrări hidrotehnice adecvate pentru drenajul și evacuarea controlată a apelor pluviale. În documentațiile urbanistice anterioare este menționată afectarea comunei de scurgerile torențiale, aspect ce impune luarea în considerare a unor măsuri preventive, cum ar fi amenajarea canalelor de desecare, regularizarea cursurilor de apă temporare și implementarea unor sisteme de colectare a apelor pluviale în zonele construite.

Riscul de alunecări de teren

Comuna Surdila-Găiseanca este situată într-o zonă cu potențial scăzut de producere a alunecărilor de teren, fiind clasificată cu factor zero de risc sau ca neafectată de alunecări primare ori reactivări ale acestora. Relieful plan specific zonei orientale a Câmpiei Române, împreună cu structura geologică stabilă, conferă o bună stabilitate naturală a terenului, ceea ce reduce semnificativ probabilitatea apariției unor astfel de procese geomorfologice. Cu toate acestea, monitorizarea locală

rămâne necesară în contextul schimbărilor climatice și al posibilelor intervenții antropice asupra solului.

2.8.2. RISCURI CLIMATICE

Localitatea Surdila-Găiseanca este expusă frecvent la fenomene meteorologice periculoase, specifice zonei estice a Câmpiei Române, care pot avea efecte semnificative asupra infrastructurii, bunurilor și activităților economice locale. Printre riscurile climatice identificate se numără **furtunile, căderile de grindină, seceta prelungită și viscolul**, toate fiind agravate de efectele schimbărilor climatice globale, care favorizează intensificarea acestor fenomene și apariția unora noi, cum ar fi mișcările atmosferice de tip tornadă.

Furtunile, uneori însoțite de grindină abundentă, afectează periodic comuna, având capacitatea de a deteriora rețelele energetice și de telecomunicații, dotările publice, gospodăriile și culturile agricole. Aceste fenomene au fost amplificate în timp atât de condițiile naturale (regimul eolian), cât și de intervențiile antropice precum despădurirea și eliminarea barierelor naturale de protecție.

Comuna este, de asemenea, amplasată într-o zonă cu risc ridicat la secetă, iar suprafețele agricole nu sunt în mare parte deservite de amenajări hidrotehnice adecvate. Lipsa sistemelor de irigații și drenaj sporește vulnerabilitatea solului și reduce productivitatea agricolă. În acest context, sunt necesare investiții urgente pentru corectarea regimului hidric, inclusiv prin lucrări de irigații și desecări-drenaje.

Pe timp de iarnă, viscolul afectează frecvent comuna, fenomen accentuat de specificul eolian al zonei și de lipsa barierelor protectoare. În trecut, acest tip de risc a condus la izolarea temporară a localității și blocarea rutelor de acces, fiind un risc ce rămâne prezent și în viitor.

În ceea ce privește incendiile de pădure, comuna nu se află, în prezent, într-o zonă expusă acestui tip de risc, datorită absenței suprafețelor împădurite. Cu toate acestea, în contextul unor eventuale împăduriri viitoare, riscul ar putea deveni relevant.

Prin urmare, teritoriul comunei Surdila-Găiseanca se află sub incidența unui factor de vulnerabilitate naturală medie, cu un profil climatic caracterizat de riscuri multiple ce impun măsuri proactive de prevenire și adaptare.

2.8.3. RISCURI ANTROPICE

Comuna Surdila-Găiseanca este expusă unei serii de riscuri antropice și tehnologice, cele mai semnificative fiind asociate activităților agricole, infrastructurii insuficient dezvoltate și proximității față de obiective cu potențial de risc major.

Cel mai grav risc tehnologic identificat în legătură cu activitatea agricolă este poluarea cu nitrați proveniți din surse agricole. Comuna este clasificată de către APM Brăila drept zonă vulnerabilă și potențial vulnerabilă la acest tip de poluare. În acest sens, în baza prevederilor OMMDD și MADR nr. 1552/743/2008, autoritatea locală este obligată să elaboreze planuri de acțiune care să includă măsuri concrete pentru protecția solului și a apelor împotriva contaminării cu nitrați. La acest risc se adaugă și cel al poluărilor accidentale ale solului, apelor subterane și lacurilor, generate de lipsa unui sistem centralizat de canalizare și de gestionarea deficitară a deșeurilor menajere și agricole.

Din perspectiva infrastructurii critice și a riscurilor la scară regională, comuna este situată la o distanță mai mică de 100 km față de centrala nucleară de la Cernavodă, ceea ce o plasează într-o zonă expusă riscului de accidente nucleare. În plus, incidente radiologice pot apărea și din cauza transportului de substanțe periculoase pe căi rutiere sau feroviare. În prezent, nu este asigurat necesarul de adăposturi etanșe pentru populație în caz de accident chimic sau nuclear, aspect ce trebuie corectat prin măsuri de protecție civilă.

Un alt risc important este reprezentat de incendiile în masă, în special în contextul culturilor cerealiere întinse, care pot deveni focare în sezonul cald. Deși alte surse industriale identificate la nivel

județean (extracție, transport gaze și țiței, centre de depozitare) nu se regăsesc pe teritoriul comunei, prezența culturilor agricole extinse o plasează totuși în categoria de risc specific.

În ceea ce privește riscurile antropice, activitățile agricole și rezidențiale contribuie la poluarea difuză a solului și a apei, cauzată de utilizarea excesivă a pesticidelor și fertilizanților, dar și de evacuarea apelor uzate direct în sol, în lipsa unei rețele de canalizare. Poluarea atmosferică este prezentă la nivel local prin emisiile rezultate din încălzirea locuințelor și trafic rutier, deși comuna nu are surse industriale majore. Depozitarea necontrolată a deșeurilor constituie un risc recurent, din cauza infrastructurii insuficiente de colectare, ceea ce duce la acumularea acestora în spații publice sau private și, implicit, la degradarea mediului și a calității vieții.

Nu în ultimul rând, comuna este expusă riscurilor biologice precum epidemii și epizootii, care pot apărea în condiții de igienă precară, densitate mare a animalelor domestice și lipsa unor măsuri preventive și de intervenție rapidă. Aceste riscuri pot conduce la apariția unor focare cu impact major asupra sănătății populației și economiei locale.

2.9. ECHIPARE EDILITARĂ

2.9.1. ALIMENTAREA CU APĂ

Rețeaua de alimentare cu apă a comunei Surdila-Găiseanca este un sistem centralizat funcțional încă din anul 1995, fiind realizat în cadrul proiectului de investiții intitulat „Serviciul public de alimentare cu apă potabilă a comunei Surdila-Găiseanca, județul Brăila”, ce deservește atât satul de reședință, cât și satul Filipești. Alimentarea cu apă potabilă este asigurată prin preluarea acesteia de la Stația de tratare lanca, prin intermediul conductei de aducțiune lanca-Făurei.

Distribuția apei în satul Surdila-Găiseanca se realizează printr-o rețea ramificată, cu o lungime totală de 11.742,88 metri, executată din conducte din polietilenă de înaltă densitate (PEHD), cu diametre cuprinse între Dn 65 mm și Dn 100 mm. Ca urmare a necesităților locale, rețeaua a fost extinsă în anul 2008 și în satul Filipești, prin realizarea unei aducțiuni din conducte PEHD de dimensiuni similare, cu o lungime de 7.129,24 metri. Astfel, în 2008, lungimea totală a rețelei de alimentare cu apă la nivelul comunei a ajuns la 20,9 km.

În ceea ce privește infrastructura de tratare a apei, comuna dispune de o stație de clorinare amplasată în localitatea Surdila-Găiseanca, într-o construcție parter care cuprinde camera instalației de clorinare, un depozit de butelii și un spațiu pentru depozitarea altor materiale. Rețeaua este alimentată din surse de suprafață, iar în anul 2008, volumul total de apă potabilă distribuită în comună a fost de aproximativ 37.000 mc.

2.9.2. ALIMENTAREA CU ENERGIE TERMICĂ ȘI GAZE NATURALE

Poziționarea geografică a comunei Surdila-Găiseanca și condițiile climatice specifice zonei determină frecvent disfuncționalități în aprovizionarea cu combustibili, ceea ce generează un grad crescut de disconfort și nesiguranță în rândul populației. Situația actuală privind alimentarea cu combustibili implică o serie de consecințe negative, cu impact atât asupra mediului, cât și asupra calității vieții locuitorilor.

Astfel, în absența unei rețele de gaze naturale, populația recurge la exploatarea excesivă a fondului forestier din împrejurimi, depășind adesea limitele admise de legislație. Această presiune asupra resurselor forestiere determină degradarea factorilor de mediu și contribuie la intensificarea unor fenomene ilegale, precum defrișările necontrolate și furtul de masă lemnoasă. Alternativa utilizării gazelor naturale lichefiate implică dependența de transportul rutier, ceea ce, în condiții meteorologice nefavorabile, poate duce la blocaje în aprovizionare. În ceea ce privește energia electrică, deși oferă o soluție de încălzire modernă și comodă, utilizarea acesteia presupune costuri ridicate și necesită echipamente conforme și instalații dimensionate corespunzător – condiții care nu sunt întotdeauna îndeplinite la nivelul gospodăriilor din mediul rural.

Totodată, utilizarea lemnului sau a gazelor lichefiate presupune spații de depozitare corespunzătoare și un efort fizic considerabil din partea utilizatorilor, în special în sezonul rece. Pregătirea și manipularea zilnică a lemnului, spre exemplu, constituie o activitate solicitantă, ce afectează confortul termic și crește vulnerabilitatea locuitorilor.

Având în vedere aceste deficiențe, se impune cu necesitate înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în comună, ca soluție durabilă pentru creșterea gradului de confort, reducerea presiunii asupra mediului și alinierea la standardele de civilizație europene. În prezent, doar aproximativ 10% dintre localitățile din județul Brăila beneficiază de rețele de gaze naturale, acestea fiind deservite de principalul operator zonal, Distrigaz Sud Rețele, care acoperă un număr redus de unități administrativ-teritoriale.

În paralel, este necesară valorificarea potențialului energetic regenerabil al județului Brăila. Amplasarea sa într-o zonă cu intensitate eoliană ridicată permite funcționarea turbinelor eoliene pe o durată de până la 70% din an. De asemenea, potențialul solar este semnificativ, fiind deja exploatat prin prezența mai multor centrale fotovoltaice. Utilizarea biomasei reprezintă o altă oportunitate relevantă pentru județ, având în vedere cantitățile mari de cereale, legume, plante tehnice și deșeuri zootehnice care pot fi transformate în biogaz. Astfel, tranziția energetică a comunei poate fi susținută și prin dezvoltarea unor soluții alternative bazate pe surse regenerabile.

2.9.3. ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ

Alimentarea cu energie electrică a comunei Surdila-Găiseanca este asigurată în proporție de 100% de către furnizorul local SC ELECTRICA SA Buzău, rețeaua locală fiind conectată la sistemul energetic național prin două linii aeriene de înaltă tensiune de 110 kV, una provenind de la stația lanca și cealaltă de la stația Făurei. Distribuția energiei în comună se realizează din stația de transformare 110/20 kV Surdila-Găiseanca, de unde pornesc linii electrice aeriene de 20 kV care alimentează un total de 10 posturi de transformare 20/0,4 kV, cu o putere instalată totală de 2,303 MVA.

În satul Surdila-Găiseanca sunt deservite următoarele posturi de transformare: PT1 (250 kVA), PT2 (640 kVA), PT3 (160 kVA), PT4 (250 kVA), alături de PT CAP (63 kVA), PT Sere (2 x 250 kVA) și PT Brotăcelul (250 kVA). Satul Filipești este deservit de două posturi de transformare, fiecare având o putere instalată de 100 kVA.

De la aceste posturi se desprind liniile electrice aeriene de joasă tensiune (LEA 0,4 kV), care acoperă întregul teritoriu locuit al comunei. Majoritatea acestor rețele sunt realizate din conductoare neizolate montate pe izolatori și console fixate pe stâlpi de beton armat, cu fundații burate, amplasați între carosabil și gardurile proprietăților. În zonele cu dezvoltări recente, rețelele LEA 0,4 kV sunt constituite din conductoare torsadate de tip TYR, montate pe aceiași tip de stâlpi. Pe arterele unde coexistă rețele LEA de 0,4 kV și 20 kV, acestea sunt amplasate de o parte și de alta a drumului, cu LEA 20 kV poziționată mai sus.

Pentru gospodăriile situate pe partea opusă a LEA 0,4 kV, au fost montați stâlpi suplimentari pentru realizarea branșamentelor, care sunt executate din conductoare izolate răsucite. În cazul racordărilor recente, se utilizează cabluri coaxiale și dispozitive de protecție și măsură (DPM). În prezent, toți consumatorii casnici sunt racordați în sistem monofazat, iar alimentarea trifazată a gospodăriilor nu este încă implementată. Consumul mediu de energie electrică pe locuitor rămâne redus, reflectând atât caracterul rural al așezării, cât și gradul de dotare și echipare tehnică a locuințelor.

2.9.4. INSTALAȚII AFERENRE SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL PETROLULUI

Teritoriul comunei Surdila-Găiseanca este traversat de o conductă suport metalic fibră optică, cu instalațiile aferente (camerete, etc.), conductă aflată în administrarea CONPET S.A.

Aceasta instalație care traversează UAT-ul aparține Sistemului Național de Transport al Petrolului așa cum este definit prin Legea Petrolului nr. 238/2004, face parte din Domeniul public de

interes național și sunt de Importanță Strategică, conform dispozițiilor O.U.G. nr. 216/2000 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 254/2001.

2.10. ZONE PROTEJATE, PEISAJ CULTURAL NAȚIONAL

Pe raza teritoriului administrativ al comunei Surdila-Găiseanca nu se găsesc obiective înscrise în Lista Monumentelor Istorice (LMI 2015)-Județul Brăila.

În Repertoriul Arheologic Național sunt înscrise 21 situri arheologice:

COD RAN	Denumire	Categorie	Tip	Județ	Localitate	Componente sit	Cronologie
44122.04	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Mandache. <i>Tumulul se află la circa 4,6 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.21	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T18. <i>Tumulul este amplasat la 6,7 km la sud de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.20	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T17. <i>Tumulul se află la circa 3.1 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.19	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T16. <i>Tumulul se află la circa 3.1 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.18	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T15. <i>Tumulul se află la 3,4 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.17	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T14. <i>Tumulul se află la o distanță de 2,3 km la est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.16	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T13. <i>Tumulul se află la o distanță de 2,3 km la est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută

44122.15	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T12. <i>Tumulul se află la o distanță de 2,3 km la est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.14	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T11. <i>Tumulul se află la la circa 712 m la nord de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.13	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T10. <i>Tumulul se află la 300 m la nord de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.11	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Averească. <i>Tumulul se află la circa 870 m la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.12	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Neamțu. <i>Tumulul se află la o distanță de 2,2 km la nord-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.10	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T9. <i>Tumulul se află la circa 1,9 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca. .</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.09	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T8. <i>Tumulul se află la circa 1,9 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.08	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Surdila-Găiseanca. <i>Tumulul se află la circa 1,9 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseasca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.02	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Arman. <i>Tumulul se află la 3,3 km la sud-vest</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută

	<i>de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>						
44122.07	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - T6. <i>Tumulul se află la circa 5,2 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseasca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.05	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Obeala. <i>Tumulul se află la circa 5,7 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.06	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Mare. <i>Tumulul se află la 4,9 km la sud-est de localitatea Surdila-Găiseanca.</i>	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută
44122.03	Castrul legionar de la Surdila-Găiseanca. <i>Castrul se află la aproximativ 1 km nord-est de localitate.</i>	locuire	așezare militară	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	castru de marș	Epoca romană / sec. II p. Chr.
44122.01	Tumulul de la Surdila-Găiseanca - Movila Găzdarului. L-35-103-D-c-4-III	descoperire funerară	tumul	Brăila	Surdila-Găiseanca, com. Surdila-Găiseanca	Tumul	Necunoscută

Tabel 7. Repertoriul Arheologic Național

2.11. PROBLEME DE MEDIU

2.11.1. RISCURI NATURALE

Teritoriul comunei Surdila-Găiseanca este expus unor riscuri naturale specifice, cu un impact semnificativ asupra siguranței populației și a bunurilor, precum și asupra dezvoltării durabile a localității. Cele mai relevante tipuri de risc identificate sunt riscul seismic, riscul de inundații și riscul de incendii, fiecare dintre acestea necesitând măsuri specifice de prevenire și gestionare.

Riscul seismic este determinat de influența directă a activității seismice din zona seismogenă Vrancea, caracterizată prin cutremure intermediare, cu focare situate la adâncimi între 80 și 180 km. Acestea se produc cu o anumită frecvență și pot atinge intensități ridicate, cu perioade medii de revenire a evenimentelor seismice majore estimate la aproximativ 50 de ani. Conform clasificărilor seismice în vigoare, teritoriul comunei Surdila-Găiseanca este încadrat în zona cu intensitate seismică MSK VIII și prezintă un coeficient seismic K_s cu valori cuprinse între 0,16 și 0,25. În acest context, respectarea reglementărilor tehnice privind construcțiile antisismice este esențială pentru reducerea vulnerabilității fondului construit și a riscurilor asociate.

Riscul de inundații este asociat în principal cu particularitățile geomorfologice ale comunei, care se află într-o zonă joasă, cu relief plan și o pânză freatică aflată la adâncime redusă. Deși pe teritoriul administrativ nu sunt prezente cursuri de apă de mari dimensiuni, apropierea râului Buzău și caracterul de depresiune al unor sectoare din intravilan și extravilan determină acumulări temporare

de apă în condiții de precipitații abundente. Aceste episoade pot genera bălțiri persistente, afectând în special terenurile agricole și gospodăriile aflate în zonele joase.

Riscul de incendii este specific zonelor agricole extinse și terenurilor părăsite sau neîntreținute, care devin extrem de vulnerabile în perioadele secetoase ale anului. Vegetația uscată, în combinație cu activitățile agricole sau cu neglijența umană, poate duce la izbucnirea de incendii de vegetație, cu posibile efecte negative asupra culturilor, biodiversității și infrastructurii locale.

Având în vedere aceste riscuri, este necesară elaborarea și implementarea unor măsuri coerente de prevenție, monitorizare și intervenție, în concordanță cu legislația în vigoare privind gestionarea riscurilor naturale, pentru a asigura protejarea comunității și a resurselor locale.

2.11.2. SPAȚII PLANTATE ȘI BIODIVERSITATE

Comuna Surdila-Găiseanca se caracterizează printr-un peisaj dominat de câmpuri agricole, care ocupă aproximativ 90–95% din suprafața totală a teritoriului. Cu toate acestea, persistă insule valoroase de vegetație naturală, specifice biomei de stepă pontică și silvostepă panonică, care contribuie semnificativ la menținerea biodiversității locale.

Fragmentar, pe marginea drumurilor, pe versanții depresiunilor de tasare și pe terenurile temporar necultivate, se regăsesc pajiști xerofile compuse din graminee precum colilia (*Stipa* spp.), negara (*Stipa capillata*), păiușuri stepice (*Festuca* spp.), pir (*Agropyron repens*) și pir crestat (*Agropyron cristatum*). Acestea sunt acompaniate de specii de compozite (*Centaurea*, *Artemisia*), leguminoase (*Medicago*, *Astragalus*, *Vicia*), labiatae (*Salvia*, *Thymus*, *Phlomis*), ranunculacee (*Pulsatilla*, *Adonis*), liliacee (*Allium*, *Gagea*) și iridacee (*Iris* spp.).

Tufărișurile sunt alcătuite din specii precum porumbarul (*Prunus spinosa*), migdalul pitic (*Amygdalus nana*), vișinul pitic (*Cerasus fruticosa*) și diferite specii de măceș (*Rosa* spp.). Zonele nisipoase adăpostesc o vegetație psamofilă adaptată solurilor sărace, cu specii ca ciuletele (*Ceratocarpus arenarius*), romanița de câmp (*Anthemis ruthenica*), laptele cucului (*Euphorbia Gerardiana*) și salcia de nisip (*Salix rosmarinifolia*).

Fauna este adaptată mediului de stepă și include rozătoare (popândăul, șoarecele de câmp, hârciogul, orbetele), iepurele de câmp, dar și carnivore precum vulpea roșcată și viezurele. Avifauna este dominată de ciocârlia de Bărăgan, prepelița, potârnichea, presura de câmp și diverse specii de pasări cântătoare, inclusiv lăcustarul roz și mărăcinarul. Fauna herpetologică include șopârla de stepă, șarpele rău și broasca de pământ.

Deși fragmentată și supusă presiunii agricole, vegetația spontană are un rol important în menținerea echilibrului ecologic, oferind habitate esențiale pentru polenizatori și pentru lanțurile trofice locale. Introducerea perdelelor verzi, fâșiilor de aliniament și a plantațiilor de protecție pe marginea drumurilor și a terenurilor agricole poate contribui la refacerea conectivității ecologice și la reducerea efectelor schimbărilor climatice la nivel local.

Prin urmare, conservarea fragmentelor existente de vegetație naturală și extinderea spațiilor plantate trebuie să reprezinte o prioritate în vederea protejării biodiversității și a cadrului natural al comunei Surdila-Găiseanca..

2.11.3. POLUARE

Calitatea aerului în județul Brăila, conform datelor centralizate de Agenția pentru Protecția Mediului (APM) Brăila pentru anul 2018, a fost în general bună, fără înregistrarea unor depășiri semnificative ale valorilor limită stabilite prin legislația națională și europeană pentru principalii indicatori ai calității aerului. Monitorizarea a fost realizată în cadrul unei rețele de cinci stații automate, iar cele mai frecvente surse de poluanți atmosferici au fost identificate ca fiind traficul rutier, încălzirea rezidențială în sezonul rece și activitățile industriale.

Printre poluanții atmosferici relevanți pentru sănătatea umană și pentru mediu se numără oxizii de azot (NO_x), dioxidul de sulf (SO₂), particulele în suspensie (PM₁₀ și PM_{2.5}), ozonul troposferic

(O₃), monoxidul de carbon (CO), benzenul și, în unele cazuri, metalele grele – deși acestea din urmă nu au fost determinate în anul de referință.

Oxizii de azot, rezultați în special din arderea combustibililor fosili, nu au depășit valorile limită orare (200 μg/m³) sau anuale (40 μg/m³), nici pragul de alertă (400 μg/m³). Cea mai mare valoare medie anuală a fost înregistrată la stația BR1 (25,51 μg/m³), iar cea mai scăzută la BR5 (10,08 μg/m³), indicând o calitate acceptabilă a aerului în ceea ce privește acest poluant.

Dioxidul de sulf (SO₂), rezultat în principal din arderea cărbunelui și păcurii, a fost prezent în concentrații semnificativ sub valorile limită, cu o valoare maximă orară de 41,19 μg/m³ (la BR3) și o valoare maximă zilnică de 16,54 μg/m³ (la BR4). Concentrațiile medii anuale au rămas sub 20 μg/m³ în toate stațiile.

Dioxidul de sulf este un gaz incolor, cu miros înțepător, iritant pentru ochi și căile respiratorii. Poate proveni atât din surse naturale – precum erupțiile vulcanice sau descompunerea biomasei în zone mlăștinoase – cât și din activități antropice, în special din arderea combustibililor fosili în centrale termice, procese industriale (siderurgie, rafinării, producția de acid sulfuric) și emisii ale motoarelor diesel.

SO₂ are și utilizări industriale și alimentare, fiind folosit ca agent de conservare, în procese de înălbire sau la producerea coloranților și dezinfectarea recipientelor pentru vin sau bere. Totuși, expunerea la acest gaz prezintă riscuri importante: pe termen scurt, concentrațiile mari pot provoca dificultăți respiratorii severe, în special în rândul persoanelor vulnerabile (copii, vârstnici, astmatici), iar pe termen lung, chiar și la concentrații reduse, poate contribui la infecții respiratorii și amplificarea efectelor altor poluanți.

La nivelul vegetației, SO₂ afectează țesuturile plantelor, mai ales în cazul speciilor sensibile precum pinul, legumele sau frasinul alb. În mediul înconjurător, contribuie la formarea ploilor acide, accelerează coroziunea materialelor și degradarea clădirilor.

Particulele în suspensie PM₁₀ și PM_{2.5}, deosebit de periculoase pentru sistemul respirator, au fost monitorizate prin metode gravimetrice și nefelometrice. În 2018 s-au înregistrat 17 depășiri ale valorii limită zilnice de 50 μg/m³ pentru PM₁₀, însă valorile anuale s-au situat sub pragul de 40 μg/m³. PM_{2.5} a înregistrat o medie anuală de 12,51 μg/m³, cu un grad de acoperire a datelor de 56,16%.

Particulele în suspensie (PM – particulate matter) reprezintă un amestec complex de particule solide și picături de lichid aflate în atmosferă, diferențiate în funcție de dimensiunea lor aerodinamică: PM₁₀ (sub 10 micrometri), PM_{2.5} (sub 2,5 micrometri), PM₁ și PM_{0.1} (ultrafine). Acestea pot avea atât surse naturale – cum ar fi erupțiile vulcanice, furtunile de praf, eroziunea rocilor și polenul – cât și surse antropice, provenind în special din activități industriale, trafic rutier, centrale termoelectrice, arderea combustibililor solizi sau uzura pneurilor.

Impactul particulelor asupra sănătății este determinat de dimensiunea lor: particulele mai mici pot pătrunde adânc în plămâni și, în cazul celor ultrafine, chiar în fluxul sanguin. Efectele pot varia de la inflamații pulmonare, agravarea simptomelor astmului, tuse, dificultăți respiratorii, până la afecțiuni cardiovasculare, cancer pulmonar și moarte prematură. Populațiile vulnerabile – copiii, vârstnicii și persoanele cu boli respiratorii cronice – sunt cele mai afectate, iar copiii sub 15 ani sunt expuși suplimentar din cauza frecvenței respiratorii crescute și a sensibilității în dezvoltare a sistemului respirator.

Pe lângă riscurile asupra sănătății, particulele în suspensie contribuie la reducerea vizibilității și afectează ecosistemele. Acestea pot modifica fotosinteza plantelor, altera compoziția solului și a apei, precum și deteriora suprafețele și materialele pe care se depun. Compușii chimici și metalele grele conținute în aceste particule pot avea efecte toxice cumulative asupra mediului.

În județul Brăila, inclusiv în comuna Surdila-Găiseanca, particulele în suspensie reprezintă unul dintre principalii poluanți atmosferici, cu frecvente depășiri ale valorilor limită zilnice, în special în sezonul rece. Sursele locale includ sistemele individuale de încălzire pe bază de lemn sau cărbune, traficul rutier, activitățile industriale, precum și depozitele de deșeuri.

În acest context, controlul emisiilor de particule în suspensie și implementarea de măsuri pentru reducerea acestora sunt esențiale pentru protejarea sănătății publice și conservarea mediului înconjurător. Aceste măsuri pot include modernizarea sistemelor de încălzire, reabilitarea termică a locuințelor, extinderea spațiilor verzi și gestionarea eficientă a traficului și a deșeurilor.

Monoxidul de carbon (CO), rezultat din arderea incompletă a combustibililor, nu a depășit limita maximă admisă de 10 mg/m³. Valoarea maximă a fost de 1,87 mg/m³ la stația BR2, iar valorile medii anuale au fost sub 1 mg/m³, indicând o poluare redusă cu acest gaz.

Monoxidul de carbon (CO) este un gaz incolor, inodor și insipid, generat atât din surse naturale, cât și antropice. Sursele naturale includ arderea vegetației, emisiile vulcanice și descărcările electrice, însă impactul lor asupra sănătății este redus datorită dispersiei rapide în atmosferă.

În schimb, sursele antropice sunt responsabile pentru majoritatea concentrațiilor periculoase de CO și provin din arderea incompletă a combustibililor fosili în procese industriale (producția de oțel, rafinarea petrolului) și din transportul rutier, aerian și feroviar. În sezonul rece, în condiții de calm atmosferic, CO se acumulează mai ușor, persistând în aer și sporind riscurile pentru sănătate.

Efectele asupra sănătății sunt severe, mai ales la concentrații mari, când CO afectează transportul oxigenului în sânge și poate deveni letal. Expunerea la concentrații moderate poate afecta sistemul nervos și cardiovascular, provocând simptome precum oboseală, dureri în piept, greață, amețeli și dificultăți de respirație. Copiii, vârstnicii, persoanele cu afecțiuni respiratorii sau cardiovasculare, anemicii și fumătorii sunt categoriile cele mai vulnerabile.

Spre deosebire de impactul major asupra sănătății umane, monoxidul de carbon nu are efecte notabile asupra mediului înconjurător sau vegetației la concentrațiile uzual monitorizate.

Benzenul, un compus cancerigen emis în special de traficul rutier, a fost monitorizat în limitele legale, fără depășiri ale valorii maxime admise (5 μg/m³). Valorile medii anuale s-au situat între 1,36 și 2,38 μg/m³.

Ozonul troposferic (O₃), poluant secundar format în atmosferă prin reacții fotochimice, nu a înregistrat depășiri ale pragurilor de informare (180 μg/m³) sau de alertă (240 μg/m³). Valorile medii anuale s-au menținut sub ținta de 120 μg/m³, cu un maxim de 75,92 μg/m³ la stația BR2.

Ozonul este a doua formă alotropică a oxigenului, alcătuită din trei atomi de oxigen. Molecula este instabilă și se descompune rapid în oxigen diatomic (O₂). În atmosferă, ozonul are un rol dublu: benefic în stratul superior (stratosferic), unde acționează ca un scut împotriva radiațiilor ultraviolete, și nociv la nivelul solului (troposferic), unde devine un poluant periculos. Ozonul atmosferic se formează prin interacțiunea dintre razele ultraviolete solare și oxigenul din aer, proces care produce atomi de oxigen ce se combină ulterior în molecule de ozon.

Efectele asupra sănătății sunt semnificative în cazul ozonului troposferic. La concentrații ridicate, acesta poate provoca iritații ale ochilor și tractului respirator, reducerea capacității pulmonare, dificultăți de respirație și agravarea afecțiunilor respiratorii, afectând în special copiii, vârstnicii și persoanele cu boli pulmonare.

Impactul asupra mediului este, de asemenea, important. Ozonul contribuie la dezechilibrul termic al atmosferei și favorizează formarea ploilor acide, cu efecte negative asupra ecosistemelor, în special asupra faunei și florei. Poate reduce rata de reproducere a unor specii, deteriora culturile agricole, afecta pădurile și accelera degradarea materialelor de construcție, textilelor și vopselelor.

Metalele grele, deși recunoscute ca fiind extrem de periculoase din punct de vedere toxicologic și cancerigen, nu au fost determinate în cadrul monitorizării din 2018, ceea ce lasă o zonă neacoperită în evaluarea completă a calității aerului.

Metalele grele, precum plumbul, mercurul și cadmiul, sunt substanțe persistente în mediul înconjurător, dificil de degradat natural și cu o remanență îndelungată. Datorită capacității lor de a se acumula în sol, apă și în lanțul trofic, aceste metale prezintă un risc ridicat atât pentru ecosisteme, cât și pentru sănătatea umană.

Principalele surse de metale grele includ arderea combustibililor fosili și a deșeurilor, procesele tehnologice din industria metalurgică (în special prelucrarea metalelor neferoase grele),

precum și traficul rutier, care contribuie prin uzura componentelor auto și emisiile rezultate din combustie.

Efectele asupra sănătății sunt variate și pot include tulburări musculare, nervoase și digestive, stări de oboseală cronică sau apatie. Expunerea prelungită, chiar și la concentrații mici, poate avea consecințe toxice semnificative, în special pentru copii, vârstnici și persoanele cu un sistem imunitar slăbit.

La nivelul mediului, metalele grele afectează solul și vegetația, inhibând procese fiziologice esențiale ale plantelor, precum fotosinteza, respirația și transpirația. Depunerea acestor metale poate reduce fertilitatea solului și calitatea habitatelor naturale.

Deși în prezent, în anumite regiuni, inclusiv în județul Brăila, emisiile de metale grele în atmosferă nu ating praguri considerate critice la nivel absolut, monitorizarea și prevenirea acumulărilor pe termen lung rămân esențiale, dat fiind caracterul lor toxic, cumulativ și efectele de durată asupra sănătății și mediului.

În concluzie, calitatea aerului în județul Brăila în anul 2018 s-a menținut în general în limite acceptabile, în ciuda existenței unor surse potențiale de poluare. Totuși, pentru o evaluare completă și actualizată, se impune continuarea monitorizării, extinderea indicatorilor analizați (inclusiv metale grele) și corelarea acestora cu politicile locale de reducere a emisiilor provenite din trafic, industrie și încălzirea rezidențială.

Apa

În județul Brăila funcționează mai multe stații de tratare și distribuție a apei potabile, cele mai importante fiind amplasate în localitățile Chiscani, Gropeni, Victoria și Roșiori. Aceste stații utilizează ca sursă principală de alimentare atât apele de suprafață (în special Dunărea), cât și surse subterane de adâncime, în funcție de amplasament și necesarul de consum. Conform rapoartelor din anul 2018, toate stațiile au funcționat în parametri optimi, iar verificările periodice au confirmat în general o calitate bună a apei distribuite populației.

În anul 2018, la nivel județean, au fost analizați 2.435 de parametri ai apei potabile, din care doar 9 au fost identificați ca neconformi, în principal din cauza unor valori ușor crescute ale clorului și aluminiului. Nu au fost înregistrate cazuri de epidemii hidrice, ceea ce confirmă eficiența sistemului de monitorizare și tratare. Totuși, în unele localități rurale, alimentarea cu apă se face încă din fântâni individuale, ale căror caracteristici fizico-chimice nu respectă întotdeauna standardele pentru consum uman.

În vederea îmbunătățirii infrastructurii de apă și canalizare, au fost implementate investiții semnificative în mai multe unități administrativ-teritoriale, precum municipiul Brăila, orașele Ianca și Însurăței, dar și comuna Chiscani. Lucrările au vizat extinderea rețelelor de apă, reabilitarea forajelor existente, modernizarea rețelelor de distribuție și construirea de noi stații de pompare, în scopul asigurării unui serviciu public eficient și sigur.

Calitatea apelor de suprafață din județ este monitorizată conform metodologiilor WAQ și MONERIS, care urmăresc presiunile antropice și concentrațiile de nutrienți, în special azot și fosfor. În perioada 2012–2021 a fost observată o tendință ușoară de îmbunătățire a calității, prin reducerea depunerilor atmosferice cu 5,44%, deși scurgerile de suprafață și subterane au înregistrat o ușoară creștere.

În ceea ce privește comuna Surdila-Găiseanca, aceasta este deservită de stația de tratare a apei de la Gropeni, care alimentează mai multe localități din zonă. Apa provine din Dunăre, este tratată corespunzător și este distribuită printr-un sistem autorizat sanitar, fapt ce confirmă conectarea comunei la un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă, sigur și controlat.

2.11.4. SPAȚII VERZI EXISTENTE

La data elaborării documentației, populația comunei Surdila-Găiseanca era de **2268 locuitori**, conform datelor oficiale din anul 2024.

Suprafața actuală de spațiu verde public este de **62.400,00mp** (echivalentul a **6,24 ha**), reprezentând **1,80% din suprafața totală a intravilanului**. Aceste spații verzi nu sunt însă integrate într-un sistem coerent și unitar, motiv pentru care se impune constituirea, în viitor, a unei rețele funcționale de spații verzi, corelată cu un **Registru al Spațiilor Verzi**.

În conformitate cu **normele europene** (24–26 mp/locuitor), comuna ar trebui să dispună de o suprafață de spațiu verde de **54.432–58.968 mp** (respectiv **5,44–5,89 ha**). Conform **recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății** (30 mp/locuitor), necesarul se ridică la **68.040 mp**, echivalentul a **6,80 ha**.

Raportat la populație, suprafața verde existentă asigură în prezent **27,51 mp/locuitor**, ceea ce îndeplinește norma UE, dar generează **un deficit de 2,49 mp/locuitor față de norma OMS**.

Totodată, spațiile verzi actuale necesită lucrări de **întreținere, amenajare peisagistică și echipare corespunzătoare**, prin dotarea cu locuri de joacă, zone de odihnă și relaxare, spații de socializare, terenuri de sport și agrement, precum și cu mobilier urban și instalații specifice. În forma actuală, aceste dotări sunt **nesatisfăcătoare**.

2.12. DIAGNOSTIC – DISFUNCȚIONALITĂȚI LA NIVELUL TERITORIULUI ȘI LOCALITĂȚII

Comuna Surdila-Găiseanca beneficiază de o serie de atuuri geografice, agricole și de infrastructură care pot constitui puncte de sprijin pentru o dezvoltare durabilă și echilibrată. Poziționarea strategică în proximitatea drumului european DN2B și a infrastructurii feroviare conferă un avantaj competitiv important în ceea ce privește accesibilitatea și conectivitatea teritorială. Totodată, tradiția agricolă a comunității, alături de gradul ridicat de electrificare și de existența unor rețele centralizate de alimentare cu apă, constituie premise favorabile pentru atragerea de investiții și diversificarea activităților economice.

Cu toate acestea, comuna se confruntă cu o serie de provocări structurale care limitează perspectivele de dezvoltare pe termen mediu și lung. Printre acestea se numără declinul demografic accelerat, caracterizat prin îmbătrânirea populației și migrarea tinerilor, productivitatea agricolă scăzută cauzată de fragmentarea exploatațiilor și de accesul limitat la tehnologie, precum și lipsa rețelei de gaze naturale și a unei rețele de canalizare funcționale. În plus, absența unui sector economic diversificat și insuficiența inițiativelor antreprenoriale non-agricole reduc capacitatea comunei de a genera locuri de muncă și venituri stabile.

Pentru a depăși aceste obstacole și a stimula procesul de revitalizare teritorială, este necesară o strategie coerentă, articulată pe mai multe direcții prioritare:

- **Diversificarea bazei economice locale** prin încurajarea microantreprenoriatului, promovarea procesării primare și secundare a produselor agricole, și susținerea activităților non-agricole, cu accent pe turismul rural, meșteșuguri tradiționale și servicii locale inovatoare.
- **Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare**, cu accent pe extinderea rețelelor de gaze naturale și canalizare, reabilitarea infrastructurii rutiere de interes local și dezvoltarea sistemelor de irigații, esențiale pentru creșterea rezilienței agriculturii la schimbările climatice.
- **Combaterea vulnerabilităților demografice** prin măsuri care să încurajeze stabilirea tinerilor în localitate: facilități pentru construirea de locuințe, servicii sociale de calitate, oportunități de angajare și inițiative culturale și educaționale atractive pentru familii.
- **Valorificarea potențialului natural și cultural** prin inițierea de proiecte de turism ecologic și cultural, care să pună în valoare peisajul agrar, tradițiile locale, arhitectura vernaculară și resursele naturale ale zonei, creând în același timp oportunități de diversificare economică.

- **Consolidarea capacității administrative și a calității serviciilor publice**, prin investiții în digitalizare, îmbunătățirea accesului la educație și sănătate, formarea personalului din administrație și implementarea de politici publice adaptate nevoilor reale ale comunității.

Prin asumarea unei abordări integrate și participative, axate pe valorificarea resurselor locale și pe reducerea dezechilibrelor structurale, comuna Surdila-Găiseanca poate deveni un exemplu de dezvoltare rurală inteligentă, incluzivă și sustenabilă în contextul județului Brăila și al regiunii Sud-Est.

CAPITOL III PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

În carul etapei I din elaborarea documentației au fost întocmite următoarele studii de fundamentare:

- Studii analitice
 - Actualizarea suportului topografic
 - Studiu privind condiții geotehnice și hidrogeologice
 - Studiu privind protecția mediului, riscuri naturale și antropice
 - Studiu istoric
 - Studiu privind tipuri de proprietate
 - Studiu privind infrastructura tehnico-edilitară
- Studii cu caracter consultativ
 - Analiza factorilor interesați, anchetă socială
- Studii cu caracter prospectiv
 - Evoluția activităților economice
 - Evoluția socio-demografică
 - Impactul schimbărilor climatice

Fiecare studiu conține concluzii și recomandări, care au fost preluate în etapele de elaborare P.U.G. și R.L.U.

3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

Strategia de dezvoltare spațială a comunei Surdila-Găiseanca are la bază concluziile analizei socio-economice, valorifică resursele locale și specificul comunității. Prin conținutul și structura sa, documentul urmărește susținerea unei dezvoltări economice echilibrate și întărirea capacității comunei de a se adapta la transformările economice majore. Abordând într-un mod integrat aspecte economice, sociale și de mediu, strategia stabilește obiectivele necesare pentru atingerea unui parcurs durabil și pentru consolidarea coeziunii economice și sociale la nivel local.

În esență, strategia de dezvoltare locală reprezintă atât un demers de planificare, cât și un instrument operațional menit să promoveze cooperarea între actorii locali – administrația publică, sectorul privat, comunitatea locală și societatea civilă. Acest parteneriat își propune să analizeze provocările dezvoltării locale, să definească o viziune comună de viitor, să mobilizeze resursele disponibile, să elaboreze direcții strategice de intervenție și să sprijine implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor derivate.

Documentul strategic constituie astfel o platformă de referință pentru elaborarea planurilor de acțiune ale administrației publice și ale partenerilor locali, oferind totodată un cadru coerent pentru atragerea de fonduri din programele naționale și europene dedicate dezvoltării teritoriale.

Strategia de dezvoltare a comunei oferă o abordare integrată și echilibrată, concentrându-se pe patru direcții esențiale: stimularea creșterii economice locale, modernizarea infrastructurii de bază, protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu, precum și extinderea și eficientizarea serviciilor medicale, sociale și culturale. Prin această viziune, strategia urmărește nu doar progresul economic, ci și creșterea calității vieții locuitorilor și dezvoltarea armonioasă a întregii comunități.

Planurile strategice de dezvoltare teritorială, în care se încadrează și această strategie locală, constituie instrumente de planificare pe termen lung, aplicabile nu doar la nivel local, ci și la nivelul microregiunilor, județelor, regiunilor sau chiar al statelor membre ale Uniunii Europene. Aceste documente stabilesc obiective globale și specifice, formulează principii directoare pentru elaborarea programelor de dezvoltare și oferă un cadru de referință pentru toți actorii implicați în dezvoltarea teritorială.

Odată cu aderarea la Uniunea Europeană, România și-a asumat obligația de a alinia politicile și strategiile sale de dezvoltare la obiectivele comunitare. În acest sens, este esențial ca și strategiile locale să reflecte prioritățile europene, contribuind astfel la reducerea disparităților între regiuni și la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, un obiectiv fundamental al UE.

În perioada 2014–2020, aceste direcții au fost reglementate prin Strategia Europa 2020, un plan european de redresare economică, cu accent pe inovare, ocuparea forței de muncă, educație, schimbări climatice și reducerea sărăciei. Aceste priorități au fost ulterior completate de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, adoptată de ONU în septembrie 2015, care stabilește 17 obiective globale (ODD), precum eradicarea sărăciei, protejarea mediului și promovarea unei dezvoltări incluzive. Uniunea Europeană s-a angajat activ în implementarea Agendei 2030, iar strategiile locale sunt încurajate să adopte și să adapteze aceste obiective la realitățile și nevoile teritoriale proprii.

Astfel, strategia de dezvoltare a comunei nu se limitează la un cadru local, ci se înscrie într-un context mai larg de politici și angajamente europene și globale, promovând o viziune coerentă de dezvoltare durabilă și rezilientă.

Sursele de finanțare potențiale pentru atingerea obiectivelor Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă, conform Planului Național de Dezvoltare, Programelor Operaționale și planurilor de acțiune specifice aprobate, sunt:

- Contribuția UE prin instrumentele structurale (Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune) pentru obiectivul „Convergență” și obiectivul „Cooperare teritorială Europeană” și cofinanțarea națională publică (buget de stat, bugete locale, credite externe, alte surse publice) și privată aferentă.
- Fondurile de tip structural ale UE (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, Fondul European de Pescuit) și cofinanțarea națională aferentă din surse publice și private.
- Fonduri alocate de la bugetul de stat și bugetele locale destinate programelor de investiții pentru dezvoltare, având obiective similare celor cofinanțate din fondurile comunitare susmenționate.
- Credite externe pentru investiții din partea instituțiilor financiare internaționale (Banca Europeană de Investiții – BEI, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – BERD, Banca Mondială etc.) precum și din alte surse (fonduri suverane, fonduri private cu profil investițional etc.) pentru susținerea unor proiecte naționale 95 congruente cu obiectivele Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă și a Strategiei UE în materie.
- Alte instrumente financiare (încurajarea, în continuare, a investițiilor străine directe, utilizarea mai activă a pieței de capital, în speță prin lansarea de oferte publice inițiale (IPO), lărgirea bazei de creditare bancară prin stimularea economisirii interne, dezvoltarea instrumentelor de plasament pe termen lung, concesionarea unor proiecte de infrastructură și utilități publice, promovarea parteneriatelor public-privat etc.).
- La nivel central și local există proiecte investiționale, pentru îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale. Ordonatorii de credite sunt în căutarea surselor de finanțare necesare dezvoltării locale, necesare creșterii competitivității.

Sursele de finanțare pot fi:

- Fonduri europene
- Finanțare prin programe guvernamentale
- Bugetul statului
- Bugetul județean
- Bugete locale
- Parteneriate publice – private
- Emisiuni de obligațiuni județene și municipale
- Credite bancare
- Sponsorizări
- Finanțare creativă

Fondurile nerambursabile alocate joacă un rol important în implementarea politicii și strategiei comunitare de dezvoltare. Pentru perioada 2021 – 2027 instrumentele financiare ale Uniunii Europene sunt:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), pentru a investi în dezvoltarea socială și economică a regiunilor și orașelor;
- Fondul de Coeziune (FC), pentru a investi în mediu și transport;
- Fondul Social European Plus (FSE+), pentru a sprijini locurile de muncă și pentru a crea o societate echitabilă și incluzivă social;
- Fondul pentru tranziție justă (JTF) pentru a sprijini regiunile cele mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică.

Complementar, Politica agricolă comună este susținută de Fondul european de garantare agricolă și Fondul agricol european pentru dezvoltare rurală.

Politica regională a României este integrată în Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizont 2013-2020-2030. Obiectivele naționale 2030 sunt următoare:

- Fără sărăcie – eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context;
- Foamete Zero – eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile;
- Sănătate și bunăstare – asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă;
- Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți;
- Egalitate de gen – realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate;
- Apă curată și sanitație – asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți;
- Energie curată și la prețuri accesibile – asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern;
- Muncă decentă și creștere economică – promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți;
- Industrie, inovație și infrastructură – construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației;
- Inegalități reduse – reducerea inegalităților în teritoriul țărilor și între țări;
- Orașe și comunități durabile – dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile;
- Consum și producție responsabile – asigurarea unor modele de consum și producție durabile;

- Acțiune climatică – luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor;
- Viața acvatică – conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru dezvoltarea durabilă;
- Viața terestră – protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate;
- Pace, justiție și instituții eficiente – promovarea unor societăți pașnice și inclusive pentru dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile;
- Parteneriate pentru realizarea obiectivelor – consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

3.3. OPTIMIZAREA ÎN TERITORIU

Comuna Surdila-Găiseanca, cu un teritoriu administrativ de 6.164 ha, este situată în județul Brăila, parte a regiunii de dezvoltare Sud-Est. Este alcătuită din două localități: satul de reședință Surdila-Găiseanca și satul Filipești. Poziționată strategic între municipiul Brăila și orașul Ianca, comuna beneficiază de un cadru natural variat și de acces la infrastructura regională, ceea ce îi conferă un potențial ridicat de dezvoltare.

În apropierea comunei se află zone agricole extinse, caracteristice sudului județului Brăila, care oferă un avantaj competitiv în dezvoltarea activităților agricole și agroindustriale. Prezența canalelor de irigație și existența terenurilor arabile cu bonitate bună susțin diversificarea producției și valorificarea resurselor locale. Totodată, suprafețele naturale cu peisaje autentice creează premise favorabile pentru dezvoltarea agroturismului. Surdila-Găiseanca oferă astfel un echilibru între liniștea mediului rural și accesibilitatea către centrele urbane apropiate.

Optimizare a conectivității teritoriale:

- Traversată de șoseaua națională **DN2B**, care face legătura între municipiul **Brăila** și orașul **Buzău**.
- Traversată de șoseaua județeană **DJ203S**, care asigură conexiunea către centrul orașului **Făurei**.
- Teritoriul comunei este străbătut de linia de **cale ferată Buzău-Brăila**, oferind o legătură feroviară importantă între cele două municipii.
- Stația **CFR Găiseanca** deservește comuna, oferind locuitorilor și vizitatorilor acces facil la transportul feroviar pe această rută regională.

Relevanța optimizării:

Comuna Surdila-Găiseanca, situată strategic între municipiul Brăila și orașul Ianca, beneficiază de o poziționare favorabilă în rețeaua de așezări din sudul județului. Optimizarea infrastructurii rutiere și feroviare care traversează teritoriul comunei – DN2B, DJ203S și linia de cale ferată Buzău-Brăila – sporește conectivitatea cu centrele urbane și facilitează accesul la servicii, piețe și locuri de muncă. Această poziție, combinată cu infrastructura existentă, conferă comunei un potențial ridicat de dezvoltare durabilă, reducând izolarea și susținând mobilitatea și atractivitatea zonei.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR

Din analiza detaliată a principalelor sectoare economice locale și regionale, coroborată cu evaluarea constrângerilor socio-demografice, de mediu și de infrastructură, precum și cu integrarea în prevederile strategice de rang superior, reiese că dezvoltarea economică a comunei Surdila-Găiseanca poate fi orientată către trei direcții cu potențial semnificativ de creștere.

1. Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de bază

- Modernizarea și extinderea rețelei de apă, canalizare și gaze naturale pentru îmbunătățirea calității vieții.
- Reabilitarea și modernizarea drumurilor agricole și comunale pentru creșterea accesibilității și siguranței transportului.
- Implementarea unui sistem urbanistic modern prin realizarea unui Plan Urbanistic General (PUG) în format GIS.

2. Promovarea antreprenoriatului și atragerea investițiilor

- Atragerea investitorilor prin promovarea comunei în mediul de afaceri.
- Încurajarea antreprenoriatului local prin programe de formare și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.
- Digitalizarea și inovarea economică pentru sporirea competitivității locale.

3. Dezvoltarea agriculturii inteligente și sustenabile

- Modernizarea infrastructurii pentru valorificarea produselor locale.
- Sprijinirea formelor asociative, precum grupurile de producători, pentru consolidarea sectorului agricol.
- Promovarea economiei circulare și a practicilor agricole sustenabile.

4. Investiții în educație și formare continuă

- Crearea unui centru comunitar pentru învățare permanentă și educație non-formală.
- Dezvoltarea infrastructurii educaționale și asigurarea transportului școlar.
- Reducerea abandonului școlar prin sprijin educațional și social.

5. Conservarea mediului și adaptarea la schimbările climatice

- Implementarea infrastructurii pentru transport nemotorizat, precum piste de biciclete.
- Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și extinderea iluminatului stradal modernizat.
- Amenajarea unei platforme comunale pentru gospodărirea gunoiului de grajd și îmbunătățirea sistemului de colectare a deșeurilor.

6. Dezvoltarea turismului cultural și sportiv

- Valorificarea patrimoniului cultural imaterial prin organizarea de evenimente etnofolclorice.
- Crearea infrastructurii pentru agrement și sport.
- Amenajarea centrului comunal pentru a deveni un punct de atracție culturală și socială.

7. Creșterea accesibilității digitale

- Elaborarea și implementarea unei strategii de tip „Smart Village”.
- Digitalizarea serviciilor publice și oferirea accesului gratuit la internet în spațiile publice.
- Crearea unei platforme locale pentru facilitarea interacțiunii cetățean-administrație.

8. Îmbunătățirea serviciilor sociale și sanitare

- Înființarea și modernizarea centrelor de îngrijire, centre comunitare și unități medicale.
- Dezvoltarea serviciilor de suport pentru persoanele vulnerabile și stimularea economiei sociale.
- Modernizarea sistemului de siguranță publică prin extinderea rețelelor de supraveghere video.

9. Consolidarea capacității instituționale și a parteneriatelor

- Dezvoltarea resurselor umane din cadrul administrației locale.
- Inițierea parteneriatelor cu ONG-uri pentru soluționarea problemelor sanitare și sociale.
- Stimularea colaborării cu alte localități pentru schimburi culturale și bune practici.

10. Promovarea sustenabilității și economiei locale integrate

- Crearea unui mediu favorabil pentru cooperarea între sectoarele public și privat.
- Reintroducerea terenurilor și clădirilor neutilizate în circuitul economic și social.
- Implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice pentru o comunitate rezilientă.

3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

Comuna Surdila-Găiseanca, situată în județul Brăila, Muntenia, România, a înregistrat o scădere accentuată a populației în ultimele decenii. Conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică:

- **2025:** Populația curentă este de 2.232 locuitori, ceea ce înseamnă o scădere de 303 persoane față de 2011 (aproximativ 12%), și de 553 persoane față de 2001 (aproape **20%** în 24 de ani).
- **2011:** Populația înregistrată era de 2.564 locuitori, marcând o pierdere de 250 de persoane în doar un deceniu, adică o scădere de aproximativ **9%** față de 2001.
- **2001:** În acest an, comuna număra 2.785 locuitori, indicând încă un nivel relativ stabil față de anii '90.

Această scădere constantă poate fi atribuită unor factori demografici precum rata redusă a natalității, migrația externă și îmbătrânirea populației.

Densitatea populației

Densitatea populației raportată la suprafața totală a teritoriului administrativ al comunei Surdila-Găiseanca (incluzând toate categoriile de terenuri cu funcție agricolă și silvică) este de 36,7 loc./km² (2023), valoare inferioară mediei județene de 71,5 loc./km² (2023), care cuprinde și mediul urban.

Structura demografică

Pe sexe: În anul 2023, comuna Surdila-Găiseanca înregistrează un total de 2.925 locuitori, dintre care 796 bărbați și 762 femei, ceea ce indică o distribuție relativ echilibrată între sexe. Structura populației pe sexe este constantă în toate grupele de vârstă, fără diferențe semnificative care să influențeze dinamica demografică pe termen scurt.

Pe grupe de vârstă: Din totalul populației, 68,21% sunt adulți cu vârste între 15 și 64 de ani, reprezentând forța de muncă activă a comunei. Tinerii (0–14 ani) reprezintă doar 13,95%, iar vârstnicii (peste 65 de ani) însumează 17,85%, fapt ce evidențiază un proces clar de îmbătrânire demografică și o presiune crescândă asupra sistemelor sociale și de sănătate.

Bilanțul natural

În 2023, rata bilanțului natural a fost negativ (-3,1), cu o rată a natalității de 7,9 și a mortalității de 11,0. Acest indicator accentuează fenomenul de depopulare.

Bilanțul migrator

Sporul migrator al comunei a fost negativ în 2023, cu o rată a imigrării de 5,7 și a emigrării de 6,2.

Perspective generale

Declinul demografic constant, asociat cu o densitate scăzută și un profil populațional îmbătrânit, evidențiază nevoia unor intervenții dedicate stimulării natalității, sprijinirii tinerilor și încurajării revenirii migranților. Aceste măsuri sunt esențiale pentru inversarea tendințelor negative și pentru susținerea dezvoltării teritoriale și economice a comunei.

Este esențială implementarea unei politici demografice coerente, vizând măsuri specifice ce pot fi adoptate de administrația publică locală:

1. Creșterea atractivității comunei și stabilizarea populației

- Modernizarea infrastructurii locale: Reabilitarea drumurilor, extinderea rețelelor de apă, canalizare și gaze naturale, și îmbunătățirea iluminatului public.
- Crearea de locuri de muncă: Atragerea investitorilor prin facilități fiscale și promovarea comunei în mediul de afaceri; dezvoltarea parteneriatelor public-private pentru susținerea sectorului economic.
- Facilități pentru tinerele familii: Subvenții pentru achiziția sau construirea de locuințe; acordarea de stimulente financiare pentru nou-născuți; sprijinirea femeilor în reintegrarea pe piața muncii prin crearea unor centre de îngrijire pentru copii.
- Reducerea migrației: Realizarea unor programe locale de prevenire a migrației și susținerea celor care se întorc din străinătate pentru a se reintegra social și profesional.

2. Susținerea natalității și dezvoltarea resurselor umane

- Flexibilitate pentru femeile tinere: Implementarea unor politici care să permită echilibrul între viața profesională și cea personală, inclusiv prin dezvoltarea unor creșe și grădinițe.
- Formare profesională: Organizarea de cursuri de recalificare și formare profesională în funcție de cerințele pieței muncii, accesând fonduri nerambursabile.
- Educație profesională și tehnică: Sprijinirea învățământului profesional și tehnic prin crearea unor parteneriate între școli și companii locale.

3. Sprijin educațional pentru copii și tineri

- Activități tip „after school”: Crearea de centre care oferă sprijin educațional și supraveghere copiilor, în special pentru cei ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate.
- Consiliere socială și psihologică: Furnizarea de servicii de consiliere pentru copiii vulnerabili și familiile lor.
- Sprijin material: Acordarea de burse, rechizite și alte forme de suport pentru copiii din familii defavorizate.
- Activități extracurriculare: Organizarea de activități de socializare și recreere pentru copii pentru a crește implicarea lor în comunitate.

4. Dezvoltarea serviciilor medicale și sociale

- Modernizarea infrastructurii de sănătate: Construirea sau reabilitarea centrelor medicale și dotarea acestora cu echipamente moderne.
- Extinderea serviciilor sociale: Înființarea unor centre de zi pentru vârstnici și persoane vulnerabile; dezvoltarea rețelelor de îngrijire la domiciliu.
- Campanii de sănătate publică: Organizarea unor campanii de prevenire și informare privind sănătatea pentru populație.

5. Adaptarea infrastructurii pentru persoanele vârstnice

- Amenajarea spațiilor publice: Crearea de trotuare sigure, spații de agrement și zone de relaxare adaptate pentru persoanele vârstnice.
- Mobilitate pietonală: Dezvoltarea unei rețele pietonale accesibile, cu bănci și iluminat corespunzător.
- Extinderea serviciilor de asistență: Dezvoltarea rețelelor de sprijin medical și social pentru vârstnici, inclusiv prin centre de zi sau îngrijire la domiciliu.

6. Promovarea antreprenoriatului și a economiei locale

- Susținerea micilor afaceri: Crearea unui incubator de afaceri pentru start-up-uri locale și oferirea de consultanță pentru accesarea fondurilor europene.
- Promovarea economiei sociale: Încurajarea dezvoltării întreprinderilor sociale care pot oferi servicii sociale alternative.
- Facilitarea formării profesionale continue: Crearea de programe locale de recalificare și formare în domenii de interes economic.

7. Creșterea calității vieții prin integrare socială

- Inițierea proiectelor culturale și sportive: Amenajarea spațiilor pentru activități recreative și culturale; organizarea de evenimente pentru promovarea patrimoniului local.
- Parteneriate pentru servicii sociale: Colaborarea cu ONG-uri și instituții pentru dezvoltarea unor servicii sociale moderne și eficiente.

Aceste măsuri, bine implementate, pot contribui la creșterea calității vieții în comună, reducerea migrației, stimularea economiei locale și stabilizarea populației.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

Comuna Surdila-Găiseanca are o poziție rutieră strategică, fiind traversată de drumul național DN2B, care leagă Brăila de Buzău și delimitează fizic cele două sate componente. Această arteră națională, alături de drumurile județene DJ203S (către Făurei) și DJ203 (către Cireșu), asigură o bună conectivitate cu rețeaua regională de transport.

Rețeaua rutieră locală este alcătuită din drumuri comunale și străzi sătești, unele modernizate, altele în stare precară. Circulația pietonală este limitată la zonele principale, iar extinderea iluminatului public și reabilitarea infrastructurii rutiere locale reprezintă priorități pentru creșterea siguranței și a confortului locuitorilor.

Rețeaua stradală din intravilan necesită reabilitare, care implică lărgirea și regularizarea profilurilor transversale, includerea plantațiilor de aliniament și canalizațiilor pentru rețelele edilitare. Trotuarele trebuie accesibilizate prin asigurarea rampelor pentru cărucioare. Reconfigurarea profilurilor transversale ale rețelei stradale va favoriza deplasările pietonale și va asigura o circulație sigură și plăcută, în special în apropierea școlilor, instituțiilor publice și zonelor de comerț și servicii, atât existente cât și viitoare. Această acțiune va include și reabilitarea semnalizării rutiere. Este necesară refacerea periodică a marcajelor rutiere la sol, în funcție de materialele de marcaj utilizate, recomandându-se cel puțin o dată pe an. Pentru trecerile de pietoni, se vor implementa marcaje tactile pentru persoanele cu deficiențe de vedere, asigurând astfel accesibilizarea completă. Toate mijloacele de semnalizare din localitățile componente trebuie evaluate și elementele deteriorate înlocuite. În zonele rezidențiale, se recomandă montarea de indicatoare de reducere a vitezei la 30 km/h și limitatoare de viteză (praguri), pentru a spori siguranța traficului și a proteja pietonii. Aceste măsuri sunt esențiale pentru a crea un mediu urban bine organizat, sigur și accesibil pentru toți locuitorii.

Pentru a reduce consumul de combustibil și poluarea, dar și pentru a crește siguranța circulației, se propune realizarea unei rețele de piste pentru bicicliști. Pistele pentru bicicliști vor fi create ca infrastructură dedicată, exclusiv pentru bicicliști, și vor fi separate fizic de restul căilor de circulație.

Pentru a încuraja utilizarea bicicletei, se propun măsuri complementare, cum ar fi implementarea unui sistem de închiriere de biciclete și stimularea dezvoltatorilor privați să creeze locuri de parcare sigure pentru biciclete. Aceste inițiative vor contribui la crearea unui mediu mai prietenos cu bicicliștii, promovând astfel un stil de viață sănătos și sustenabil. De asemenea, se vor lua măsuri pentru a asigura continuitatea și siguranța rețelei de piste, astfel încât acestea să fie accesibile și confortabile pentru toți utilizatorii.

3.7. INTRAVILAN PROPUS. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL

TERITORIU ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZĂ	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ - TERITORIAL ADMINISTRATIV - PROPUS										
	AGRICOL				NEAGRICOL						TOTAL
	ARABIL	PĂȘUNI FÂNEȚE	VII	LIVEZI	PĂDURI	APE	CĂI FERATE	DRUMURI	CURȚI CONSTR.	NEPROD.	
EXTRAVILAN	5022,76	506,68	21,70	0,00	21,86	105,01	23,31	102,85	0,22	10,36	5814,75
INTRAVILAN	110,45	0,00	0,47	0,00	0,00	0,44	0,28	45,72	186,42	5,30	349,07
TOTAL	5133,21	506,68	22,17	0,00	21,86	105,45	23,59	148,58	186,64	15,65	6163,82
% DIN TOTAL	83,28%	8,22%	0,36%	0,00%	0,35%	1,71%	0,38%	2,41%	3,03%	0,25%	100,00%

Tabel 8. Categorii de folosință-teritorial administrativ-propus

ZONE FUNCȚIONALE	BILANȚ INTRAVILAN-PROPIUS COMUNA SURDILA-GĂISEANCA														PROCENT % DIN TOTAL INTRAVILAN		
	SUPRAFAȚĂ (ha)																
	Localități principale				TRUPURI				Localități componente sau aparținătoare				TOTAL				
	SURDILA - GĂISEANCA		TRUP SGI		TRUP SG2		FILIEȘTI		TOTAL								
EXISTENT	+/-	EXISTENT	+/-	EXISTENT	+/-	EXISTENT	+/-	EXISTENT		+/-	PROPIUS	PROPIUS	PROPIUS	PROPIUS			
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.36	0.08	0.44	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.05	-2.05	0.00	0.44	0.13%
FOND FORESTIER	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00%
A	10.39	14.46	24.85	1.86	0.10	1.96	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13.19	12.3	14.42	41.23	11.81%
GE	0.56	0.00	0.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.08	0.00	0.08	0.64	0.18%
T_ T1	26.34	1.85	28.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	17.12	0.37	17.86	46.38	13.23%
T_ T2	1.15	-0.85	0.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.04	1.04	1.35	0.39%
IS	1.56	0.00	1.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.04	-1.04	0.00	1.56	0.45%
CS	0.00	20.71	20.71	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.46	11.18	12.64	33.35	9.55%
L	96.33	27.71	123.84	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	59.42	12.07	71.49	195.33	55.96%
ID	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.55	5.55	5.55	1.59%
GC	0.00	0.00	4.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.29	0.00	2.29	6.31	1.81%
V1	3.29	3.86	5.93	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.91	6.01	0.00	5.93	1.70%
V2			1.22			0.00									7.92	9.14	2.82%
DS	0.08	0.00	0.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.08	0.02%
VP	0.00	0.83	0.83	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.27	1.27	1.80	0.52%
TOTAL INTRAVILAN PROPUS		212.56		1.96		0.00		134.55		349.07		100.00%					

Tabel 9. Bilanț teritorial intravilan-propus com. Surdila-Găiseanca

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE ȘI ANTROPICE

3.8.1. Infrastructură edilitară și servicii publice

1. Apă și canalizare:

- Extinderea rețelei de apă potabilă în zonele neacoperite și în noile extinderi ale intravilanului.
- Reabilitarea rețelei de distribuție a apei potabile și modernizarea bransamentelor (conform Planului de Management al Spațiului Hidrografic Buzău-Ialomița).
- Realizarea sistemului centralizat de canalizare menajeră la nivelul întregii comune.
- Înființarea sistemului de canalizare în cadrul proiectelor integrate de apă-uzată (conform măsurilor RORW14 și ROIL07).

2. Rețele de utilități:

- Înființarea sistemului de distribuție a gazelor naturale la nivel comunal.
- Îmbunătățirea sistemului de iluminat public prin înlocuirea corpurilor existente cu LED-uri eficiente energetic.

3. Gestionarea apelor pluviale și prevenirea riscurilor:

- Reconfigurarea șanțurilor de scurgere pentru preluarea apelor pluviale în caz de precipitații abundente.
- Instituirea de zone de protecție și benzi tampon în proximitatea cursurilor de apă, în conformitate cu legislația națională și europeană privind prevenirea poluării cu nitrați din surse agricole.

3.8.2. Eficiență energetică și surse regenerabile

- Reabilitarea termică a unităților publice în vederea reducerii consumului energetic și creșterii confortului interior.
- Încurajarea utilizării energiei solare pentru producerea energiei electrice destinate consumului local.
- Introducerea de practici energetice durabile în agricultură și domeniul public.

3.8.3. Spații verzi și amenajare peisagistică

- Crearea de noi spații verzi și parcuri de agrement pentru îmbunătățirea peisajului urban și a calității vieții.
- Amenajarea de perdele forestiere de protecție în zonele agricole și în corelare cu sistemele de irigații viabile.

3.8.4. Agricultură sustenabilă și adaptarea la schimbările climatice

1. Practici agricole durabile:

- Promovarea tehnologiilor inovatoare și durabile în agricultură, inclusiv lucrări de tip no-till/minimum tillage.
- Introducerea sistemului de agricultură ecologică, cu obiectivul alinierii la ținta europeană de 25% din terenuri destinate agriculturii ecologice.
- Reducerea utilizării produselor de protecție a plantelor și adoptarea bunelor practici agricole (utilizarea responsabilă a îngrășămintelor, rotația culturilor, acoperirea solului etc.).

2. Managementul apei în agricultură:

- Reabilitarea și extinderea infrastructurii de irigații pentru adaptarea la riscurile climatice.

- Stabilirea unor soluții tehnice pentru alimentarea gravitațională a sistemelor de irigații.

3. Combaterea poluării cu nitrați și gestionarea deșeurilor agricole:

- Depozitarea controlată a gunoiului de grajd și respectarea perioadelor de interdicție în aplicarea îngrășămintelor.
- Aplicarea prevederilor Programului de Acțiune pentru combaterea poluării cu nitrați, inclusiv prin benzi tampon și protejarea resurselor de apă.

3.8.5. Cadru de reglementare și politici publice integrate

- Corelarea măsurilor propuse cu Planul de Management al Spațiului Hidrografic Buzău-lalomița.
- Integrarea măsurilor în Planul Național Strategic 2023–2027 (PNDR/PAC), cu accent pe:
 - Contribuția la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice;
 - Conservarea biodiversității și a peisajelor agricole;
 - Informarea și consilierea fermierilor privind bunele practici agricole și gestionarea durabilă a resurselor.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE

3.9.1. Alimentare cu apă

Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă în comuna Surdila-Găiseanca reprezintă o prioritate strategică în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor, sprijinirii dezvoltării economice locale și protejării mediului. În zonele neracordate la rețeaua de distribuție a apei potabile, precum și în noile zone de extindere a intravilanului, se impune racordarea tuturor beneficiarilor potențiali la sistemul centralizat. Scopul principal este acela de a asigura un serviciu public de alimentare cu apă care să satisfacă permanent necesarul de consum, la presiune și calitate conforme cu cerințele legale și normative în vigoare.

Un obiectiv fundamental îl constituie garantarea unui acces continuu la apă potabilă sanogenă pentru toate categoriile de utilizatori – populație, instituții publice și agenți economici – în condiții de siguranță și eficiență.

Proiectarea rețelei de distribuție a apei se va realiza în conformitate cu NP 133/2013 – Normativ privind proiectarea, execuția și exploatarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare a localităților. Debiturile de dimensionare și verificare vor fi calculate conform cerințelor acestui normativ.

Criteriile de optimizare care vor sta la baza alegerii configurației rețelei sunt:

- asigurarea serviciului public în condițiile legii;
- minimizarea costului total al investiției;
- reducerea cheltuielilor anuale de întreținere și exploatare;
- reducerea consumului energetic total.

Ori de câte ori este posibil, se va adopta soluția tehnică a alimentării gravitaționale, parțială sau integrală, pentru a crește eficiența sistemului.

Rețeaua va fi dotată cu echipamente și construcții auxiliare esențiale pentru funcționarea corespunzătoare:

- cămine de vane în toate nodurile de rețea pentru izolarea tronsonală;
- robinete automate de aerisire-dezaerisire amplasate în punctele cele mai înalte ale conductelor;
- sisteme de golire și spălare în punctele joase, asigurate împotriva contaminării;

- hidranți exteriori amplasați conform SR 4163, SR EN 14339/2006 și SR EN 14384/2006, la distanțe de maximum 100 m, cu un debit standard de 5 l/s.
- Diametrele minime ale conductelor vor fi de:
- 100 mm pentru hidranți de 80 mm;
- 150 mm pentru hidranți de 100 mm;
- 250 mm pentru hidranți de 150 mm.

Hidranții vor fi montați în soluții subterane sau supraterane, protejate și semnalizate corespunzător, la nivelul tramei stradale, pentru a nu perturba circulația și întreținerea infrastructurii rutiere.

Zonele de protecție sanitară pentru elementele rețelei sunt stabilite conform reglementărilor naționale, astfel:

- minimum 10 m în jurul stațiilor de pompare și al aducțiunilor;
- 20 m pentru instalațiile de tratare și rezervoarele îngropate;
- 3 m pentru conductele de distribuție.

În situațiile de intersectare a rețelei de apă potabilă cu rețele de canalizare, se va respecta obligativitatea amplasării conductelor de apă deasupra conductelor de canalizare, cu o distanță verticală minimă de 0,40 m. În aceste cazuri, conductele de apă vor fi protejate suplimentar prin montarea de tuburi metalice pe o lungime de 5 m de o parte și de alta a punctului de intersecție.

Totodată, se va asigura adâncimea minimă de pozare pentru prevenirea înghețului, în special în zonele unde conductele de apă se află la mai puțin de 3 m de rețele de canalizare menajeră sau industrială.

Prin aplicarea acestor metode, comuna Surdila-Găiseanca va beneficia de un sistem de alimentare cu apă modern, sigur, eficient energetic și adaptat cerințelor de dezvoltare urbană și rurală durabilă.

3.9.2. Canalizarea

În prezent, comuna Surdila-Găiseanca nu dispune de un sistem centralizat de canalizare, situație care generează probleme majore în ceea ce privește colectarea, tratarea și evacuarea apelor uzate. Evacuarea acestora se realizează în mod individual, prin fose septice sau latrine, cu riscuri ridicate de contaminare a solului și a apelor subterane.

Pentru remedierea acestei situații, este propusă implementarea unui sistem centralizat de canalizare, în conformitate cu un studiu de fezabilitate existent, care prevede:

- rețea de colectoare în lungime totală de **16.348 metri**, realizată din conducte PVC SN4, cu diametre de **DN 250 mm și DN 300 mm**;
- **359 de cămine** de vizitare, spălare și curățare;
- o **subtraversare a drumului național**;
- o **stație de epurare complet echipată**, amplasată la circa 500 m de localitate.

Proiectarea sistemului se bazează pe normativele și standardele în vigoare, respectiv STAS 1846/06, STAS 3051/91 și NP 133/2023, care reglementează dimensionarea și funcționarea rețelelor de canalizare în zonele urbane și rurale.

Stația de epurare proiectată include toate componentele necesare pentru un proces tehnologic complet, eficient și automatizat:

- Cămin de intrare a apelor uzate (CV00);
- Stații de prepompare a apelor uzate (SPP);
- Cameră grătar, desnisipator tangential, separator de grăsimi;
- Bazin de egalizare și omogenizare a debitelor, cu stație de pompare aferentă;

- **Două bioreactoare circulare** pentru tratarea biologică, complet automatizate;
- Sisteme pentru recircularea, îngroșarea, stocarea și deshidratarea nămolului;
- Cămin de dezinfectare cu radiație ultravioletă;
- Bypass general pentru situații de avarie;
- Containere pentru operare, deservire și personal;
- Rețele tehnologice, instalații electrice și de automatizare;
- Platforme pentru exploatare și mentenanță.

Apele uzate vor fi transportate gravitațional prin rețeaua de canalizare către stația de epurare, iar ulterior, după tratarea și dezinfectarea completă, vor fi evacuate tot gravitațional, printr-o conductă PVC, în pârâul Buzoiel, cu respectarea cerințelor de calitate impuse de Normativul NTPA 001/2002 privind limitele admise ale poluanților.

În cadrul „Proiectului Regional de Dezvoltare a Infrastructurii de Apă și Apă Uzată din Județul Brăila, în perioada 2014–2020”, sunt prevăzute lucrări aferente sistemului de alimentare cu apă și canalizare.

Pe teritoriul UAT-ului lucrările ce se vor executa prin proiectul POIM fac parte din contractul CL7 – EXECUȚIE LUCRĂRI REȚELE DE ALIMENTARE CU APĂ – UAT FĂUREI, UAT MIRCEA VODĂ, UAT JIRLĂU, UAT GALBENIU, UAT VIȘANI ȘI CANALIZARE UAT IANCA, UAT FĂUREI, UAT MIRCEA VODĂ, UAT JIRLĂU, UAT SURDILA – GĂISEANCA, LOT 2 EXECUȚIE LUCRĂRI REȚELE DE CANALIZARE UAT IANCA, UAT FĂUREI, UAT JIRLĂU, UAT SURDILA – GĂISEANCA ȘI REȚELE DE APĂ UAT JIRLĂU și constau în:

Înființare sistem de canalizare menajeră în loc. Filipești cu o lungime de 3.343 m (inclusiv lungime traversări) din conducte din PVC SN8 Dn 400 mm. Pe toată lungimea rețelei de canalizare s-a prevăzut un număr de 179 racorduri.

Pentru lucrările prevăzute în cadrul „Proiectului Regional de Dezvoltare a Infrastructurii de Apă și Apă Uzată din Județul Brăila, în perioada 2014–2020”, în zona de interferență a fost elaborat Proiectul Tehnic, fiind emisă Autorizația de construire nr. 42/09.05.2022 și Ordinul de începere a lucrărilor nr. 1222/12.03.2024, lucrările fiind în desfășurare.

3.9.3. Alimentarea cu energie electrică

În contextul modernizării infrastructurii edilitare și al creșterii calității vieții în comuna Surdila-Găiseanca, alimentarea cu energie electrică și dezvoltarea sistemului de iluminat public reprezintă direcții esențiale pentru atragerea investițiilor, susținerea activităților economice și asigurarea funcționării serviciilor publice în condiții optime.

1. Alimentarea cu energie electrică

Strategia de dezvoltare energetică la nivelul comunei vizează continuarea programului de modernizare și extindere a rețelelor de distribuție, în conformitate cu planurile de investiții ale operatorului de distribuție concesionar, pentru următorii 5 ani. Acestea includ:

- Modernizarea și re tehnologizarea rețelelor de înaltă tensiune și a stațiilor de transformare;
- Introducerea posturilor de transformare în sistemul de telecontrol și modernizarea acestora;
- Implementarea sistemelor de măsurare inteligentă (Smart Meter) și instalarea de grupuri de măsurare pentru echilibrarea balanței energetice pe liniile de medie tensiune;
- Reabilitarea bransamentelor și coloanelor în zonele rezidențiale, cu scoaterea grupurilor de măsurare la limita de proprietate;
- Modernizarea rețelelor de medie și joasă tensiune (MT și JT), atât aeriene, cât și subterane, în zonele cu comportament deficitar în exploatare;
- Realizarea de posturi noi de transformare și plecări suplimentare pentru reducerea lungimii rețelelor JT;
- Automatizarea rețelei de medie tensiune în zonele eligibile pentru creșterea fiabilității serviciului de distribuție.

În zonele din intravilanul localităților electrificate unde rețeaua de distribuție lipsește, vor fi realizate noi capacități de distribuție, respectiv lucrări de întărire a rețelei în vederea racordării obiectivelor sociale, de interes public sau strategic, conform **Ordinului ANRE nr. 17/2021**, pentru racorduri de până la 2.500 m.

Se are în vedere totodată integrarea sursele regenerabile de energie în soluții hibride, adaptate specificului zonei:

- Energia solară (prin celule fotovoltaice) este oportună datorită scăderii costurilor de achiziție și creșterii eficienței panourilor și acumulatorilor. Aceasta se pretează în special pentru consumatori izolați, obiective sociale sau gospodării neracordate la rețea.
- Energia eoliană are potențial limitat local, fiind viabilă doar dacă viteza medie a vântului depășește pragul de 3,5–4 m/s la 10 metri altitudine.
- Biomasa, obținută din resturi agricole și forestiere (rumeguș, coji de semințe, așchii, resturi de recoltă), reprezintă o resursă energetică regenerabilă importantă. Utilizarea sa pentru producerea de căldură prin instalații de ardere eficientă (ex. peletizare) contribuie la reducerea consumului de resurse convenționale.

2. Iluminatul public

Iluminatul public constituie un serviciu comunitar esențial, aflat sub autoritatea administrației publice locale. Acesta contribuie la:

- creșterea siguranței rutiere și pietonale;
- reducerea criminalității;
- punerea în valoare a spațiilor publice și a elementelor arhitectonice;
- creșterea atractivității localității pentru locuire, turism și investiții;
- optimizarea consumului de energie și a cheltuielilor aferente.
- Modernizarea iluminatului public presupune:
 - Instalarea de corpuri de iluminat cu tehnologie LED, cu durată mare de viață (peste 100.000 ore), eficiență energetică ridicată, costuri reduse de întreținere și grad mare de protecție;
 - Adaptarea aparatelor de iluminat la cerințele de iluminare uniformă și performanță luminoasă, în conformitate cu standardele naționale și internaționale (niveluri de iluminare, luminanță, uniformitate, reducerea efectului de orbire etc.);
 - Dotarea sistemului cu telegestiune inteligentă, prin care fiecare lampă este controlată dinamic, cu intensitate ajustată automat pe baza senzorilor de mișcare și comunicare în rețea Mesh, cu efect direct asupra reducerii emisiilor de CO₂, a consumului de energie și a costurilor de operare;
 - Iluminarea zonelor pietonale în conformitate cu standardele CIE, cu accent pe siguranța utilizatorilor vulnerabili și a zonelor supravegheate video.

Componentele sistemului de iluminat public includ: puncte de aprindere, stâlpi, fundații, rețele electrice de joasă tensiune (aeriane/subterane), aparate LED, echipamente de control și monitorizare.

Toate aparatele de iluminat și echipamentele utilizate vor respecta cerințele de conformitate și standardizare, iar structura tarifelor practicate va reflecta costurile reale ale serviciului, în acord cu principiile eficienței, transparenței și echității în accesul la utilități.

3.9.4. Telecomunicații

Cererea de servicii și tendințe în utilizare

Cererea de servicii digitale la nivelul comunei Surdila-Găiseanca reflectă tendințele naționale, caracterizându-se printr-o distribuție eterogenă, cuprinzând atât utilizatori marginali, cât și gospodării sau operatori economici interesați de servicii de internet fix și mobil de înaltă calitate. În timp ce

cererea rezidențială în anumite zone rămâne redusă, nevoile utilizatorilor centrali – atât din sectorul privat, cât și public – susțin creșterea traficului de internet, în special prin consum de conținut video, aplicații online și servicii de tip cloud.

Internetul mobil, deși complementară rețelelor fixe, joacă un rol din ce în ce mai important în conectivitatea gospodăriilor și întreprinderilor, mai ales în zonele unde infrastructura fixă este limitată. Creșterea calității serviciilor este susținută de evoluția rețelelor LTE și de extinderea utilizării terminalelor inteligente. Serviciile convergente fix-mobil și cele bazate pe Wi-Fi devin norme în utilizarea cotidiană.

Digitalizarea progresivă a gospodăriilor, apariția serviciilor OTT (over-the-top) și adoptarea pe scară largă a aplicațiilor online susțin trecerea de la serviciile clasice de telefonie fixă la soluții de comunicații hibride (videofonie, VoIP, conferințe online). Această dinamică este accelerată de nevoia tot mai mare de acces mobil, flexibil, simultan și la cerere (VoD, TV interactiv, aplicații multi-echipament).

Rețele și echipamente

Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații se bazează pe implementarea rețelelor de mare viteză, atât prin extinderea conexiunilor fixe de tip FTTH (Fiber to the Home), cât și prin consolidarea rețelelor LTE și LTE-Advanced în segmentul mobil. Viteza medie de conexiune pe rețelele fixe în România depășește deja 100 Mbps, iar performanțele rețelelor mobile evoluează constant, chiar dacă rămân diferențe între operatori.

Rețelele de transport și comutație se modernizează prin adoptarea tehnologiilor IP-MPLS, virtualizarea funcțiilor de rețea (SDN și NFV), și utilizarea unor soluții de interconectare eficiente, bazate pe fibră optică și echipamente de comutație scalabile. În paralel, tehnologiile de tip Wi-Fi devin omniprezente, iar convergența dintre rețelele fixe și mobile se accentuează.

O atenție sporită este acordată dezvoltării infrastructurii pentru rețelele 5G și pentru serviciile de tip Internet of Things (IoT), care vor susține conectivitatea dispozitivelor inteligente și automatizarea proceselor în gospodărie, agricultură, administrație publică și afaceri.

Infrastructură și reglementare locală

Un factor critic în dezvoltarea rețelelor îl reprezintă tranziția de la infrastructura aeriană la rețelele subterane. În prezent, cablurile aeriene – deși rapide și ieftine pentru extinderea rețelelor – ridică probleme de ordin estetic, urbanistic și de siguranță. În zonele cu regim urbanistic special sau densitate mare, autoritățile locale sunt îndreptățite să solicite eliminarea cablurilor aeriene și să încurajeze realizarea de canalizații comune. În zonele rurale, păstrarea cablurilor aeriene rămâne o soluție economic viabilă, mai ales în contextul în care partajarea infrastructurii între operatori devine tot mai frecventă.

Se impune o strategie locală de reglementare și sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii subterane, în paralel cu promovarea partajării rețelelor, accesului deschis și co-investițiilor pe termen lung, în acord cu politicile europene privind digitalizarea teritoriilor și incluziunea digitală.

Concluzie

Comuna Surdila-Găiseanca trebuie să sprijine dezvoltarea unei infrastructuri de comunicații electronice moderne și fiabile, care să permită:

- extinderea accesului la internet de mare viteză pentru populație și agenții economici;
- creșterea rezilienței rețelelor în fața creșterii traficului și a cererii de servicii;
- atragerea investițiilor prin asigurarea unei conectivități competitive;
- adaptarea rețelelor la noile cerințe de digitalizare, educație online, e-guvernare, telemuncă și e-sănătate.

Această dezvoltare va contribui direct la reducerea decalajelor digitale, la creșterea calității vieții și la consolidarea potențialului economic local.

3.9.5. Alimentare cu căldură

În contextul modernizării infrastructurii edilitare și al creșterii eficienței energetice, se prefigurează înlocuirea treptată a soluțiilor tradiționale de încălzire, bazate pe sobe cu lemne sau alte surse convenționale, cu sisteme moderne de încălzire prin intermediul centralelor termice individuale, alimentate cu gaze naturale.

Se estimează că, în perspectivă, majoritatea gospodăriilor din comuna Surdila-Găiseanca vor adopta soluții de încălzire prin centrale termice murale, cu funcționare pe gaz natural, care vor asigura atât prepararea agentului termic pentru încălzire (prin calorifere cu apă caldă), cât și producerea apei calde menajere și a energiei termice necesare preparării hranei.

Pentru zonele noi de dezvoltare rezidențială sau funcțională, precum și pentru clădirile publice (școli, dispensare, centre comunitare etc.), se recomandă proiectarea dotărilor edilitare cu surse proprii de încălzire pe bază de gaze naturale, dimensionate în funcție de necesarul termic specific fiecărui obiectiv.

Această tranziție energetică susține creșterea confortului termic al populației, eficientizarea consumului de resurse, reducerea emisiilor poluante și corelarea cu strategia de extindere a rețelei de distribuție gaze naturale la nivelul localității. În paralel, utilizarea echipamentelor moderne, automatizate, va permite un control mai bun al consumului și o creștere a eficienței energetice la nivelul gospodăriilor și al instituțiilor publice.

3.9.6. Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Surdila-Găiseanca nu dispune în prezent de un sistem de distribuție a gazelor naturale, nici la nivel de localitate individuală, nici la nivelul unui ansamblu de localități. În acest context, aprovizionarea cu energie termică și pregătirea hranei se realizează preponderent prin utilizarea combustibililor tradiționali: lemn, peleți, electricitate, păcură, motorină, GPL, panouri solare etc. Lipsa infrastructurii moderne de gaze naturale limitează accesul locuitorilor la o sursă de energie eficientă, curată și economică.

Pentru remedierea acestei situații, este în curs de promovare proiectul „Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în comuna Surdila-Găiseanca, județul Brăila”, care va permite racordarea gospodăriilor, instituțiilor publice și agenților economici la rețeaua de distribuție în regim de presiune medie și joasă.

Proiectul are la bază:

- dimensionarea rețelei și a capacităților în conformitate cu NTPEE/2018, pe baza consumurilor estimate pentru gospodării, obiective socio-culturale și agenți economici;
- realizarea unui sistem de conducte din polietilenă PE100 și oțel, amplasate în subteran pe domeniul public, cu respectarea strictă a distanțelor față de alte utilități, construcții și drumuri, conform normativelor tehnice în vigoare;
- alimentarea în regim de presiune medie, cu posibilitatea racordării multiplelor categorii de consumatori (casnici și non-casnici);
- sudura conductelor va fi realizată prin procedee omologate (cap la cap și electrofuziune), iar traseele vor fi protejate prin straturi de nisip, bandă avertizoare și sisteme de identificare.
- Pentru realizarea lucrărilor sunt prevăzute:
- șanțuri de pozare cu adâncimea de 0,90 m și lățime de 0,4–0,5 m, în funcție de diametrul conductei;
- instalarea de robineti de secționare la punctele de ramificație și la capetele de protecție ale subtraversărilor;
- utilizarea de răsuflători pentru fiecare sudură și ramificație;
- implementarea unui fir trasor pentru identificarea traseului conductei.

Proiectul va fi realizat cu avizul de principiu al SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș și în baza Avizului Tehnic de Racordare la Sistemul Național de Transport, conform reglementărilor în vigoare.

În ceea ce privește operatorii implicați, rețelele de înaltă presiune din regiune sunt gestionate de S.N.T.G.N. Transgaz S.A., iar cele de medie și joasă presiune de Distrigaz Sud Rețele, cel mai mare operator de distribuție gaze naturale din România, cu o experiență de peste 49 de ani, o rețea de aproximativ 23.500 km și peste 2,25 milioane de clienți deserviți.

Implementarea acestui sistem reprezintă o prioritate locală și județeană, în acord cu obiectivele Planului de Dezvoltare al Județului Brăila, care susține tranziția energetică, eficiența energetică a fondului construit și extinderea infrastructurii de utilități moderne.

Prin introducerea rețelei de gaze naturale, comuna Surdila-Găiseanca va beneficia de:

- creșterea confortului și a calității vieții populației;
- reducerea costurilor și a riscurilor asociate sistemelor de încălzire necentralizate;
- îmbunătățirea condițiilor de funcționare a instituțiilor publice și a mediului economic local;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și alinierea la politicile europene privind decarbonizarea și eficiența energetică.

3.10. Protecția mediului

3.10.1. Depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale

Pentru a asigura o protecție adecvată a mediului, depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale trebuie realizată printr-un ansamblu coerent de măsuri care să prevină poluarea solului, apei și aerului și să reducă impactul asupra sănătății populației. Deșeurile generate trebuie colectate și gestionate într-un mod care să elimine riscurile asupra factorilor de mediu, în conformitate cu principiile economiei circulare și cu legislația europeană și națională în vigoare.

Un element esențial îl reprezintă colectarea selectivă a deșeurilor la sursă, care permite valorificarea materialelor reciclabile și reducerea cantității de deșeuri depozitate. Succesul acestui proces depinde atât de infrastructura disponibilă pentru sortare și colectare, cât și de nivelul de informare și implicare al populației. Deșeurile colectate selectiv trebuie să fie cât mai curate și omogene, pentru a permite tratarea eficientă prin reciclare, compostare sau incinerare.

În vederea gestionării durabile a deșeurilor, este necesară dezvoltarea de noi capacități de tratare și valorificare a acestora, în paralel cu investiții în infrastructura de depozitare controlată. Informațiile privind cantitățile generate, compoziția deșeurilor și practicile de colectare sunt indispensabile pentru identificarea riscurilor de mediu și pentru verificarea conformității cu normele legale.

Normele europene impun reciclarea anumitor fluxuri de deșeuri, precum echipamente electrice și electronice sau baterii, acestea necesitând colectare specializată prin centre autorizate. În acest sens, Legea nr. 132/2010 obligă instituțiile publice să încheie contracte cu operatori autorizați pentru predarea deșeurilor colectate selectiv.

Comuna Surdila-Găiseanca are în curs de implementare investiția “Centru de colectare deșeuri prin aport voluntar în comuna Surdila-Găiseanca, județul Brăila”

Centru de colectare deșeuri prin aport voluntar prevede următoarele elemente constructive:

- Platformă betonată pentru amplasarea containerelor de tip baracă;
- Rigolă pentru colectarea apelor pluviale + separator de hidrocarburi + bazin vidanjabil;
- Împrejmuire a amplasamentului cu gard perimetral; poartă acces, supraveghere video perimetrală, inclusiv acces online;
- Clădiri administrative (cabină portar, container - baracă birouri, vestiar, toaletă), dotări birou (calculator, birotică, comunicații etc.);
- Spațiu deschis (copertinat) pentru anvelope și containere sensibile la umiditate;
- Containere mari (tip transport maritim) pentru echipamente electrice;

- Containere mari (tip ab-rotl) - pentru materiale de construcții, mobilier, plastic, hârtie- carton, sticlă, metal, lemn;
- Containere mici și butoaie pentru textile, încălțăminte, baterii, becuri, medicamente și chimicale, ulei vegetal, alte deșeuri lichide;
- Presă deșeuri {plastic, metal, textil}
- Branșament utilități (cu autorizațiile aferente);
- Camera frigorifică pentru cadavre animale cu rampă dezinfecție și îngrădire cu acces.

Pe lângă lucrările de amenajare descrise mai sus, platforma va fi prevăzută cu următoarele dotări:

- Container de tip baracă pentru administrație - supraveghere, prevăzut cu un mic depozit de scule și două grupuri sanitare, unul pentru angajatul platformei, altul pentru cetățenii care aduc deșeuri;
- Container de tip baracă, frigorific, pentru cadavre de animale mici de casa (pisici, câini, păsări);
- Un container de tip baracă pentru colectarea de deșeuri periculoase (vopsele, bidoane de vopsele sau diluanți, medicamente expirate, baterii)
- Trei containere prevăzute cu presă pentru colectarea deșeurilor de hârtie/carton, plastic, respectiv textile;
- Trei containere închise și acoperite de tip walk-in, pentru colectarea deșeurilor electrice/electronice, a celor de uz casnic (electrice mari - frigider, televizoare, etc.) și a celor de mobilier din lemn;
- Două containere de tip SK1P deschise, pentru deșeuri de sticlă - geam, respectiv sticle/borcane/ recipiente;
- Trei containere deschise, înalte, de tip ab-roll pentru anvelope, deșeuri metalice, deșeuri de curte/grădină (crengi, frunze, etc);
- Trei containere deschise, joase, de tip ab-roll pentru deșeuri din construcții, moloz;
- Separator de hidrocarburi pentru toată platforma carosabilă;
- Două scări mobile metalice (oțel zincat) pentru descărcarea deșeurilor în containerele deschise înalte;
- Stâlpi de iluminat și camere supraveghere (8 bucăți).

Prin această investiție, comuna contribuie la dezvoltarea unui sistem modern de colectare și tratare a deșeurilor, care să permită reducerea cantităților depozitate în gropi de gunoi, protejarea resurselor naturale și respectarea standardelor de mediu. Această abordare integrată va sprijini tranziția către un model sustenabil de gestionare a deșeurilor, cu beneficii directe pentru sănătatea populației și calitatea mediului înconjurător.

3.10.2. Recuperarea terenurilor degradate, consolidări de maluri și taluzuri, plantări de zone verzi

1. Recuperarea terenurilor degradate

- Stabilizarea solurilor erodate:
 - Utilizarea tehnologiilor de inginerie ecologică pentru stabilizarea terenurilor (geotextile, gabioane, fascine din lemn).
 - Replantarea terenurilor cu vegetație fixatoare de sol, precum ierburi perene, arbuști și arbori.
 - Refacerea terenurilor mlăștinoase prin drenaj controlat și reintroducerea lor în circuitul agricol sau ecologic.
- Reintroducerea terenurilor neutilizate în circuitul rural:
 - Îmbunătățirea fertilității solului prin amendamente organice și minerale.

- Transformarea terenurilor neproductive în suprafețe verzi sau utilizarea lor pentru culturi alternative.

2. Consolidarea malurilor și taluzurilor

- Consolidări structurale:
 - Construirea de ziduri de sprijin și terasarea pantelor în zonele cu risc crescut de instabilitate.
 - Folosirea geogriurilor și plaselor metalice pentru prevenirea alunecărilor de teren.
- Consolidări vegetative:
 - Plantarea de specii de arbori și arbuști cu rădăcini adânci (salcie, plop) pentru fixarea malurilor și taluzurilor.
 - Utilizarea ierburilor și a plantelor perene în combinație cu elemente de bioinginerie (palisade și butași din salcie sau alte specii locale).
- Protecția împotriva eroziunii:
 - Aplicarea unor straturi de protecție cu materiale naturale (paie, mulci, coaja de copac) pentru reducerea eroziunii cauzate de ploii sau vânt.
 - Instalarea sistemelor de drenaj pentru reducerea acumulării apei și scăderea presiunii în sol.

3. Plantarea de zone verzi

- Crearea și extinderea zonelor verzi:
 - Plantarea de arbori, arbuști și plante ornamentale în zonele publice, de-a lungul cursurilor de apă și în spațiile neutilizate.
 - Realizarea de perdele forestiere pentru protecție împotriva vântului și stabilizarea solului în zonele cu risc de eroziune.
- Amenajarea terenurilor pentru spații recreative:
 - Integrarea spațiilor verzi prin amenajarea parcurilor, grădinilor comunitare și traseelor ecologice.
- Promovarea biodiversității:
 - Plantarea de specii autohtone pentru refacerea ecosistemului natural.
 - Crearea de habitate pentru fauna locală prin includerea zonelor umede și a vegetației diverse.

4. Măsuri generale de reducere a riscurilor naturale

- Pentru zonele cu risc seismic:
 - Stabilizarea terenurilor prin lucrări de compactare a solului și reducerea cantității de apă din porii acestuia.
 - Evitarea construcțiilor în zonele cu risc ridicat de instabilitate, conform studiilor geotehnice și seismice.
 - Implementarea soluțiilor constructive conform normativului P-100/1-2006.
- Pentru zonele afectate de inundații:
 - Înălțarea și consolidarea malurilor în zonele cu slaba încastrare a albiilor minore.
 - Reabilitarea digurilor și a lucrărilor hidrotehnice compromise de eroziune.
 - Realizarea unui sistem unitar de șanțuri, rigole și canalizare pluvială.

Aceste măsuri contribuie la reducerea vulnerabilităților teritoriale, stabilizarea terenurilor și îmbunătățirea calității mediului în comuna Surdila-Găiseanca.

3.10.3. Organizarea sistemelor de spații verzi

Conform OUG 114/2007, care modifică și completează OUG 195/2005 privind protecția mediului, autoritățile administrației publice locale au obligația de a alocă o suprafață plantată de cel puțin 26 mp/ locuitor din terenul intravilan, cerință îndeplinită la nivelul UAT Surdila Găiseanca.

Având în vedere ca, suprafața de spațiu verde public existent în prezent, este de **62.400,00mp = 6,24ha, 1,80%** din suprafața totală a intravilanului existent, suprafața de spațiu verde public amenajat, este necesar a fi mărită în viitor, pentru a ajunge să se respecte **norma UE de 26 mp/loc și norma OMS de 30 mp/loc**

Suprafața de spațiu verde public existent în prezent, asigură **27,51 mp de spațiu verde/cap locuitor**, având un **deficit de 2,49mp de spațiu verde/cap locuitor, cf. normei OMS de 30 mp/loc.**

Pentru a crește suprafața de spațiu verde și a răspunde necesităților de sănătate ale populației, s-a considerat esențială extinderea spațiilor plantate publice. Această extindere are rațiuni atât funcționale, cât și estetice, contribuind la îmbunătățirea calității vieții în comunitate.

	Existent (mp/ha)	Propus (mp/ha)	Cerințe UE	Cerințe OMS
Total spațiu verde	62.400,00mp/6,24ha	153.800mp/15,38ha	54.504 mp – 59.046 mp / 5.45 ha – 5.90 ha	68.130 mp / 6.81 ha
Total spațiu verde/cap locuitor	27,51 mp spațiu verde/ cap loc.	67,81 mp spațiu verde / cap. loc.	24-26mp/loc.	30mp/loc

Tabel 10. Bilanțul Spațiilor verzi publice existente și propuse în raport cu cerințele și deficitul de spații verzi conform normelor UE și OMS

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE

3.11.1. Soluția generală de organizare și dezvoltare a localităților

În prezent, delimitarea teritoriului administrativ al comunei este reglementată de Legea nr. 2/1968, iar orice modificare a acestuia poate fi realizată exclusiv prin proceduri legislative specifice. În contextul tendințelor actuale de dezvoltare și al evoluției prognozate a populației, s-a considerat oportună extinderea intravilanului prin includerea unor noi suprafețe. Aceste extinderi au ca scop principal stimularea activităților economice – producție, manufactură, depozitare și servicii – precum și dezvoltarea de noi zone de locuire și amenajarea unor spații verzi suplimentare.

3.11.2. Destinația terenurilor. Zone funcționale rezultate

Terenurile din intravilanul existent își mențin, în mare parte, destinația actuală, care include locuințe, activități productive și dotări edilitare. În continuare, terenurile din intravilan vor fi destinate în principal locuirii, funcțiunilor complementare acesteia, activităților turistice și dotărilor de gospodărie comunală, fiind configurate în conformitate cu reglementările cadru în vigoare. În teritoriul intravilan propus, se vor defini următoarele zone funcționale:

Intravilan:

L (ZF11) – Zonă de locuințe și funcțiuni complementare

IS (ZF07) – Zonă instituții publice

CS (ZF10) – Zonă comerț și servicii

A (ZF04) – Unități agro-zootehnice

ID (ZF12) – Zonă unități industriale și de depozitare

V1 (ZF14) – Spații verzi pentru divertisment, cultură și sport;

V2 (ZF14) – Spații verzi pentru recreere și agrement;

VP (ZF 18) – Zona spațiilor verzi de protecție și perdele forestiere – fără precizări

- DS (ZF15)** – Zonă cu destinație specială;
GC (ZF13) – Cimitire
GE (ZF05) – Zonă gospodărie comunală, echipare tehnico-edilitare
T (ZF06) – Căi de comunicație și transporturi;

Extravilan:

- Zona terenurilor agricole
Zona terenurilor forestiere
Zona terenurilor aflate permanent sub ape
Zona terenurilor ocupate de căi de comunicație
Zona terenurilor neproductive

3.11.3. Zone protejate și limite

Protejarea mediului pornește de la conștientizarea faptului că resursele naturale sunt limitate și necesită conservare și reutilizare, nu doar ca gest civic, ci ca politică esențială pentru menținerea vieții pe planetă. În acest sens, dezvoltarea durabilă oferă un cadru strategic prin care comunitățile pot urmări progresul economic în echilibru cu protejarea mediului și îmbunătățirea calității vieții. Comuna Surdila-Găiseanca este ferită de surse majore de poluare, însă se confruntă cu probleme legate de gestionarea deșeurilor, în lipsa unui sistem de colectare și reciclare.

În perioada următoare consiliul local al comunei Surdila-Găiseanca are cuprins în programul de dezvoltare :

- Proiect regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Brăila
- Stabilirea și delimitarea unei suprafețe de teren pe care să fie amplasată o stație de transfer a deșeurilor respectiv dotarea comunității cu mașini de colectare selectivă a deșeurilor.

Delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice și servitutele de protecție a monumentelor istorice

Zonele de protecție a monumentelor istorice au fost stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 422/2001 – vezi Planșele(3.1, 3.2, 3.3) de reglementări urbanistice-zonificare.

Stabilirea zonelor de protecție ale monumentelor istorice

Stabilirea zonelor de protecție ale monumentelor istorice existente s-a realizat conform legii, cu luarea în considerare a următoarelor elemente:

- Încadrare juridică:
 - Zonă cu patrimoniu arheologic reperat (în cazul zonelor de protecție determinate de valori de patrimoniu arheologic).
- Natura principală a protecției:
 - Protecție a mediului natural și construit;
 - Protecție a peisajului (protecție a percepției bunului/sitului).
- Stabilirea suprafeței de teren aferente zonei de protecție:
 - Stabilirea zonei de protecție:

Zona de protecție a bunului de patrimoniu construit/a sitului este constituită din suprafața de teren în care acțiunea factorilor naturali și antropici poate avea un impact negativ direct asupra bunului/sitului, cu următoarele efecte:

 - Distrugerea bunurilor construite și/sau a bunurilor naturale și construite generatoare de sit sau incluse în acesta;
 - Încetarea sau degradarea activităților sau/și sau sitului;

- Degradarea peisajului;
- Împiedicarea percepției calităților bunului/sitului/peisajului.

Criteriile principale de delimitare a zonelor de protecție țin de perceperea bunului de patrimoniu construit/sitului. Astfel, vor fi incluse în zona de protecție suprafețele ce au următoarele atribute:

- Sunt vizibile de pe suprafața bunului/sitului;
- Sunt vizibile împreună cu acesta;
- Conțin valori de patrimoniu natural și construit, distincte față de cele conținute de bunul de patrimoniu construit/sit.
- Zona de protecție este exterioară bunului/sitului.
- Stabilirea limitelor zonei de protecție se realizează după stabilirea totalităților terenurilor care prezintă atributele listate mai sus, urmărind în alegerea acestora ușurința trasării pe teren.

Din perspectiva circuitului legal al documentațiilor de urbanism și a celor de construire sau desființare, având în vedere clasificarea monumentelor istorice în grupa valorică B, este necesar avizul Direcției pentru Cultură a Județului Brăila pentru întregul teritoriu aferent zonelor de protecție ale acestor monumente.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

Obiectivele de utilitate publică stabilite prin acest P.U.G. sunt detaliate în următoarele secțiuni:

COMUNA SURDILA-GĂISEANCA, JUDEȚUL BRĂILA (SAT SURDILA-GĂISEANCA)				
OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ	CATEGORIA DE INTERES			CANTITĂȚI/ CAPACITĂȚI
	Național	Județean	Local	
INSTITUȚII ȘI SERVICII PUBLICE				
Punct medical – sat Surdila-Găiseanca				
Poliția Surdila - Găiseanca				
Biblioteca Surdila - Găiseanca				
Școala cu clasele I – VIII – sat Surdila-Găiseanca				
Biserica Sfântul Gheorghe – sat Surdila-Găiseanca				
Primăria Surdila - Găiseanca				
Gara Surdila - Găiseanca				
Grădiniță – sat Filipești				
Școala cu clasele I – VIII – sat Filipești				
Cămin cultural – sat Filipești				
Sediu multifuncțional – sat Filipești				
Biserica "Sfântul Nicolae" – sat Filipești				
CIMITIRE				
Cimitir – sat Surdila-Găiseanca				
Cimitir – sat Filipești				
Cimitir – sat Filipești				
CĂI DE COMUNICAȚIE				
Drum național DN2B				

SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT				
Stadionul "Marius Necula"				
Propus: Spații plantate pentru agrement și sport - sat Surdila-Găiseanca				
Propus: Spații plantate pentru agrement și sport - sat Filipești				
Propus: Spații plantate cu acces nelimitat (parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate de protecția împotriva riscurilor naturale sau antropice) – comuna Surdila-Găiseanca				
GOSPODĂRIE COMUNALĂ ȘI REȚELE TEHNICO-EDILITARE				
Sistem de alimentare cu apă – comuna Surdila-Găiseanca				
Distribuție energie electrică – comuna Surdila-Găiseanca				
Sistem de management integrat al deșeurilor				
Propus: Alimentarea cu gaze naturale a comunei				
Propus: Realizare rețea de canalizare				
Propus: Construirea de platforme pentru depozitarea deșeurilor				

Tabel 11. Obiective de utilitate publică

3.13. VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

3.13.1. Viziunea generală de dezvoltare spațială

Până în anul 2035, comuna Surdila-Găiseanca va deveni o comunitate rurală dinamică și sustenabilă, caracterizată printr-un nivel crescut al calității vieții. Accesul universal la utilități publice, modernizarea infrastructurii de transport și revitalizarea economică prin investiții în agricultură, activități industriale și servicii vor reprezenta pilonii transformării locale. Locuitorii și antreprenorii vor fi sprijiniți prin servicii de consultanță, acces la finanțări nerambursabile și programe de formare profesională, contribuind astfel la valorificarea capitalului uman și la dezvoltarea economică a comunei.

În domeniul educației, administrația locală va acționa pentru asigurarea unui proces educațional de calitate, susținut prin modernizarea infrastructurii școlare și combaterea abandonului școlar. Se va încuraja învățarea continuă, adaptată tuturor categoriilor sociale și profesionale, cu scopul de a întări coeziunea comunitară și implicarea civică.

Investițiile private vor fi impulsionate prin proiecte individuale și parteneriate public-private, dezvoltate într-un cadru de colaborare între administrație, mediul de afaceri și cetățeni. Grupurile vulnerabile vor fi sprijinite prin politici de incluziune socială, completate de măsuri pentru protecția mediului și utilizarea sustenabilă a resurselor naturale.

Prin aceste direcții strategice, comuna Surdila-Găiseanca își va consolida identitatea și va deveni un exemplu de dezvoltare rurală integrată și responsabilă.

3.13.2. Obiective strategice

Principalele obiective strategice globale ale comunei Surdila-Găiseanca conform Strategiei de Dezvoltare a Județului Brăila 2021 – 2027 sunt:

- **Reducerea dezechilibrelor teritoriale de dezvoltare** prin sprijinirea localităților cu potențial insuficient valorificat, în vederea asigurării unei dezvoltări echilibrate în cadrul județului Brăila.

- **Consolidarea competitivității economiei locale** prin stimularea antreprenoriatului, atragerea investițiilor și diversificarea activităților economice cu valoare adăugată ridicată.
- **Susținerea modernizării și diversificării activităților agricole și agro-industriale**, în scopul creșterii productivității, valorificării superioare a resurselor locale și integrării lanțurilor scurte de aprovizionare.
- **Valorificarea poziției geo-strategice a județului Brăila** și dezvoltarea infrastructurii logistice și comerciale, pentru a sprijini integrarea județului în fluxurile economice naționale și internaționale.
- **Dezvoltarea rețelelor de infrastructură rutieră și tehnico-edilitară**, ca suport esențial pentru conectivitate, mobilitate și creșterea atractivității teritoriului pentru locuire și investiții.
- **Îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor publice**, în special în domeniile educației, sănătății și asistenței sociale, pentru a crește nivelul de trai al populației și a combate excluziunea socială.
- **Protejarea, conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului natural și construit**, în vederea păstrării identității locale și a dezvoltării turismului sustenabil.
- **Întărirea capacității administrative a autorităților publice locale**, prin profesionalizarea personalului, digitalizarea serviciilor și consolidarea parteneriatelor interinstituționale.

3.1. Politici publice, programe și proiecte de investiții publice necesare pentru implementarea obiectivelor

Direcții de dezvoltare conform Strategiei de Dezvoltare a Județului Brăila 2021 – 2027 :

- **Direcția strategică 1 – CULTURĂ**
 - Reabilitarea și modernizarea Căminului Cultural;
 - Dotarea bibliotecii comunale cu echipamente IT și fond documentar actualizat;
 - Organizarea de evenimente culturale și artistice cu implicarea tinerilor și vârstnicilor;
 - Încurajarea păstrării și promovării tradițiilor locale prin ateliere și festivaluri.
- **Direcția strategică – EDUCAȚIE**
 - Modernizarea și echiparea școlilor și grădinițelor cu mobilier și tehnologie digitală;
 - Implementarea unui program de afterschool și sprijin educațional pentru copii din medii vulnerabile;
 - Instruirea cadrelor didactice în metode de predare interactive și digitale;
 - Crearea de parteneriate cu licee tehnologice și universități pentru consiliere vocațională.
- **Direcția strategică 3 – ASOCIAȚIA SOCIALĂ**
 - Înființarea unui centru de zi pentru vârstnici și persoane vulnerabile;
 - Dezvoltarea serviciilor sociale la domiciliu pentru persoane în dificultate;
 - Implementarea de programe de incluziune socială și ocupare pentru grupuri defavorizate;
 - Dotarea serviciului de asistență socială cu mijloace logistice și resursă umană calificată.
- **Direcția strategică 4 – SERVICII DE SĂNĂTATE**
 - Dotarea cabinetului medical cu echipamente medicale moderne;
 - Atragerea de personal medical prin facilități de cazare și beneficii;
 - Campanii de informare și prevenție pentru sănătatea populației;
 - Colaborare cu DSP și ONG-uri pentru consultații medicale periodice.
- **Direcția strategică 5 – TRANSPORT**
 - Reabilitarea și întreținerea drumurilor comunale și vicinale;
 - Amenajarea de trotuare și treceri de pietoni pentru siguranța circulației pietonale;
 - Asigurarea unei conexiuni de transport public cu orașele din proximitate;

- Modernizarea stațiilor de așteptare pentru călători.
- **Direcția strategică 6 – EDILITAR ȘI ENERGETIC**
 - Extinderea rețelei de apă și canalizare în satele aparținătoare;
 - Realizarea rețelei de distribuție gaze naturale în toată comuna;
 - Modernizarea iluminatului public prin soluții LED eficiente energetic;
 - Realizarea de foraje și bazine de apă pentru asigurarea rezervelor.
- **Direcția strategică 7 – MANAGEMENTUL INTEGRAT AL DEȘEURILOR**
 - Finalizarea și operaționalizarea centrului de colectare prin aport voluntar;
 - Implementarea colectării selective în gospodării și instituții;
 - Organizarea de campanii de conștientizare privind reciclarea;
 - Dotarea cu echipamente de colectare și transport a deșeurilor.
- **Direcția strategică 8 – AGRICULTURĂ / CREȘTEREA ANIMALELOR**
 - Reabilitarea sistemelor de irigații pentru creșterea productivității;
 - Sprijinirea înființării de asociații de producători;
 - Modernizarea drumurilor agricole și facilitarea accesului la terenuri;
 - Acordarea de consultanță pentru accesarea fondurilor europene.
- **Direcția strategică 9 – INDUSTRIE / SERVICII**
 - Susținerea microîntreprinderilor prin acces la spații de producție;
 - Digitalizarea serviciilor administrative pentru firme;
 - Promovarea parteneriatelor public-private pentru investiții.
- **Direcția strategică 10 – TURISM**
 - Promovarea gastronomiei locale și agroturismului;
 - Realizarea unui centru de informare turistică;
 - Susținerea pensiunilor rurale prin facilități fiscale și promovare.
- **Direcția strategică 11 – SPAȚII VERZI**
 - Amenajarea de parcuri și locuri de joacă în toate satele;
 - Crearea de perdele forestiere și spații plantate în jurul drumurilor;
 - Promovarea programelor de voluntariat pentru întreținerea spațiilor verzi.
- **Direcția strategică 12 – MEDIU**
 - Realizarea de perdele de protecție pentru zonele agricole și industriale;
 - Montarea de senzori pentru monitorizarea calității aerului și apei;
 - Refacerea ecosistemelor afectate prin plantări și reîmpăduriri;
 - Organizarea de campanii pentru reducerea risipei de apă și energie.
- **Direcția strategică 13 – MANAGEMENTUL ADMINISTRAȚIEI / RESURSE UMANE**
 - Digitalizarea arhivelor și a proceselor administrative;
 - Instruirea funcționarilor publici în domeniul accesării fondurilor europene;
 - Eficientizarea comunicării cu cetățenii prin platforme online și aplicații mobile;
 - Angajarea de specialiști pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

3.2. Plan de acțiune

Obiective/Programe/Proiecte
CULTURĂ
Construire Caminului Cultural din satul Surdila-Găiseanca
Reabilitarea exterioară a Biserici "SF. GHEORGHE" din sat Surdila-Găiseanca

Construirea unei săli de sport cu tribună și amenajarea terenurilor sportive aferente
ASISTENȚĂ SOCIALĂ
Conversia fostei școli din satul Filipești în cămin pentru persoane vârstnice
CĂI DE COMUNICAȚII
Amenajare intersecții DN, DJ
SERVICII DE SANATATE
Înființarea de cabinete medicale în fiecare sat al comunei
Modernizarea dispensarelor existente
TEHNICO – EDILITAR ȘI ENERGETIC
Realizarea rețelei de canalizare menajeră
Realizarea unei stații de epurare a apelor uzate
Construirea de platforme conforme pentru depozitarea deșeurilor menajere
Modernizarea rețelei de iluminat public stradal
Introducerea rețelei de alimentare cu gaze naturale în întreaga comună
AGRICULTURA / CRESTEREA ANIMALELOR
Implementarea unui proiect integrat pentru dezvoltarea unui sistem de irigații
MANAGEMENTUL ADMINISTRAȚIEI / RESURSE UMANE
Achiziționarea și implementarea unui sistem de supraveghere stradal în vederea creșterii siguranței cetățenilor și prevenirii criminalității

Tabel 12. Plan de acțiune

CAPITOL IV CONCLUZII

Analiza provocărilor și oportunităților pentru dezvoltarea comunei Surdila-Găiseanca

Principalele provocări cu care se confruntă comuna Surdila-Găiseanca vizează aspecte legate de utilizarea terenurilor, funcționalitatea spațiului, circulația și protejarea cadrului natural în contextul riscurilor naturale. Prioritățile identificate includ:

- **Modernizarea infrastructurii rutiere și de utilități** – Se pune accent pe reabilitarea și asfaltarea drumurilor comunale, extinderea rețelei de alimentare cu apă și canalizare, precum și modernizarea iluminatului public. Aceste măsuri sunt esențiale pentru creșterea calității vieții și atragerea de investiții.
- **Dezvoltarea serviciilor publice și sociale** – Sunt vizate investiții în modernizarea școlilor, înființarea de centre comunitare, îmbunătățirea serviciilor de sănătate și sprijin pentru categoriile vulnerabile, în special vârstnici și copii.
- **Susținerea economiei locale și a agriculturii** – Se urmărește sprijinirea micilor fermieri și a procesatorilor locali, crearea de locuri de muncă prin dezvoltarea de activități non-agricole și facilitarea accesului la piață pentru producători, inclusiv prin târguri sau cooperative.

Oportunități de dezvoltare

Perspectivile de creștere și modernizare pentru comuna Surdila-Găiseanca sunt corelate cu următoarele direcții strategice:

- **Dezvoltarea infrastructurii de transport și logistică**, valorificând DN 2B și linia feroviară pentru atragerea investițiilor.
- **Promovarea turismului rural și de tranzit**, prin agroturism, valorificarea patrimoniului local și produse tradiționale.

- Modernizarea agriculturii și sprijinirea agri-business-ului, prin irigații, procesare locală și cooperative.
- **Stimularea stabilității demografice**, prin investiții în educație, locuire și condiții atractive pentru tineri.
- **Diversificarea economiei locale**, susținând activități non-agricole și servicii pentru populație.

Integrarea provocărilor și oportunităților în Planul Urbanistic General

În elaborarea Planului Urbanistic General (PUG), aceste aspecte au fost abordate pentru a facilita dezvoltarea echilibrată a comunei, asigurând o creștere sustenabilă și atractivă pe termen lung.

Extinderea teritoriului intravilan a fost planificată riguros, având ca obiectiv satisfacerea cerințelor de dezvoltare fără a afecta potențialul economic și turistic al zonei. S-a acordat prioritate:

- **Sectorului secundar** (industrial și de producție) pentru stimularea activităților economice;
- **Sectorului terțiar** (comerț și servicii), esențial pentru diversificarea economică.

În paralel, **calitatea locuirii** a fost îmbunătățită prin facilitarea accesului la utilități, respectând totodată reglementările urbanistice care protejează specificul local.

Infrastructură tehnico-edilitară și riscuri naturale

Pentru optimizarea rețelelor edilitare, PUG include:

- Studii specializate pentru **amplasarea și dimensionarea rețelelor** de distribuție și dotărilor comunale;
- Implementarea unor soluții moderne pentru eliminarea **riscurilor naturale**, în special în zonele cu potențial de instabilitate a terenului.

Concluzie

Planul Urbanistic General constituie un instrument fundamental pentru prevenirea amplificării disfuncționalităților actuale și pentru conservarea oportunităților de dezvoltare viitoare ale comunei Surdila-Găiseanca. Prin armonizarea obiectivelor economice, sociale și de mediu, PUG oferă un cadru durabil pentru o dezvoltare echilibrată a comunității.